

PGB bezuinigingen; Een onderzoek naar de haalbaarheid van het starten van een eigen zorgboerderij of werken als ZZP-er op een zorgboerderij

Realisatie onderzoek voor zorgboerderij en ZZP-er op een zorgboerderij

(Bron: Funda, 2012)

PGB bezuinigingen; Een onderzoek naar de haalbaarheid van het starten van een eigen zorgboerderij of werken als ZZP-er op een zorgboerderij

Realisatie onderzoek voor zorgboerderij en ZZP-er op een zorgboerderij

Juni 2012

Tekst en lay-out

Tanya van der Ploeg
880307001

Opleiding

Diermanagement
Hogeschool Van Hall Larenstein
Leeuwarden

Begeleiding

Dr. R. Mulder, Hogeschool Van Hall Larenstein
Drs. M. Miedema-Coenen, Hogeschool Van Hall Larenstein

Voorwoord

Voor u ligt mijn scriptie “PGB bezuinigingen; Een onderzoek naar de haalbaarheid van het starten van een eigen zorgboerderij of werken als ZZP-er op een zorgboerderij.” De scriptie kan worden gelezen door ondernemers in de zorgboerderijensector, die een bedrijf willen starten waarin de focus ligt bij het veranderen van de PGB (persoonsgebonden budget). Deze scriptie is geschreven in het kader van mijn afstudeerproject voor de major Dieren in de zorg, onderdeel van de studie Diermanagement aan de Hogeschool Van Hall Larenstein, te Leeuwarden. De scriptie is het resultaat van in totaal drie onderzoeken: een literatuuronderzoek, een vooronderzoek en een realisatie onderzoek. De moeite en kosten die voor dit verslag gemaakt zijn, zijn beloond en ik mag tevreden zijn met het resultaat.

Zonder hulp zou ik echter nooit tot dit resultaat zijn gekomen. Daarom wil ik graag alle mensen hartelijk bedanken die mij geholpen hebben. Hierbij denk ik niet alleen aan mijn projectbegeleiders mevrouw Miedema- Coenen en de heer Mulder, maar ook alle respondenten die zo vriendelijk zijn geweest om mijn enquête in te vullen. Zonder hen, zou de scriptie niet compleet zijn.

Ik hoop dat u deze scriptie voor ondernemers in de zorgboerderijensector, met net zoveel plezier zult lezen als ik heb gehad met het schrijven ervan.

Tanya van der Ploeg

Leeuwarden, maart 2012

Samenvatting

De laatste tijd is er veel gesproken over de wijziging in het persoonsgebonden budget (PGB) (*Rijksoverheid, 2011*). De tweede kamer heeft beslist dat er bezuinigingen gepland staan op 1 januari 2014 (*Per Saldo, 2011*). De bezuiniging heeft betrekking op de mensen die geen verblijfsindicatie hebben en PGB ontvangen. De doelstelling van het onderzoek is om tot twee bedrijfsplannen te komen die rendabel zijn bij de bezuinigingen op het PGB; één voor een zorgboerderij en de ander als ZZP-er. De centrale vragen van het onderzoek luiden als volgt:

1. Hoe kansrijk en lonend voor de auteur is het zelf starten van een zorgboerderij?
2. Hoe kansrijk en lonend voor de auteur is het werken als ZZP-er op een zorgboerderij?
3. Welk werkgelegenheidsperspectief voor de auteur is het meest haalbare?

Uit het vooronderzoek is gebleken dat de zorgboeren op de bestaande zorgboerderijen nog geen last hebben van de bezuinigingen op het PGB. Uit de vraag: “wat voor een soort zorgboerderij is uw bedrijf?” die gesteld is aan twintig zorgboerderijen waarvan vijf Thomashuizen blijkt dat 12,50 procent AWBZ- erkend is, 12,50 procent een zelfstandig bedrijf is i.s.m. instelling en 75 procent zijn inkomsten genereert via PGB. Bij 33,33 procent van de zorgboerderijen is de zorgtak de hoofdactiviteit en 55,56 procent gebruikt de zorgtak als nevenactiviteit. 75 procent van de ondervraagde zorgboerderijen worden gefinancierd door het PGB. In het vooronderzoek is er gevraagd of de zorgboerderijen ZZP-ers aan zouden nemen op het bedrijf. 75 procent reageerde negatief op deze vraag. Het bedrijfsconcept van de zorgboerderij gaat uit van de meeste ideale en praktische situatie van de zorgtak, gecombineerd met de faciliteiten die nodig zijn om zorg aan te bieden. Als naam voor de zorgboerderij wordt er gekozen voor “DagVolPlezier”. Om het bedrijf te realiseren moet er geïnvesteerd worden. Per bedrijfsmiddel, dat nodig is voor het bedrijfsconcept, is onderzocht wat er precies geïnvesteerd moet worden en wat de kosten zijn van deze investeringen. Er zijn drie scenario’s opgesteld om door de verschillende investeringskosten te laten zien of het bedrijf rendabel wordt. In combinatie met nog resterende kosten die gemaakt gaan worden en de mogelijke opbrengsten van de zorg, is er een exploitatiebegroting opgesteld die inzicht geeft in de rendabiliteit van het bedrijf. De te verwachte opbrengsten van de activiteiten blijken onvoldoende dekkend te zijn om alle onkosten terug te kunnen verdienen. Voor de zorgboerderij, met als nevenactiviteit de zorgtak, blijken er wel kansen te zijn. Er moet aanvullend onderzoek gedaan worden om te zien of de zorgboerderij met als nevenactiviteit de zorgtak wel rendabel te krijgen is. Het bedrijfsconcept van de ZZP-er op zorgboerderijen gaat uit van de meest ideale en praktische situatie van de werkgevers, gecombineerd met de faciliteiten die nodig zijn om als ZZP-er aan de slag te kunnen. Om het bedrijf te realiseren moet er geïnvesteerd worden. Per bedrijfsmiddel, dat nodig is voor het bedrijfsconcept, is onderzocht wat er geïnvesteerd moet worden en wat de kosten zijn van deze investeringen. In combinatie met nog resterende kosten die gemaakt gaan worden en de mogelijke opbrengsten als ZZP-er, is er een exploitatiebegroting opgesteld die inzicht geeft in de rendabiliteit van het bedrijf. De te verwachte opbrengsten van de activiteiten blijken voldoende dekkend te zijn om alle onkosten terug te kunnen verdienen. Maar doordat zorgboeren niet snel een ZZP-er zullen inhuren blijkt dat toch een minpunt te zijn voor deze onderneming. En moet naast dit bedrijfsconcept gezocht worden naar een vaste inkomstenbron voor de ondernemer. De conclusie van deze scriptie is, dat als je in de zorgtak wilt gaan beginnen het verstandiger is om als ZZP-er te starten. Dit wordt onderbouwt door de rendabiliteit van het bedrijfsplan.

Summary

Lately more and more people are talking about the change of the modification in the personal budget (PGB). The lower house has decided that it economies scheduled on 1 January 2014. This cutback refers to people who have received PGB but do not have a residence indication.

The objectives of the investigation are two company plans. This research will find out of the plans are profitable by the cutbacks on the PGB; one for a care farm and the other as ZZP-er on a care farm.

The central questions of the survey sound as follows:

1. How profitable in privileged and salaries is it for the author for self-starting a care farm?
2. How profitable in privileged and salaries is it for the author for working as ZZP-er on a care farm?
3. What employment perspective for the author is the most achievable?

From the preliminary research has become clear that farmers on the existing "care farm" are not yet affected by the cutbacks on the PGB. I asked twenty care farms and five "Thomashuizen" some previously questions, and it has become clear that 63 per cent of the "care farms" use the care branch as a side activity. 72 per cent of the questioned "farms care" are financed by the PGB. In addition there are asked whether the care farms would hire "ZZP-ers" on their company. 75 per cent reacted negatively to this question.

The business concept of the "care farm", assumes the most ideal and practical situation of the care branch, combined with the facilities which are necessary for offering care. As a name for the care farm there has been chosen for "DagVolPlezier". Investments need to be made to realise the business concept. By asset that is necessary for the business concept, is examined what must be invested and what are the costs of this investment. There are three scenarios set up to let see the different investments expense or profitable becomes by the differences of the business. In combination with some other costs and the possible benefits of the activities, an exploitation budget is made to assess if the business concept is profitable. The expected profits of the activities prove to insufficiently cover all expenses. Nonetheless, if the "care farm" has the care as a side activity, there are opportunities and chances for the business concept. More research needs to be done to see if a "care farm" with the care as side activity is profitable.

In the business concept of a "ZZP-er" on "care farms", the most ideal and practical situation of the employers, combined with the facilities that are needed for self-starting as a "ZZP-er". Investments need to be made to realise the business concept. By asset that is necessary for the business concept, is examined what must be invested and what are the costs of this investment. In combination with some other costs and the possible benefits of the activities, an exploitation budget is made to assess if the business concept is profitable. The expected profits of the activities prove to sufficiently cover all expenses. But because care farmers are not Kean to hire "ZZP-ers", that is a downside for this company. And there should be sought in addition to this business concept fixed source of income for the entrepreneur. The conclusion of this research is that if you will begin in the care business it is more sensible to start as a ZZP-er because this business plan is prove to be sufficient to cover all the expenses.

Inleiding

Het aantal zorgboerderijen in de zorg groeit (*vereniging zorgboerderijen, 2010*). Het aantal mensen dat op dit moment zorg op een boerderij ontvangt ligt op ruim 15.000. In juni 2011 stonden er maar liefst 738 ondernemingen ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel (*KvK, 2011*). Grote vraag is of het aantal dit jaar gaat dalen. In het handelsregister worden onder de branche welzijnszorg dagverblijf, verblijven voor gehandicapten geschaard. In juni 2011 zijn er twee starters begonnen en zes gestopt (*KvK, 2011*). Dat er zes ondernemers gestopt zijn heeft te maken met de beslissingen in de tweede kamer is dat er bezuinigingen op het PGB gepland staan op 1 januari 2014 (*Rijksoverheid, 2011*). Deze bezuinigingsbeslissing is genomen op 30 juni 2011 door de tweede kamer (*Per Saldo, 2011*). De bezuiniging heeft betrekking op de mensen die geen verblijfsindicatie hebben en PGB ontvangen (*Rijksoverheid, 2011*). Het kabinet stelt vanaf 1 januari 2012 een aantal nieuwe voorwaarden voor het PGB:

- Alleen mensen met verblijfsindicatie kunnen nog aanspraak maken op het PGB. Budgethouders zijn verplicht om een aparte bankrekening te openen en betalingen aan zorgverleners gaan nog alleen via deze bankrekening (*Nieuwe voorwaarden PGB, 2011*).
- Nieuwe budgethouders moeten een zorgplan overleggen aan het zorgkantoor waarin ze aangeven hoe zij hun PGB willen inzetten (*Nieuwe voorwaarden PGB, 2011*).
- Nieuwe budgethouders kunnen het geld uit hun PGB niet meer laten inzetten door bemiddelingsbureaus. Bestaande budgethouders mogen dat nog wel (*Nieuwe voorwaarden PGB, 2011*).
- De uitkeringen volgens de WMO zullen door de gemeentes worden beheerd en kunnen ook gedeeltelijk uitkeringen zijn.

De bezuinigen op de PGB zal voor veel ondernemers van de zorgboerderijen een probleem worden. Het bezuinigingsprobleem is dat er minder inkomsten verkregen wordt en minder cliënten gebruik maken van de dagbesteding.

De bezuinigingsplannen van het kabinet vormt de aanleiding van dit onderzoek. De informatie die het onderzoek gaat opleveren, kan gebruikt worden bij het schrijven van een bedrijfsplan. De doelstelling van het onderzoek is dan ook om tot een bedrijfsplan te komen dat in de toekomst na de bezuiniging op het PGB rendabel is. Om de doelstelling te realiseren is kennis nodig. Kennis over het bezuinigingswet, de doelgroep en de financieringen. Om die kennis te verkrijgen, is de volgende twee hoofdvragen geformuleerd: “Hoe kansrijk en lonend voor de auteur is het zelf starten van een zorgboerderij of het werken als ZZP-er op een zorgboerderij?”

Het antwoord op de onderzoeksvraag zal een ondernemer kunnen ondersteunen in de beslissing om wel of niet een eigen bedrijf te starten of het wel of niet als zelfstandige zonder personeel te beginnen. Daarnaast kan het de ondernemer helpen om de inkomsten en uitgaven te reorganiseren bij de nieuwe bezuinigingswet.

Leeswijzer

Het onderzoeksvoorstel is opgedeeld in acht delen die een zekere samenhang met elkaar hebben. In het eerste deel wordt ingegaan op de begrippen en het vooronderzoek van deze scriptie. Het is immers noodzakelijk om eerst te weten wat er verstaan wordt onder deze begrippen en voorkennis, voordat er bijvoorbeeld beschreven kan worden of er vraag is naar zorgboerderijen of een zelfstandige zonder personeel op een zorgboerderij. Daar wordt dan ook pas op ingegaan in het tweede deel van de scriptie. In dat deel wordt niet alleen de vraag “Hoe kansrijk en lonend voor de auteur is het zelf starten van een zorgboerderij?” besproken, maar ook een bedrijfsplan voor een zorgboerderij gepresenteerd. In het derde deel van de scriptie wordt de vraag “Hoe kansrijk en lonend voor de auteur is het werken als ZZP-er op een zorgboerderij?” besproken, maar ook wordt een bedrijfsplan voor een zelfstandige zonder personeel op een zorgboerderij gepresenteerd. Vanaf het vierde deel worden de gevonden kansen en financiën berekend en worden er conclusies uitgetrokken. In deel 6 komt de discussie, daarin wordt dit onderzoek besproken op de inhoud en mogelijke andere technieken. In deel 7 komen de aanbevelingen van de gevonden kansen en hoe rendabel de zorgboerderij of een ZZP-er nu is door de bezuinigingen.

Deel 1 “Vooronderzoek” 5

In dit onderzoek is een vragenlijst opgesteld aan zorgboeren. De vragenlijst is zo opgesteld dat uit de vragen antwoorden komen over de toekomst van zorgboerderijen zonder PGB. Daarnaast wordt beantwoord of een ZZP-er in de zorg goed te gebruiken is op zorgboerderijen.

Deel 2 “bedrijfsplan zorgboerderij” 21

Hierin ziet u een bedrijfsplan en een stappenplan van een zorgboerderij. In dit onderzoek komen verschillende onderdelen van het rendabel maken van een zorgboerderij voor.

Deel 3 “ZZP-er / medewerker op een zorgboerderij” 55

Hierin ziet u een stappenplan voor het werken ZZP-er in een zorgboerderij. Daarnaast de verschillende specificaties die nodig zijn als je aan de slag wilt gaan op een zorgboerderij.

Deel 4 “Resultaten” 77

Op basis van de informatie die is gegeven in deel 2 en 3, wordt in dit laatste deel in twee hoofdstukken het onderzoek beoordeeld op haalbaarheid en rendabiliteit. Allereerst wordt uitgelegd op welke punten het onderzoek was afgebakend en welke criteria gebruikt wordt om het ondernemingsproject te beoordelen. Vervolgens worden de plus- en minpunten van de onderneming besproken. Het deel wordt afgesloten met een hoofdstuk waarin een conclusie wordt getrokken over de haalbaarheid van het bedrijfsconcept, met aanbevelingen voor de ondernemer die interesse heeft in een dergelijk project.

Bronvermelding 88

In de tekst wordt veel verwezen naar literatuur dat is gebruikt bij de totstandkoming van de scriptie. Alle literatuur die gebruikt is, is terug te vinden in de bronvermelding.

Bijlagen I-XXXI

In een aantal gevallen wordt informatie uit de tekst ondersteund door extra informatie of door voorbeelden. Deze informatie is te vinden in de bijlage. Elke bijlage heeft een apart nummer. In totaal zijn er vijf bijlagen.

Deel 1- "Vooronderzoek"

Aantal cliënten per 01-01-2010
(cf. registratie Stichting Verenigde Zorgboeren)

	1-1-2009	1-1-2010	
Verstandelijke beperking	1.990	2.320	+ 16,5%
Autisme	1.174	1.622	+ 38,1%
Psychische hulpvraag	1.070	1.334	+ 24,6%
(dementerende) Ouderen	873	1.081	+ 23,8%
Speciaal onderwijs	779	1.054	+ 35,3%
Jeugdzorg	773	1.174	+ 51,8%
Kinderopvang	440	564	+ 28,2%
NAH	263	322	+ 22,4%
Lichamelijke beperking	244	279	+ 14,3%
Verslavingsproblematiek	197	209	+ 6,1%
Langdurig werklozen	169	206	+ 21,9%
Burn-out	94	118	+ 25,5%
[ex-]gedetineerden	35	34	- 3,0%
Asielzoekers	5	11	+ 220 %
Totaal	8.106	10.318	+ 27,3%

Figuur 1: (bron: LTO), Inleidend figuur voor deel 1

Inhoudsopgave

Deel 1- “Vooronderzoek”

Inleiding	7
1. Begripsbepaling	8
2. Vooronderzoek	11
2.1 Statistieken	11
2.2 Vragenlijst aan de zorgboerderijen	14
2.2.1 Conclusie	16
3. Financiering van de zorg en zorgboerderij.	17

Inleiding

Uit recente cijfers van het CBS blijkt dat het aantal zorgboerderijen nog steeds groeit. Tegelijkertijd komen er dit jaar allerlei veranderingen op ons af. Bezuinigingen en verhuizing van budgetten zorgen ervoor dat zorgboeren anders moeten gaan ondernemen. (*Federatie Landbouw en Zorg, 2012*) Het probleem is dat de daling van zorgboerderij door allerlei veranderingen waarschijnlijk dit jaar pas zichtbaar wordt.

Deze afstudeeropdracht gaat over het opzetten van een zorgboerderij in eigen beheer en wat er allemaal bij komt kijken. Dit wordt vergeleken met het bedrijfsconcept van een zelfstandige zonder personeel op zorgboerderijen. Vergeleken worden de inkomsten en uitgaven maar ook de eigen middelen voor het opstarten van een eigen bedrijf. Vervolgens worden ook de te ondernemen stappen voor het opzetten van een eigen bedrijf vergeleken.

De hierboven genoemde onderdelen worden vergeleken en onderzocht omdat nieuwe ontwikkelingen gaande zijn in de zorg. Door de aangescherpte regels van de persoonsgebonden budget veranderen de inkomsten, terwijl de vraag naar hulpkrachten groter wordt (*Federatie Landbouw en Zorg, 2012*).

De inkomsten en kosten van een zorgboerderij worden naast de inkomsten en kosten van een zelfstandige zonder personeel in een vergelijkingstabel naast elkaar gezet. Verder worden de stappen die ondernomen moeten worden voor het opzetten van een zorgboerderij en zelfstandige zonder personeel vergeleken in deze scriptie. Maar eerst volgt een vooronderzoek of een zorgboerderij en/of zelfstandige zonder personeel toekomst heeft, met andere woorden of beiden in deze tijden van onzekere inkomsten vanuit het persoonsgebonden budget realiseerbaar zijn.

De doelstellingen van het onderzoek zijn:

1. Het opstellen van een bedrijfsplan voor een eigen zorgboerderij.
2. Het opstellen van een bedrijfsplan voor het werken als een ZZP-er in de sector van zorgboeren.
3. Het evalueren van de haalbaarheid van een eigen zorgboerderij of ZZP-er.
4. Het vergelijken van de inkomsten en uitgaven van eigen zorgboerderij of ZZP-er.
5. Aanbevelingen formuleren op welke wijze het rendabel is om een zorgboerderij op te richten.
6. Het uitzoeken van mijn werkgelegenheidsperspectief als afgestudeerde in Diermanagement met de major Dieren in de zorg.

Het persoonlijke doel:

1. Ik wil graag met mijn eigen competenties, verslag maken, financiële begroting, bedrijfsplan schrijven op HBO niveau te weten komen.
2. Mijn Nederlands verbeteren tot het niveau van een Hbo'er in verband met mijn woordbeeldproblemen (dyslexie).

1. Begripsbepaling

AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten. Voor mensen die door ziekte of een handicap afhankelijk worden en langdurige zorg en ondersteuning nodig hebben (<i>rijksoverheid, 2012</i>).
Bemiddelingsbureaus:	Zo’n bureau bemiddelt tussen zorgvrager en zorgaanbieder. Mensen met een beperking kunnen via zo’n bureau bij een zorg boer terecht komen. Het bureau zorgt voor de financiën tussen deelnemer en zorgboer (<i>encyclo, 2011^e</i>)(<i>woorden, 2010^c</i>).
Budgethouders:	De budgethouder die integraal verantwoordelijk is voor het gevoerde financiële beheer voor zorgaanvrager (<i>encyclo, 2011^f</i>). De budgethouder heeft de bevoegdheid tot het beheer van een budget van de zorgaanvrager (<i>encyclo, 2011^g</i>).
Gehandicaptenzorg:	‘Gehandicaptenzorg’ (ook: zorg voor personen met een handicap of zorg voor mensen met een functiebeperking) is de overkoepelende term voor alle organisaties, diensten en instellingen binnen de gezondheidszorg die als missie de zorg-, hulp- en dienstverlening aan de genoemde doelgroep hebben (<i>encyclo, 2011^c</i>)(<i>woorden, 2010^b</i>).
PGB:	Persoonsgebonden budget. Het PGB is een budget voor chronische zieken of mensen met een beperking. Geld dat u toegekend krijgt om zelf uw zorgverleners in te huren voor de zorg die u nodig hebt. Of geld om zelf uw hulpmiddelen aan te schaffen en voorzieningen te realiseren (<i>per saldo, 2011^c</i>). Subsidieregeling die het mogelijk maakt dat de cliënt zelf de benodigde zorg kunnen inkopen (<i>per saldo, 2011^c</i>) (<i>woorden-boek, 2011</i>). Persoonsgebonden budget is een geldbedrag waarmee u zelf zorg en begeleiding kunt inkopen, het zelf kiezen van uw zorgverleners en begeleiders. De dagen en uren waarop de hulp voor u werkt en de vergoeding die u daarvoor uit het PGB betaalt (<i>zorgboerderijgids, 2010^{a)}</i> .

Startersaftrek	Als startende ondernemer komt u mogelijk in aanmerking voor de startersaftrek. U betaalt dan minder belasting. Als u vanuit een arbeidsongeschiktheidsuitkering een eigen onderneming start, hebt u mogelijk recht op 'startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid'. U moet dan ten minste 800 uur per jaar aan uw bedrijf besteden (<i>belastingdienst, 20120</i>).
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning. Deze wet regelt dat mensen met een beperking de voorzieningen, hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben (<i>rijksoverheid, 2012</i>). Zorgboerderij: Agrarisch bedrijf dat zorg aanbiedt, zoals kinderopvang of gehandicaptenzorg (<i>encyclo, 2011^a</i>).
WTZi	De Wet toelating zorginstellingen (WTZi) regelt de AWBZ toelatingen, stelt regels voor goed bestuur en bepaalt in welke gevallen zorginstellingen winst mogen uitkeren (<i>rijksoverheid, 2012</i>).
Zelfstandigenaftrek	De belastingplichtige die winst uit onderneming maakt kan bij het bepalen van het belastbaar inkomen de zelfstandigenaftrek in mindering brengen op het onzuiver inkomen onder voorwaarde dat hij minstens 18 en hoogstens 65 is en dat hij minstens 1225 uur per jaar in de onderneming werkzaam is (<i>RU, 2012</i>). Als zelfstandig ondernemer kunt u in aanmerking komen voor de zelfstandigenaftrek. U betaalt dan minder belasting. Voor 2011 hangt het bedrag van de aftrek af van de hoogte van uw winst. Met een tabel op de website van de Belastingdienst kunt u de zelfstandigenaftrek berekenen. Vanaf 2012 mag u een vast bedrag van € 7.280 fiscaal aftrekken (<i>belastingdienst, 2012</i>).
ZIN	Zorg in natura is de hulp die een zorginstelling levert. De organisatie levert de zorg en bepaalt hoe u de zorg krijgt. De zorgaanbieder regelt de administratie daaromheen (<i>zorgboerderijgids, 2010^b</i>).

ZZP-er:

Zelfstandige zonder personeel. In de bouw worden veel ZZP-ers ingehuurd, freelancers, vakmensen in de bouw. Ook in de sector dienstverlening komen steeds meer ZZP-ers voor (*encyclo*, 2011^b)(*woorden*, 2010^a).

2. Vooronderzoek

Het vooronderzoek is verdeeld in een gedeelte over statistieken, de antwoorden op de vragenlijst die gesteld zijn aan zorgboerderijen, en een vragenlijst aan zorgboerderijen. Ook de conclusie over de antwoorden van de vragenlijsten zal worden vermeld.

2.1 Statistieken

Hieronder in tabel 1 is een overzicht te zien van de geplande en bestaande zorgboerderijen van 2000 tot 2009. Daarnaast zijn er grafieken van alle tabellen gemaakt om de tabellen beter weer te geven (*zie Bijlage I*). In tabel 1 is te zien dat er vanaf 2005 tot 2009 steeds minder projectplannen worden opgesteld en er minder serieuze oriënteerders zijn, waarschijnlijk door toe doen van de plannen van de tweede kamer om te bezuinigen op het PGB.

Tabel 1 overzicht geplande en bestaande zorgboerderijen (Bron: vereniging zorgboerderijen, 2010)

	2000	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bestaande zorgboerderijen	214	323	372	432	591	720	839	944	1088
Projectplan opgesteld	49	55	53	28	28	25	29	36	35
Serieuze oriënteerders	114	110	141	119	37	26	23	21	13

In tabel 2 is een overzicht te zien van zorgboerderijen per provincie over de periode 2001 tot 2009. In tabel 2 is te zien dat in 2001 de zorgboerderijen onder de aandacht kwam waardoor er tot 2009 een grote groei is te zien. Opvallend is dat in Drenthe opeens de zorgboerderijen in 2009 met 95 procent gedaald is.

Tabel 2 overzicht van zorgboerderijen per provincie (Bron: vereniging zorgboerderijen, 2010)

Bestaande zorgboerderijen								
	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gelderland	77	90	104	131	145	163	192	196
Zeeland	11	13	15	21	26	30	35	37
Noord-Brabant	45	51	56	78	93	118	137	138
Friesland	19	23	28	47	50	59	79	86
Groningen	13	17	26	35	41	51	63	74
Noord-Holland	34	37	41	43	76	89	101	130
Zuid-Holland	30	33	40	63	75	80	94	92
Flevoland	6	6	9	14	16	21	24	27
Drenthe	18	20	21	30	37	42	57	6
Overijssel	31	36	41	65	80	92	112	123
Utrecht	18	20	21	30	33	42	49	49
Limburg	15	20	25	34	43	52	65	70

De verschillende zorgboerderijen met verschillende financieringsvorm worden ook in dit deel weergegeven. De totaal aantal bedragen van de financieringsvorm zijn te zien in tabel 3 van 2000 tot 2009, 2011 is nog niet voorhanden in verband met de net ingevulde belasting papieren. In tabel 3 is te zien dat in 2000 bedrijven door zorginstellingen en als zelfstandige gefinancierd werden van af 2004 tot 2009 zijn er steeds meer bestaande zorgboerderijen gefinancierd door het PGB.

Tabel 3 overzicht financieringsvorm (Bron: vereniging zorgboerderijen, 2010)

Bestaande zorgboerderijen								
	2000	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Onderdeel zorginstelling/dac	64	77	86	78	78	87	83	47
Eigen AWBZ erkenning	15	16	21	39	39	41	43	26
Zelfstandig bedrijf i.s.m. instelling	72	145	145	192	192	206	279	187
Zelfstandig bedrijf financiering PGB	48	45	103	217	217	279	352	451
Geen vergoeding	-	26	24	26	26	26	20	6
Kinderopvang	-	13	15	15	18	18	10	371

In tabel 4 is een overzicht te zien van de betalende medewerkers over de periode van 2001 tot 2009 op bestaande zorgboerderijen. Uit tabel 4 is af te leiden dat de medewerkers in 2001 voornamelijk betaald kregen door in dienst te zijn van een zorginstelling. In 2004 is de PGB de meest voornamelijk betaalde vorm voor de medewerkers.

Tabel 4 overzicht betalende medewerkers (Bron: vereniging zorgboerderijen, 2010)

Bestaande zorgboerderijen								
	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Werkbegeleiders in dienst van zorginstelling/ DAC	126	139	149	159	173	194	117	121
Werkbegeleiders in dienst van L&Z combinatie	19	19	30	46	55	68	62	67
Boer(in) in dienst van zorginstelling/ DAC	37	36	36	43	45	43	34	31
Zorginstelling/ DAC betaalt daggeldvergoeding	55	58	104	174	205	263	223	244
Zorginstelling/ DAC betaalt huur-/onkostenvergoeding	16	21	33	61	70	75	59	57
Werkbegeleiders betaald vanuit PGB	79	113	152	244	303	395	371	423
Deelnemers betalen eigen bijdrage	14	16	21	42	50	62	57	60
Geen vergoeding	35	38	41	49	46	42	23	22

Het aantal zorgboerderijen in Nederland is tussen 2003 en 2007 gestegen tot 605, maar slechts 81 boerderijen bieden ook huisvesting aan de cliënten. In 2003 telde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in Nederland nog 372 zorgboerderijen. Op 72 zorgboerderijen konden de bewoners ook wonen. Op andere boerderijen werd alleen dagbesteding gegeven. Tussen 2003 en 2007 blijkt het aantal zorgboerderijen met 61% te zijn toegenomen tot 605. In 2009 zijn dat er al 1088. Maar het aantal zorgboerderijen waarop bewoners ook wonen, steeg maar met 12 %. Aangezien de PGB vanaf 2012 alleen nog maar te verkrijgen is voor mensen met een verblijfsindicatie is dit weinig (CBS, 2009).

Een belangrijke factor in het financiële plaatje van de zorgboerderij is natuurlijk de opbrengstenkant. In 2009 hadden deelnemende bedrijven bij een ander onderzoek, een omzet van ca. € 5,9 miljoen. De individuele voorbeeldondernemer een omzet van ruim € 205.000. Deze ondernemer ontving hiervan ruim 54% uit onderaannemerschap met een of meer zorginstellingen. Daarnaast was het percentage van de omzet PGB 29%, AWBZ 4% en een deelte vanuit de gemeente. De meeste bedrijfsvormen hebben per dagdeel een financieel plaatje in 2009 opgegeven zie tabel 5: (CBS, 2009)

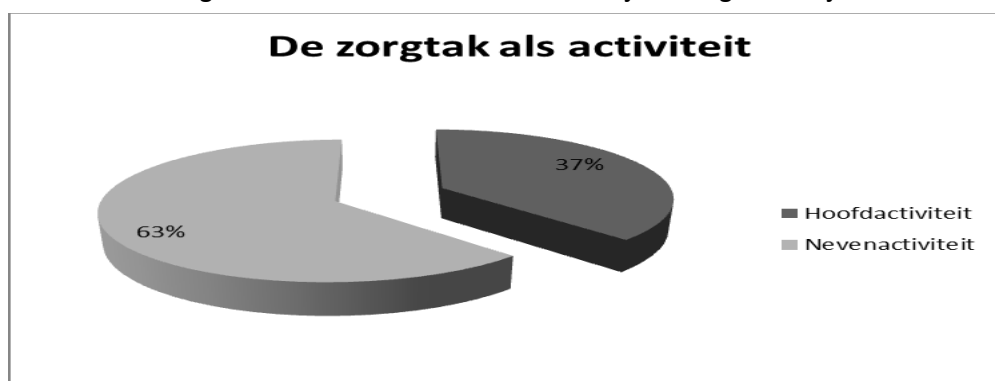
Tabel 5: overzicht gemiddelde opbrengsten per dagdeel 2009 (bron: CBS, 2009)

Opbrengsten per financieringswijze per dagdeel in € Sector 2009	
1. Onderaannemerschap zorginstelling	€ 29
2. Via regionale koepel organisatie	€ 30
3. Eigen AWBZ toelating	€ 42
4. Persoons Gebonden Budget	€ 41
5. Via gemeente/UWV/overig	€ 30

2.2 Vragenlijst aan de zorgboerderijen

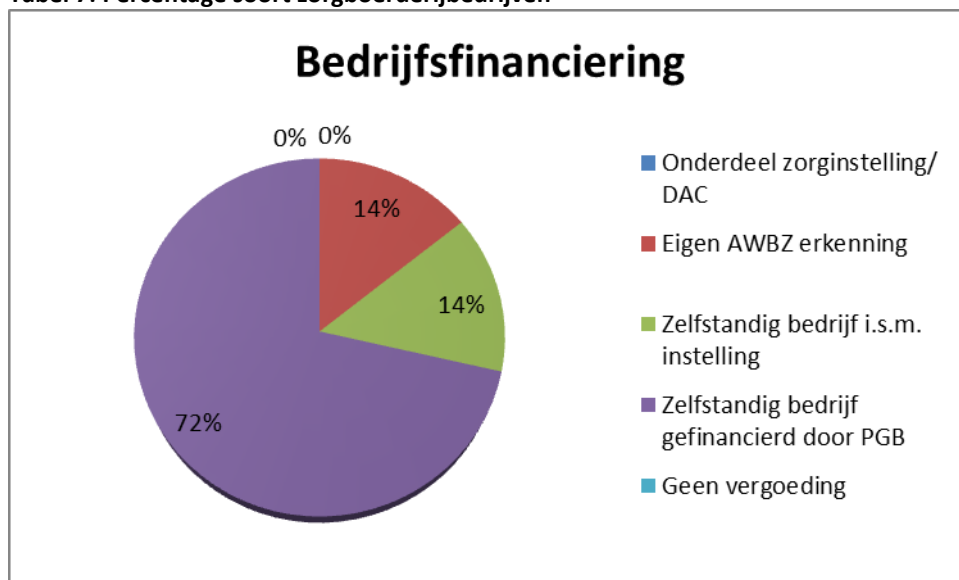
Voordat ik mijn bedrijfsplannen wil schrijven heb ik via kwantitatieve vragenlijsten (Baarda & De Goede, 2007) een eigen vragenlijst opgesteld en voorgelegd bij andere zorgboerderijen. Vanuit de vragenlijsten wordt er bekeken of een zorgboerderij met de veranderende regelgeving bij de PGB nog rendabel is. Daarnaast wordt bekeken of zorgboerderijen ZZP-ers in de zorg zouden willen aannemen. In Bijlage II is de vragenlijst te zien. De vragenlijst is voorgelegd aan vijftien zorgboerderijen en vijf Thomashuizen waarin ze zelf hun antwoord konden schrijven. Dit is een beschrijvende onderzoek (Saunders & Lewis, 2004). Beschrijvende vragen dragen bij aan het in kaart brengen van het onderwerp. Beschrijvend onderzoek heeft, zoals de naam al suggereert, ten doel iets te beschrijven, niet om een fenomeen te verklaren. Het is gebleken dat de vragenlijst niet van toepassing is bij de vijf Thomashuizen. In Bijlage III staan de resultaten van het onderzoek. Uit de analyse van de resultaten blijkt dat de meeste zorgboerderijen de zorgtak als nevenactiviteit gebruiken. Hieronder is een tabel te zien dat van de ondervraagde zorgboerderijen 63 procent zorgboerderijen de zorgtak als nevenactiviteit gebruiken.

Tabel 6: Percentage nevenactiviteit of Hoofdactiviteit bij een zorgboerderij

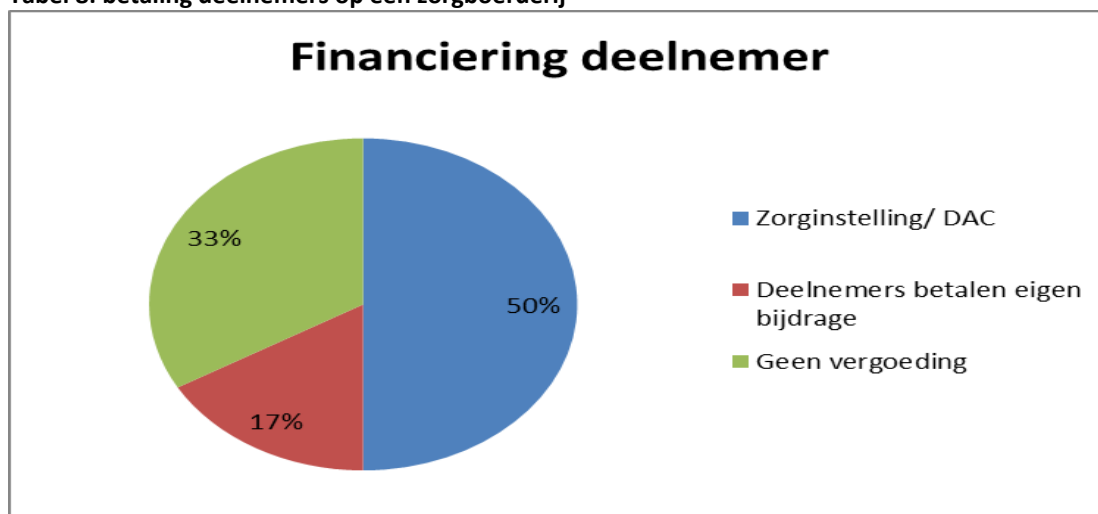
Daarnaast zijn de meesten zelfstandige bedrijven gefinancierd door het PGB. In tabel 7 is het percentage te zien. Deze uitslag is gekomen aan de hand van de vraag: Wat voor een zorgboerderij is uw bedrijf?. Daaruit is 72 procent van de ondervraagde zorgboerderijen een zelfstandig bedrijf is dat gefinancierd is door het PGB via de overheid. Uit de tabel is op te maken dat voor onderdeel zorginstelling/ DAC nul procent van de bedrijven is gefinancierd. Daarnaast is ook nul procent van de bedrijven die geen vergoeding gefinancierd is.

Tabel 7: Percentage soort zorgboerderijbedrijven

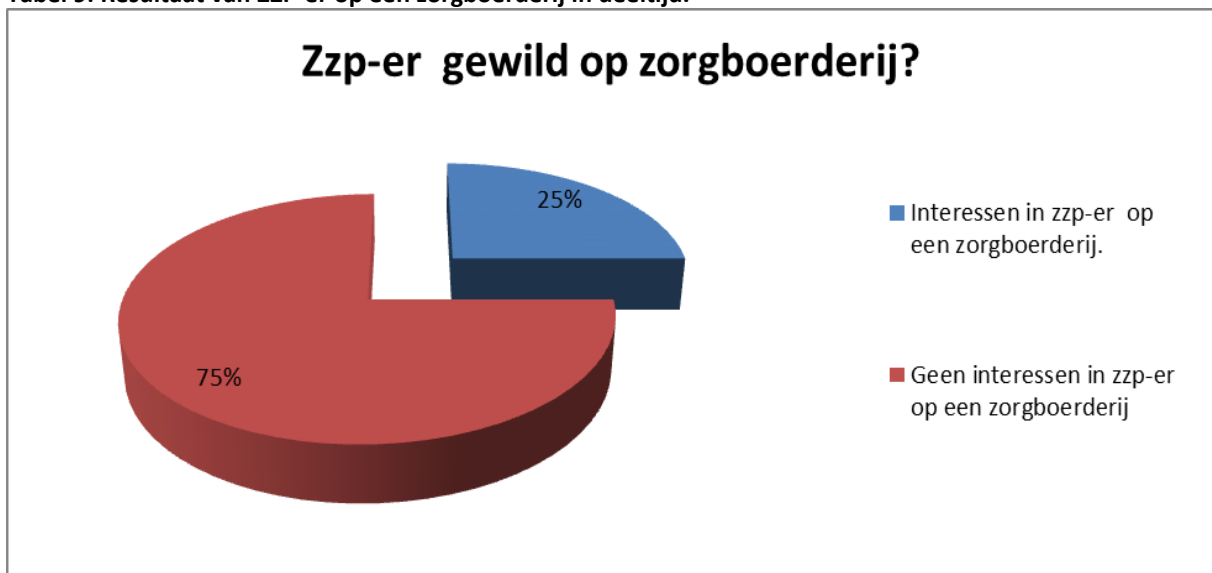
De zorgboerderijen zien nog niet veel veranderingen van het PGB in de zorgtak. De meeste deelnemers krijgen nog PGB, indien men dat niet meer ontvangt, gaat men over op zorg in natura. In natura betekent dat er betaald wordt met producten of diensten, dus zonder tussenkomst van geld (*encyclo*, 2012). Daarnaast krijgen men inkomen uit zorginstelling en eigen bijdrage. Tabel 8 geeft weer de financiering van de deelnemers die op de zorgboerderij komen.

Tabel 8: betaling deelnemers op een zorgboerderij

In tabel 8 is te zien dat 50 procent van de deelnemers via de zorginstelling/ DAC de betaling regelen. Daarnaast krijgen de zorgboerderijen volgens onderzoek ook 100 procent van de deelnemers via PGB betaald, daarnaast zijn er participanten van de zorgboerderijen die AWBZ betaald krijgen. Er is ook onderzocht of zorgboerderijen een ZZP-er willen inhuren. Hieronder is in tabel 9 te zien wat de uitkomst is op de vraag van de vragenlijst of een ZZP-er gewild is op een zorgboerderij. De deelnemers konden meerdere antwoorden geven.

Tabel 9: Resultaat van ZZP-er op een zorgboerderij in deeltijd.

Uit het onderzoek is gebleken dat 75 procent van de zorgboerderijen het niet ziet zitten om een ZZP-er aan te nemen, vanwege de prijs of een overvloed aan personeel. Daarnaast vinden zorgboerderijen het lastig om een invaller of hulpkracht in te schakelen van wege het inwerken van de ZZP-er op het bedrijf.

2.2.1 Conclusie

Uit de analyse van het onderzoek blijkt, dat het starten van een zorgboerderij, met als nevenactiviteit de zorgtak, rendabel kan zijn. Uit de resultaten blijkt dat 72 procent van de ondervraagde zorgboerderijen PGB gefinancierd worden en dat zij zich niet al te grote zorgen maken over de bezuinigingen op het PGB. Dat komt dus doordat er een andere hoofdactiviteit wordt gehandhaafd. Daarnaast worden beide bedrijfsconcepten uitgewerkt doordat aan de hand van dit onderzoek is gebleken dat beide bedrijfsconcepten goed te handhaven zijn.

3. Financiering van de zorg en zorgboerderij.

Zorgboerderijen gaan het moeilijk krijgen nu de PGB wordt aangescherpt. De helft tot twee derde van de zevenhonderd zorgboerderijen in Nederland komt door de ingreep in het persoonsgebonden budget (PGB) in de financiële problemen of moet dicht (*Federatie Landbouw & Zorg, 2011*). De Federatie Landbouw & Zorg gaat er alles aandoen om hun ondernemers een Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)- erkenning te krijgen, hieronder is uitgelegd wat deze wet inhoud. Als zorgboerderijen zich AWBZ- erkennen kunnen ze een deel van de hulpverlening die ze nu nog via PGB verlenen met zorg in natura bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)- regeling onderbrengen, op pagina 18 wordt uitgelegd wat de WMO- regeling inhoud. PGB- houders die van kleinschalige zorgfaciliteiten gebruikmaken, kunnen niet met hun specifieke zorgvraag bij reguliere instellingen terecht. Door de nieuwe regeling verdwijnen het merendeel van de drie- tot vierhonderd bemiddelingsbureaus. Deze bedrijven zoeken op dit moment een geschikte zorgverlener bij de verlangens van een cliënt (*zorgvisie, 2011*).

AWBZ

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten.

Iedereen kan door ziekte of een handicap afhankelijk worden van langdurige zorg en ondersteuning. Voor die zorg krijgen Nederlanders automatisch een verzekering: de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De AWBZ dekt medische kosten die niet onder de zorgverzekering vallen en die door bijna niemand op te brengen zijn (*rijksoverheid, 2011^a*). Alle mensen in Nederland die een zorgverzekering hebben kunnen deze zorg aanvragen maar daarvoor moet u wel in aanmerking komen voor het AWBZ door middel van een indicatie van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Voor ouders van kinderen tot 18 jaar met een psychiatrische diagnose kunnen bij het Bureau Jeugdzorg terecht. De indicatie is een besluit waarin staat welke zorg u nodig heeft en hoeveel. Natuurlijk kun je de aanvraag ook overlaten aan een professionele zorgverlener, zoals een thuiszorginstelling of de huisarts (*rijksoverheid, 2011^b*).

De AWBZ heeft verschillende soorten zorg. Dit zijn (*rijksoverheid, 2011^b*):

- **persoonlijke verzorging:** hulp bij het douchen, aankleden of naar het toilet gaan;
- **verpleging:** wondverzorging, injecties geven;
- **begeleiding:** ondersteuning in het dagelijks leven;
- **behandeling:** zorg bij een aandoening of beperking;
- **verblijf:** verblijf in een instelling, zoals wonen in een verpleeghuis of verzorgingshuis. Ook revalidatie voor enkele weken of maanden valt hieronder;
- **kortdurend verblijf:** logeren in een instelling, maximaal 3 etmalen per week.

De zorgkantoren houden zich bezig met de uitvoering van de AWBZ. Per 2013 zullen de zorgverzekeraars dit zelf gaan regelen. Dit jaar zal een overgangsjaar worden (*rijksoverheid, 2011^b*).

WMO

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning regelt dat mensen met een beperking voorzieningen, hulp en ondersteuning krijgen die men nodig heeft. De WMO zorgt ervoor dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zelfstandig kan blijven wonen. De gemeente zorgt voor de WMO en geeft mensen deze ondersteuning. Iedere gemeente legt op de wet andere accenten. In het bestuursakkoord (afspraken tussen het rijk en de gemeenten) is afgesproken dat de functie extramurale begeleiding per 2013 (voor nieuwe cliënten) en 2014 (voor alle cliënten) overgaat naar de gemeenten. De functie extramurale begeleiding gaat uit de AWBZ en wordt overgedragen naar de WMO (*invoering WMO, 2010*), (*WMO, 2012*).

In de gemeente Wageningen zijn de volgende regels omtrent de WMO: Op grond van artikel 3 van de Wet maatschappelijke Ondersteuning is de gemeente verplicht een plan te maken dat richting geeft aan de te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning.

- De WMO wordt gedurende een periode van ten hoogste vier jaren vastgesteld. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning. In het plan word in ieder geval aangegeven (*gemeente Wageningen, 2012*):
- gemeentelijke doelstellingen op de prestatievelden
- hoe het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen.
- welke resultaten in de door het plan bestreken periode wenst moeten worden behaald.
- welke maatregelen er genomen wordt om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd.

Het doel van de gemeente is dat iedereen zo zelfstandig mogelijk leeft. Zijn er problemen zijn met het huishouden, met vervoer of het meedoen met de samenleving? Als dat het geval is zal een medewerker van de gemeente naar de mogelijkheden kijken en zelf de oplossingen realiseren. De gemeente kan op verschillende manieren hulp bieden (*gemeente Wageningen, 2012*):

- Een algemene voorziening is eenvoudig aan te vragen zonder ingewikkelde procedure. Dit zijn de tijdelijke voorzieningen die nodig zijn, zoals tijdelijke hulp bij de huishouding. Bijvoorbeeld: Hulp bij het huishouden, zoals opruimen, schoonmaken en ramen zemen.
- Een individuele voorziening is bedoelt voor één persoon of gezin. Aanpassingen in de woning zoals een traplift of een verhoogd toilet.
- Een collectieve voorziening wordt door verschillende mensen tegelijk gebruikt. Zoals voor deze scriptie van belang is groepsvervoer of werken op een zorgboerderij. Vervoersvoorzieningen in de regio voor mensen die slecht ter been zijn en niet met het openbaar vervoer kunnen reizen, zoals de taxibus, een taxikostenvergoeding of een scooter. Er moet wel toestemming van de gemeente verkregen worden om de collectieve voorziening te gebruiken.

Naast ondersteuning aan vrijwilligers en mantelzorgers, maaltijdverzorging (tafeltje dekje), buurthuizen en subsidies aan verenigingen; maatschappelijke opvang, zoals blijf-van-mijn-lijfhuizen en daklozenopvang (*regelhulp, 2012*).

Bij sommige gemeenten zullen bepaalde voorzieningen niet meer als WMO-voorziening worden verstrekt, maar gezien worden als algemeen gebruikelijke voorziening. De gemeenten geven zelf uitvoering aan de WMO.

Om de WMO aan te vragen wordt eerst een gesprek gehouden over de verschillende problemen bij de aanvragers en welke voorzieningen er nu en in de toekomst nodig zijn (*Gemeente Wageningen, 2012*).

Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen WMO namens de gemeente. De hoogte van mijn eigen bijdrage hangt af van (*CAK, 2012*):

- het aantal personen binnen het huishouden;
- leeftijd;
- de verzamelinkomen;
- de zorg, hulp, voorzieningen zijn ontvangen;
- de gemeente waarin u woont.

Korting eigen bijdrage Zorg zonder verblijf en WMO

U mag de eigen bijdragen voor de zorg zonder verblijf en de WMP sinds de komst van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (WTCG) in 2009, niet meer aftrekken van de belasting. In plaats daarvan krijgt u een korting van 33% op uw eigen bijdrage. Het kabinet wil de eigen bijdrage voor zorg zonder verblijf en voor de WMO verhogen voor mensen met een eigen vermogen. Als de Tweede en Eerste Kamer met deze wet instemmen, geldt de regeling vanaf 1 januari 2013 (*rijksoverheid, 2012*).

Keurmerken en certificering

Met name door de sterke groei van zorgboerderijen is het voor zorgboerderijen noodzakelijk om beter op de kwaliteit te letten. Het **keurmerk Federatie Landbouw en zorg** is een keurmerk met het motto “kwaliteit laat je zien” waarbij een kwaliteitssysteem ontwikkelt is. De belangrijkste punten van het keurmerk voor zorgboeren zijn (*zorgboerderijgids, 2010⁶*):

- Deskundige begeleiding
- Veilige omgeving
- Duidelijke afspraken
- Personele ontwikkeling en welzijn staat hoog in het vaandel
- Iedereen mag komen kijken op zorgboerderijen

Het stappen voor het ontvangen van een keurmerk kwaliteit zijn (*zorgboerderijgids, 2010⁶*):

- Aanvragen werkmap kwaliteitssysteem zorgboerderijen op het internet.
- Behalen van het certificaat “kwaliteit laat je zien”.
- Keurmerk “kwaliteit laat je zien”

De stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) heeft een opstapcertificatie schema voor zorgboerderijen ontwikkeld. Het schema is op 10 november 2008 vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen in de Zorgsector/Welzijn. Het keurmerk is te verkrijgen als het kwaliteitsmanagementsysteem voldoet aan de HKZ-

normen. De HKZ-normen hebben betrekking op zowel de kwaliteit van het zorgproces als de organisatorische kwaliteit. De HKZ-beoordelingslijst is te vinden in op internet (HKZ, 2008).

Subsidies, fondsen, sponsoring en donateurs

De overheid heeft speciale budgetten voor initiatieven in de zorg. Op de website <http://www.subsidieshop.nl> en op <http://www.multifunctionelelandbouw.nl> staan diverse mogelijkheden voor subsidies en informatie (zorgboerderijgids, 2010^d).

In Nederland zijn veel fondsen. Veel van deze fondsen geven financiële middelen voor maatschappelijke en vernieuwende activiteiten. Als zorgboer kunt u hier een aanvraag indienen. De fondsen zijn te vinden op <http://www.fondswervingonline.nl/fondsen> of <http://www.verenigingvanfondsen.nl/fin-leden> (zorgboerderijgids, 2010^d).

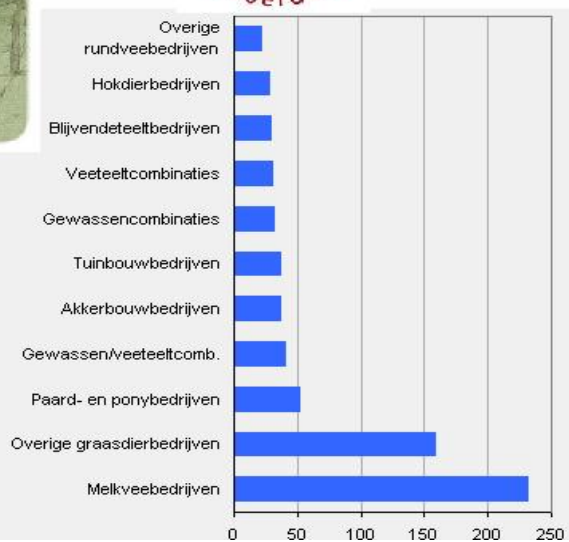
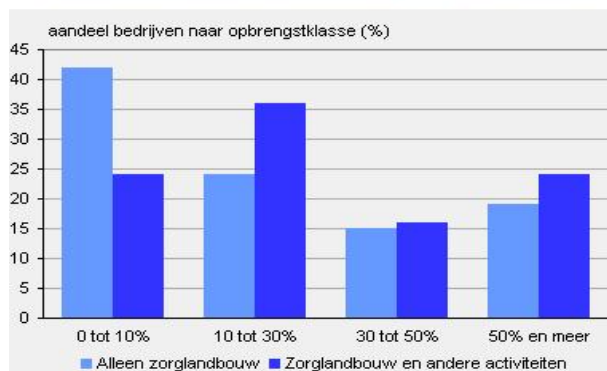
Een zorgboerderij kan een stichting van vrienden oprichten. Voor deze stichting is geld inzamelen een mogelijkheid om zo te zorgen voor extra financiering voor de zorgboerderij. In sommige gevallen kunnen ook lokale bedrijven, instanties en verenigingen een financiële bijdrage voor activiteiten op het bedrijf genereren, dit heet sponsoring. Hierbij is een goed ondernemingsplan en PR erg belangrijk. Eventueel kunnen mensen als goed doel eenmalig of meerdere malen een bijdrage geven ten behoeve van de zorgboerderij. Een donateur is geen lid van de organisatie (zorgboerderijgids, 2010^d).

In de volgende delen worden deze begrippen en regelingen toegepast in de bedrijfsplannen van een zorgboerderij en van een ZZP-er. Uit dit deel van mijn scriptie is te concluderen dat als de bezuinigingen van het PGB in geringe maten wordt door gevoerd door de regering, er in de toekomst minder zorgboerderijen zullen zijn en meerdere zorgboerderijen op andere financiering overgaan. Doordat de regeling van het PGB anders wordt moeten andere regelingen zoals het WMO en AWBZ anders worden gebruikt zodat het ook toegepast kan worden op zorgboerderijen.

Samenvatting

- Er is een groei te zien bij het starten van zorgboerderijen.
- De zorgtak wordt meer gebruikt als nevenactiviteit.
- De zorgboerderijen uit de enquête worden gefinancierd door het PGB.
- De meeste deelnemers worden gefinancierd door de zorginstelling.
- 75 procent van de gevraagde zorgboerderijen hebben geen interesse om een ZZP-er in te huren op hun zorgboerderij.

Deel 2 “Bedrijfsplan zorgboerderij”

Cijfers CBS omtrent zorglandbouw en andere activiteiten.

Inhoudsopgave

Deel 2 “Bedrijfsplan zorgboerderij”

Inleiding	24
1. Stappenplan ondernemer	25
2. Het Bedrijfsconcept	27
3.1 Bedrijfsformule	30
3.1.1 Doel(en) van het bedrijf	30
3.1.2 Productbeschrijving	30
3.1.3 Beschrijving van de bedrijfsruimte	30
3.2 Vergunningen	32
3.2.1 Bestemmingsplan	32
3.2.2 Wijziging bestemmingsplan	32
3.2.3 Bouwvergunning	33
3.3 Rechtsvorm	33
3.3.1 Eenmanszaak	33
3.4 Administratie	33
3.4.1 Omzetbelasting	33
3.5 Specificaties	34
3.6 Dieren	36
4. Financiële situatie	37
4.1 Concullega 's	37
4.1.1 Bedrijven	38
4.1.2 Doelgroep	38
4.1.3 Activiteiten	39
	22

4.1.4 Sterkte punten.....	39
4.1.5 Concurrentieanalyse.....	40
4.2 Investerings.....	41
4.2.1 Afschrijvingen	43
4.2.2 Kosten.....	44
4.2.3 Begrote opbrengsten.....	45
4.3 Resultatenbegroting	46
4.3.1 Tweede scenario.....	47
4.3.2 Derde scenario	49
4.4 Exploitatiebegroting	52

Inleiding

In dit tweede deel heb ik een bedrijfsplan uitgewerkt voor een zorgboerderij, zoals deze door mij opgezet zou kunnen worden. Ik ben daarbij uitgegaan van mijn capaciteiten, de haalbaarheid van de andere voorwaarden (zoals financiën) zullen aan het eind worden besproken. De zorgtak is als hoofdactiviteit neergezet van de zorgboerderij, om de impact van de bezuinigingen op de PGB en financiële gevolgen voor een zorgboerderij beter te kunnen weergeven.

Als eerst wordt het stappenplan weergegeven om een zorgboerderij op te starten. Daarna komt het marketingplan aan bod. Hierin vermeld staat het type huis met daarbij de kosten en inkomsten, als mede de locatie waar de zorgboerderij gestart gaat worden. De ondernemingsvorm met het daarbij horende organigram en bedrijfsconcept wordt ook beschreven. Daarna worden de bedrijfsprocessen en de markt beschreven. Ook komt de doelgroep/deelnemers en concurrentie aan bod met daarbij de SWOT-analyse. Tot slot ziet u de rentabiliteit van de zorgboerderij welke later vermeld wordt in de financiële analyse. De verschillende mogelijkheden voor de haalbaarheid zullen worden vergeleken in het deel 'resultaten' op pagina 76.

Financiering van het bedrijf:

Een gedeelte van de financiering wordt door mijn ouders verzorgd. Dit omdat er geen volledige lening af gegeven wordt (*de hypotheeker, 2012*). Deze lening wordt met de jaarlijkse vrijgestelde schenking afgelost. Het eerste jaar geldt een verhoogde vrijstelling. De volgende voorwaarden zijn voor deze verhoogde vrijstelling van toepassing:

De eenmalige verhoogde vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen waarmee het kind een studie of woning financiert. De eenmalige verhoogde vrijstelling kan worden verhoogd tot € 50.300 indien het kind de schenking gebruikt ter financiering van een woning.

Voorwaarden bij de aankoop van een woning:

- De schenking is vastgelegd in een notariële akte, waarin de opschortende voorwaarde is opgenomen dat het kind een eigen woning heeft gekocht als bedoeld in de Wet inkomstenbelasting.
- Als de Belastingdienst daar om vraagt, moeten ouders en kind met schriftelijke bewijzen aan kunnen tonen dat de schenking daadwerkelijk door de ouder(s) is betaald en door het kind is gebruikt om de woning te kopen.

N.B. De verleende vrijstelling vervalt als de woning niet in het jaar van schenking of in de daaropvolgende twee jaren de eigen woning van het kind is geworden.

N.B. Als u een schenking doet en u denkt dat deze is vrijgesteld, dan moet u toch aangifte doen. In de aangifte geeft u aan welke vrijstelling volgens u van toepassing is. Uitzondering op deze hoofdregel vormen de schenkingen tot € 2.012 en bij een schenking van ouders aan kinderen tot € 5.030. Voor die schenkingen hoeft u geen aangifte te doen (*schenking-info, 2012*).

1. Stappenplan ondernemer

Als beginnende ondernemer moeten de volgende stappen ondernomen worden (*Rabobank, 2012*), (*startbedrijf, 2012*):

- Het schrijven van een ondernemingsplan
In een goed ondernemingsplan staat informatie over de ondernemer, de plannen, de markt en de financiën. Een ondernemingsplan bestaat uit een marketingplan en een financieel plan. Het bevat naast persoonlijke gegevens ook persoonlijke motieven. Een marketingplan bevat de volgende onderdelen: het idee, de markt, de doelgroepen. De concurrent, marketingmix, doelstellingen. In het financiële gedeelte komt de exploitatiebegroting van de opbrengsten en kosten in de eerste drie jaar.
- Het kiezen van een rechtsvorm.
Er zijn verschillende rechtsvormen voor een ondernemer. In paragraaf 3.3 komen deze rechtsvormen aanbod.
- Zoek een locatie voor het bedrijf.
De bereikbaarheid en uitstraling van een bedrijfspand dragen bij aan het succes van de onderneming. Een bedrijfsplan geeft aan of het bedrijf gestart mag worden van de gemeente. Het plan geeft per gebied aan wat voor activiteiten er mogen plaatsvinden. Soms verbiedt een bestemmingsplan de uitbreiding van een bedrijfspand. Om ergens een bedrijf te beginnen heeft moet er een vestigingsvergunning worden aangevraagd. Daarvoor worden voorwaarden en eisen gesteld op gebied van veiligheid, milieu en gezondheidsbescherming. In het kader Wet milieubeheer is er een vergunning nodig als het bedrijf hinder, gevaar, overlast of schade kan veroorzaken.
- Inschrijven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.
Elke onderneming moet worden ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Daarin staan alle bedrijfsgegevens van iedere onderneming in Nederland. Daarvoor is een persoonlijke afspraak nodig en een geldige legitimatiebewijs. De Kamer van Koophandel controleert het privéadres aan de hand van een origineel bankafschrift van de rekening of van een uittreksel uit het bevolkingsregister. Bij de Kamer van Koophandel kan er ook worden inschrijven bij de belastingdienst. Bij de belastingdienst moet je verplicht ingeschreven staan voor de status ondernemer.

- Administratie bijhouden.
Als ondernemer ben je verplicht een bedrijfsadministratie bij te houden. De wet schrijft voor dat een bedrijfsadministratie bijgehouden moet worden en zeven tot tien jaar bewaard dient te worden. De basisgegevens zoals het grootboek, de debiteuren en crediteuren, de voorraad, de in- en verkoop en de loonadministratie. Alle gegevens die op papier of elektronisch vastgelegd moeten worden bewaard. Dit valt onder de gegevens: kasadministratie, kassabonnen, inkoop- en verkoopboek, ontvangen facturen en kopieën van verzonden facturen, bankafschriften, contracten, overeenkomsten en andere afspraken, software en databestanden en agenda's, boekhoudprogramma.

- Bank- en verzekeringen regelen.
Als ondernemer is er behoefte aan een compleet financieel pakket, daarnaast loopt een ondernemer diverse risico's. Verzekeringen voor uzelf en uw bedrijf zijn daarom erg belangrijk.

- Personeel regelen.
Als u personeel in dienst neemt dan is het uiteraard belangrijk om op de arbeidsmarkt de juiste arbeidskrachten te vinden. Er moet ook een arbeidsovereenkomst komen met daarin de duur van overeenkomst, de aard van werkzaamheden, tijdstip van indiensttreding, regels voor vakantie en onbetaald verlof, opzegtermijn, werktijden en de cao.

Als deze stappen gedaan zijn heb je een ondernemersbedrijf opgezet en kun je aan de slag.

2. Het Bedrijfsconcept

Het ondernemingsplan van dit bedrijf is als volgt:

Het concrete idee is om een zorgboerderij te beginnen die gespecialiseerd is in dagbesteding geven aan mensen waar het reguliere dagzorgaanbod lang niet altijd past. Door middel van een individueel zorgplan voor elke deelnemer kan een goede dagbesteding worden gegeven. De deelnemers worden persoonlijk begeleid door de zorgboer(in). De rechtsvorm is een eenmanszaak. De diensten worden betaald uit het AWBZ of WMO van een individu.

Het doel is: het helpen van mensen die om welke reden dan ook ergens vast zijn komen lopen in hun leven. Het leven van sommige mensen gemakkelijker maken, al is het maar door één dag plezier te hebben.

Aan de hand van een persoonlijk gesprek kunnen we in kaart brengen welke zorg en begeleiding er voor elke deelnemer en situatie nodig is. Daarnaast wat er binnen de AWBZ en WMO aan zorg en begeleiding geboden kan worden. Daarvoor moet een WTZi- toelating worden toegepast op de zorgboerderij. Dit moet aangevraagd worden voor (*belastingdienst, 2012*):

- Elke nieuwe instelling die zorg wil gaan leveren die valt binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) of Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ);
- Alle zorgdiensten die niet in de reeds aanwezige toelating is verwerkt (zoals een nieuwe AWBZ-functie);
- Het uitbreiden van het toegestane zorgplekken.

Het toelatingsformulier is te zien in bijlage IV.

Als ik AWBZ wil ontvangen moet ik voldoen aan de wet en regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De Wet toelating zorginstellingen (Beleidsregels WTZi) Uitvoeringsbesluit WTZi. Geldend op 30-03-2012.

De kerntaken van de dienst dagbesteding en ondersteuning zijn:

1. Ondersteuning bieden bij verschillende taken op de zorgboerderij.
2. Helpen en leren omgaan met verschillende situaties op de zorgboerderij.
3. De persoonlijke taken van elke deelnemer wordt opgenomen in het zorgplan en daarin wordt ook vermeld welke werkzaamheden op de dagbesteding ondernomen kunnen worden.
4. Daarnaast wordt er ondersteuning gegeven om bijvoorbeeld de dag te structureren en beter de regie te kunnen voeren over het eigen leven. Maar ook hulp bij het leren zorgen voor een eigen huishouden.
5. Activerende begeleiding wordt toegepast in situaties voor gedragsverandering of bij het leren hanteren van gedragsproblemen of een psychische stoornis. De ondersteuning is voor zowel kinderen als volwassenen.

Deelnemers kunnen zich aangesproken voelen door de volgende zaken die er op de zorgboerderij zijn:

- de ruimte, de lage drempel en het informele karakter;
- de grote diversiteit in werkzaamheden en activiteiten;
- de context van de werk- en bedrijfscultuur;
- het werken met planten en dieren (relaties aangaan);
- zichtbare resultaten;
- meemaken van de seizoenen;
- lichamelijk bezig zijn;
- de zelfzorg in plaats van verzorgd worden.

De plaats: De zorgboerderij ligt in Ede, aan de Zuiderkade. De gemiddelde koopprijs van een zorgboerderij is € 450.000 k.k. voor een woonboerderij met 3.850 m² perceeloppervlakte. De zorgboerderij krijgt de naam "DagVolPlezier". De naam is gekozen omdat het een vrolijke tint geeft aan een volledige verzorging. Daarnaast is het duidelijk wat de doelstelling is voor de zorg op de zorgboerderij.

Figuur 2: foto van de woonboerderij (bron: Funda)

De indeling van de boerderij is als volgt: daarnaast is in bijlage IV de brochure te zien van de woonboerderij.

Begane grond:

Hal, entree, trap naar de eerste verdieping. Vanuit de hal is er toegang tot de 'opkamer', de sfeervolle woonkeuken. Tussenportaal en toegang tot de badkamer. En de woonkamer.

Eerste verdieping:

Overloop met bergruimte en toegang tot drie slaapkamers.

Overig:

Mogelijkheid om de twee woningen bij elkaar te trekken door de tussenmuur op de begane grond en de eerste verdieping te verwijderen. Vrijstaande schuur/ garage. Vrijstaande stal en klein houten schuurtje. Uitermate geschikt voor d paarden- of ander kleinvee liefhebber. Het geheel ligt in het buitengebied op korte afstand van Veenendaal Oost, Ede, Bennekom en diverse uitvalswegen onder andere de A12 en de A30.

Indeling woning twee:

Begane grond:

Entree (tevens bijkeuken), gang garderobe, kelderkast en trapopgang naar de eerste verdieping. Woonkamer. Keuken.

Eerste verdieping:

Overloop met toegang tot twee ruime slaapkamers. En badkamer.

Afmetingen overige opstallen:

Schuur $4.24 \times 6.69 = 28.35\text{m}^2$

Tuinhuis 1 $1.97 \times 2.31 = 4.55\text{m}^2$

Tuinhuis 2 $2.32 \times 2.33 = 5.40\text{m}^2$

Stal/ hobbyruimte $5.96 \times 4.53 = 27.00\text{m}^2$

Theehuis/ Prieel = circa 26.74m^2

Buitenruimte:

Ligging: Vrij uitzicht, open ligging en buiten bebouwde kom.

Tuin: Achtertuin, voortuin en zijtuin.

Achtertuin: 2.970 m^2 (110m diep en 27m breed).

Ligging tuin: Gelegen op het zuiden bereikbaar via achterom.

Figuur 3: Foto's van woonboerderij perceel. (bron: funda)

Voor de plattegrond, kadaster en brochure zie bijlage V en VI.

3. Het bedrijf

3.1 Bedrijfsformule

Het bedrijf in dit concept, is een zorgboerderij waar verstandelijk beperkten komen voor dagbesteding. De bedrijfsvoering is hierbij gericht op kwaliteit verbeteren van zowel de verstandelijke beperkten als voor de dieren die aanwezig zullen zijn op het bedrijf.

3.1.1 Doel(en) van het bedrijf

Het bedrijf richt zich op de zorgtak met daarbij de dagbesteding en dagopvang. Het doel is hierbij om € 50.000,- netto per jaar bedrijfsresultaat te generen. Het generen van voldoende bedrijfsresultaat is echter geen doel op zich, maar noodzakelijk om een faillissement te voorkomen. Het echte doel van het bedrijf is het leven dragelijker maken voor mensen, al is het maar plezier voor één dag.

Het bedrijf zal zich met de dagbesteding vooral richten op de licht verstandelijk beperkten (IQ 50-85) Deze mensen met een lichte verstandelijke beperking of zwakbegaafdheid én bijkomende problematiek zijn mensen die in hun ontwikkeling zijn belemmerd en die zich op grond van hun lagere intellectueel functioneren én beperkte sociale redzaamheid kunnen handhaven (*verstandelijk beperkt, 2011*), (*Meer. van der. J., 2007*).

Aantal deelnemers : minimaal acht deelnemers en maximaal zestien deelnemers per week.

Medewerkers : de eerste jaren zijn er geen medewerkers naast de zorgboer(in) behalve vrijwilligers en of stagiaires. Als er meer geld over blijft in de jaren daarna kan er eventueel één tot twee medewerkers worden gecontracteerd.

3.1.2 Productbeschrijving

De hoofdactiviteit op het bedrijf is het aanbieden van dagbesteding (dieren voeren, knutselen, koken, spelletjes spelen) en dagopvang aan kinderen en aan de licht verstandelijk beperkten (IQ 50-85).

De activiteiten:

- Dieren verzorgen;
- Dieren voeren en drinken geven;
- Hokken uitmesten;
- Knuffelen met de dieren;
- Meehelpen met de warme maaltijd bereiden;
- Spelletjes spelen;
- Knutselen;
- Eieren rapen (worden verkocht voor, 6 eieren € 0,60);
- Genieten van de frisse buitenlucht, de omgeving en de dieren;
- Wandelen rondom het erf of in de omgeving van de zorgboerderij;
- In de (moes) tuintje werken (aardbeien, munt, pompoen);
- Appeltaart / koekjes / cake bakken.

Het geld van de eieren en andere opbrengsten gaan naar een goed doel of naar de vrijwilligers en of stagiaires.

3.1.3 Beschrijving van de bedrijfsruimte

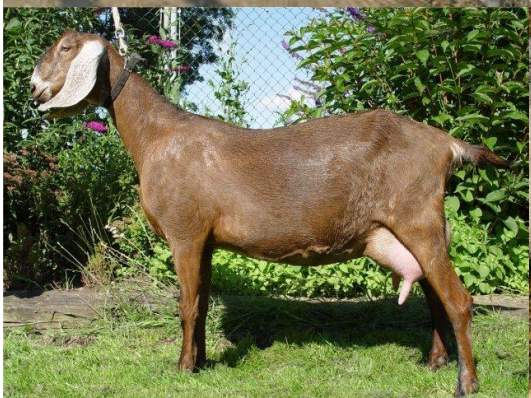
Voor het bedrijf is ook een bedrijfswoning noodzakelijk. Door de aard van de zorgboerderij is het vereist dat er permanent toezicht gehouden kan worden op gehuisveste dieren, maar ook op de gebouwen. Daarnaast neemt een zorgboerderij veel werk met zich mee. Dit vereist dat er elke dag, van vroeg tot laat, op het bedrijf iemand aanwezig moet zijn. Voor het goed functioneren van een zorgboerderij is een aparte ontvangstruimte noodzakelijk. De ontvangstruimte is bedoeld om de dagbesteders op een comfortabele en rustgevende manier te ontvangen. Er is ook een gescheide kantine (in het tweede aangrenzende huis) waar de dagbesteders kunnen eten en ontspannen. Het wordt ook wel gebruikt als ontmoetingsplaats en knutselruimte.

Aantal dieren : beginnend met twintig dieren dat groeit tot twintig kippen, twee koeien, twee geiten, twee varkens, acht schapen, tien konijnen en twee ezels.

Figuur 4: Houdan kippen (bron voor alle figuren: dierenbeeldbank)

Figuur 5: Brandrode koeien

Figuur 6: Nubische geit

Figuur 7: kune kune varkens

Figuur 8: Wallise Schwarznasen

Figuur 9: Hollander

3.2 Vergunningen

Het is wettelijk vastgelegd voor welke bouwwerken een verschillende bouwvergunningprocedure doorlopen moet worden, of het bouwwerk bouwvergunningvrij is (*Boerema, 2006*). Dit wordt getoetst aan de hand van het bestemmingsplan, welstandseisen, de gemeentelijke bouwverordening en eisen uit het bouwbesluit (*Boerema, 2006*). Daarnaast stelt de gemeente dat er verplicht afhankelijk van het soort bedrijf de volgende stukken moeten worden mee gezonden (*gemeente Wageningen, 2012*):

- akoestisch rapport;
- bodemonderzoeksrapport;
- geurrapport;
- energierapport;
- plattegrond;
- bedrijfsplan waarin de bedrijfsactiviteiten zijn toegelicht.

3.2.1 Bestemmingsplan

Iedere gemeente is volgens de Wet op de Ruimtelijke Ordening verplicht om een bestemmingsplan te hebben voor het gebied buiten de bebouwde kom (*gemeente Wageningen, 2012*). In het bestemmingsplan wordt aangegeven waar er in dat gebied gebouwd mag worden, en aan welke eisen de gebouwen moeten voldoen. Zorgboerderijen zijn over het algemeen aangewezen op het buitengebied omdat de ruimte die nodig is voor stallen, weide en overige voorzieningen dit vereist. Een zorgboerderij moet rekening houden dat in de bestemmingsplannen van deze tijd er niets geregeld is voor zorgboerderijen. Dat houdt in dat initiatiefnemers niet weten waar ze aan toe zijn en dat ook gemeenteambtenaren geen duidelijk handvat hebben hoe met het onderwerp moet worden omgegaan. Daardoor speelt de inhoud van het bestemmingsplan, de situatie op en van het bedrijf en de welwillendheid van de gemeente een duidelijke rol. Daarbij speelt ook nog een rol de doelstelling en de aard van de zorg op de boerderij (*landbouwzorg, 2012*).

In Nederland zijn voor de realisatie van zorg op de boerderij verschillende wetten van belang. De belangrijkste is zoals hier boven genoemd de Wet op de Ruimtelijke Ordening en daarnaast de Wet Milieubeheer. In deze wet worden de effecten van bedrijvigheid getoetst aan hun effecten op de omgeving. De belangrijkste vraag in dit verband is welk effect zorg heeft op de beoordeling van het eigen bedrijf en de omliggende agrarische bedrijven in het kader van aan deze wet gerelateerde stankregelgeving (*landbouwzorg, 2012*).

3.2.2 Wijziging bestemmingsplan

Wanneer de bestaande bestemmingsplan van een boerderij niet overeenkomt met de zorgboerderij kan er bij de gemeenteraad een verzoek worden ingediend voor een wijziging van het bestemmingsplan (*gemeente Wageningen, 2012*). Als er op dat moment al een herziening van het bestemmingsplan loopt, is het verstandig om daarbij aan te sluiten. Als de wijziging is ingewilligd en er regels zijn opgenomen betreffende bouwwerk in het bestemmingsplan moeten de toetsbare locatie- en bebouwingsvoorschriften voldoen aan bestemmingsplan, dan hoeft er nog enkel een bouwvergunning worden aangevraagd. Bestemmingsplannen wijzigen kost wel minstens tussen de zes en de acht maanden en bedraagt € 37,70.

3.2.3 Bouwvergunning

Voor ieder bouwwerk of verbouwing is een bouwvergunning nodig. Zelfs voor de bouw van kleine werken zoals een stal of een hekwerk om de rijbaan heen. De vergunning moet schriftelijk bij de gemeente worden aangevraagd. De aanvraag dient voorzien te zijn van duidelijke bouwtekeningen en omschrijvingen. De details zoals fundering, riolering en te gebruiken materialen moeten ook vermeld worden (*zorgboerderijgids, 2012*).

3.3 Rechtsvorm

In verband met aansprakelijkheid en belastingplichten moet er, voordat het bedrijf gestart wordt, bepaald worden in welke vorm de onderneming wordt beoefend. Er bestaan verschillende rechtsvormen (*belastingdienst, 2012*):

- eenmanszaak;
- man-vrouw firma;

In deze paragraaf wordt de rechtsvorm: eenmanszaak behandeld die gekozen is voor dit bedrijfsconcept.

3.3.1 Eenmanszaak

In deze rechtsvorm is het belangrijkste kenmerk dat er sprake is van slechts één eigenaar. Het is wel mogelijk dat er personeel in dienst is, maar slechts één persoon drijft de onderneming. Om een eenmanszaak op te richten hoeft er alleen maar ingeschreven te worden bij de Kamer van Koophandel en een BTW-nummer aangevraagd te worden (los van de aanvraag van eventuele lokale vergunningen). Als eenmanszaak ben je aansprakelijk voor alle handelingen en financiën van uw bedrijf. Er is geen onderscheid tussen privé- en bedrijfsvermogen. De belasting wordt betaald van de inkomstenbelasting over de winst uit de eenmanszaak (*ondernemerssupport, 2012*).

3.4 Administratie

Alle gegevens over het bedrijf die op papier of elektronisch worden vastgelegd, behoren tot de administratie. Een goede administratie is erg belangrijk voor de bedrijfsvoering. Daarom moet de administratie altijd up-to-date zijn. Met de administratie wordt in feite vastgelegd wat er in het bedrijf gebeurt. Dit maakt de administratie belangrijk voor juridische kwesties en de belastingdienst. De eigenaar van het bedrijf is dan ook verplicht om een goede administratie bij te houden die is afgestemd op de aard van het bedrijf.

3.4.1 Omzetbelasting

In het geval van een onderneming, moet er omzetbelasting (BTW) over de omzet betaald worden (*belastingdienst, 2012*). De zorg is echter vrijgesteld van BTW. Zodra de ondernemer zich aanmeldt bij de belastingdienst, krijgt de onderneming een BTW-nummer. De BTW die ontvangen wordt van klanten, moet worden afgedragen aan de belastingdienst. De BTW die betaald is bij de leverancier mag daar weer van worden afgetrokken. De BTW moet wel bij de klanten bekend worden gemaakt.

De BTW heeft verschillende tarieven, namelijk 6% en 19%. Deze tarieven gelden wanneer er zaken wordt gedaan met Nederlandse klanten en/of bedrijven. De meeste diensten buiten de zorg vallen onder de algemene tarief van 19%. Veel voedingsmiddelen en medicijnen vallen echter in het tarief van 6%. Voor in de zorg moeten er zelfstandig facturen (zonder BTW) worden verstuurd naar de deelnemers (*ZZP in de zorg, 2012*).

3.5 Specificaties

Als je aan de slag wilt binnen dit bedrijfsconcept van de zorgboerderij is het toch wel aan te raden om een van deze opleiding met goed gevolg te doorlopen, mede omdat er meer ervaring over gehandicapten of specifieke doelgroepen opgedaan moet worden:

- SPW niveau 4 MBO;
- Dierv verzorging niveau 4 MBO.

SPW- Persoonlijk Begeleider Gehandicaptenzorg

Als persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werk je met mensen met een lichamelijke, zintuigelijke, verstandelijke of met een meervoudige beperking of problematiek. Als toelatingseisen voor deze opleiding is minimaal een vmbo- diploma nodig daarnaast moet een Verklaring Omrent Gedrag (VOG) in geleverd kunnen worden (*ROC, 2012*). De VOG moet aangevraagd worden bij de gemeente de kosten zijn € 30,05 euro.

SPW- Persoonlijk Begeleider Specifieke Doelgroepen

Als persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen wordt er gewerkt met volwassen cliënten die zich niet zelfstandig staande kunnen houden in de samenleving. Als toelatingseisen voor deze opleiding is minimaal een vmbo- diploma nodig daarnaast moet een Verklaring Omrent Gedrag (VOG) in geleverd kunnen worden (*ROC, 2012*).

Als de zorgboerderij als hoofdactiviteit de kinderopvang heeft dan is het ook van belang dat de opleidingen HBO- opleiding Pedagogisch Management Kinderopvang (PMK) en/ of Mbo-4-opleiding Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker Kinderopvang wordt behaald.

Dierenverzorging niveau 3 MBO

Een medewerker dierv verzorging voert na een inwerkperiode veel voorkomende handelingen uit zoals voeren, borstelen, schoonmaken en zorgen voor beweging. Voor andere handelingen krijg je eerst een instructie. De toelatingseisen voor deze opleiding zijn minimaal een VMBO-diploma en een leeftijd van minimaal 16 jaar. De opleiding duurt 2 jaar.

Eisen aan de zorgboer/ mijzelf

Het combineren van landbouw en zorg op het bedrijf stelt aan een zorgboer een aantal eisen. Een goede zorgboer is niet alleen vakkundig op landbouwgebied maar ook kundig begeleider van deelnemers. Daarnaast moet men kennis en affiniteit hebben. De werkzaamheden die gedaan moeten worden op de boerderij kunnen worden omgevormd naar goede activiteiten voor de deelnemers. Een zorgboer dient daarnaast over een groot aantal persoonlijke kwaliteiten te bezitten zoals wilskracht en doorzettingsvermogen, sociale kwaliteiten, warmte, enthousiasme, openheid om te leren en nuchterheid. Daarnaast moet een zorgboer goed om kunnen gaan met deelnemers en hun verwanten, met vertegenwoordigers van zorginstellingen en andere partijen in het veld van landbouw en zorg (Hassink, 2002^a). Wat een zorgboer zeker nodig heeft om de regel AWBZ te gebruiken als financieringsmiddel zijn toch de opleidingen SPW en diervverzorging. Dus de specificatie die door mij behaald moeten worden is een opleiding SPW. Omdat ik al een HBO opleiding heb gedaan kan ik SPW verkort doen in 18 maanden (*profit opleidingen, 2012*). De opleiding kan in BBL of BOL worden gedaan.

Prijzen:

Opleiding	€ 5.350,-
Boeken & lesmateriaal (1-malig)	€ 630,-
Intake	€ 125,-

(Intakekosten dienen contant op de intake dag te worden betaald)

MBO Masterclass

Psychologie	€ 450,-
Pedagogiek	€ 450,-
Verpleegtechnische handelingen (Inbegrepen bij MMZ4 Gehandicaptenzorg)	€ 450,-
Masterclass Coaching	€ 450,-
Management	€ 450,-

De prijzen worden niet opgenomen in de resultatenbegroting omdat het niet zeker is of de gemeente wil dat je een SPW opleiding hebt.

Arbo

Er dient een jaarlijkse risico inventarisatie op de zorgboerderij te worden uitgevoerd zodat de gevaren in kaart worden gebracht. Hiermee kan de zorgboerderij zich verder ontwikkelen zodat er veiliger gewerkt kan gaan worden op zorgboerderij. Ook dienen alle medewerkers die met de cliënten werken in het bezit te zijn van een BHV diploma oftewel Bedrijf Hulp Verlening of EHBO diploma oftewel eerste hulp bij ongevallen.

3.6 Dieren

Er is bekend van studies dat verschillende dieren beter geschikt zijn om te houden op een zorgboerderij dan andere dieren. Kenmerken van landbouwhuisdieren (*Hassink, 2002^b*):

Koe	groot dier, straalt rust en warmte uit
Geit	op de mens gericht, aaibaar, maar ook eigenzinnig, springerig, onvoorspelbaar
Varken	groot dier, veelzijdig dier, vluchtdier, schrikachtig
Kip	koppel kippen brengt sfeer; leuk om naar te kijken; meer op afstand; goed met autisten
schaap	kwetsbaar dier, niet zo aaibaar, vooral leuk vanwege de lammetjes in het voorjaar
Konijn	Aaibaar, klein, kwetsbaar bij optillen, vluchtgedrag.

Dieren zijn onberekenbaar en kunnen je verrassen. Deelnemers moeten leren deze spanningen te verdragen. Dieren doen een heel direct appèl op je. Dieren zijn heel fysiek aanwezig, als ze honger hebben laten ze dat duidelijk blijken. Dieren hebben elke dag verzorging nodig wat een goede therapie en bezigheid is voor de deelnemers om in beweging te komen (*Hassink, 2002^b*).

De beste doelgroep voor omgang met dieren op de zorgboerderij met betrekking uit onderzoek getoonde conclusies zijn (*Hassink, 2002^b*):

- Emotioneel beschadigde mensen;
- Jongeren en kinderen.

Het karakter en hanteerbaarheid zijn voor een groot deel erfelijk bepaald bij dieren. Gefokte dieren zijn minder geschikt voor op zorgboerderijen dan andere (oude) rassen. In hoeverre het karakter, gedrag en hanteerbaarheid, ook iets zeggen over het contact tussen de dieren en de deelnemers en de beleving van het contact. Op zorgboerderijen met kinderen met Autisme Spectrum Stoornissen (ASS) komen vaak konijnen voor, omdat deze dieren volgens de zorgboeren aaibaar en door hun grootte, niet bedreigend zijn. Dwerggeiten vragen weer zoveel aandacht, dat ze zich aan de deelnemers zullen opdringen en zijn niet geschikt om te worden ingezet bij kinderen met ASS (*Ferwerda-van Zonneveld & Caron-Flinterman, 2011*).

4. Financiële situatie

Met behulp van een boekhouding is de financiële situatie in kaart te brengen en te analyseren. In de analyse wordt dan duidelijk hoe groot de financieringsbehoefte voor het bedrijfsconcept is en komt de verwachte winstgevendheid van de onderneming naar voren. Alle bedragen die in de tekst van dit deel worden genoemd, zijn ter indicatie. De berekeningen worden gedaan aan de hand van het bedrijfsconcept. De genoemde bedragen kunnen hierdoor afwijken dan van anderen zorgboerderijen. Als er overwogen wordt om een vergelijkbaar zorgboerderij te starten wordt aangeraden om altijd offertes aan te vragen die op de eigen situatie van toepassing zijn. Maar nu eerst in de volgende paragraaf welke concullega's er in de omgeving zijn van waar mijn vooronderzoek gedaan is en waar het toekomstig bedrijf gestationeerd wordt.

4.1 Concullega's

In de regio Wageningen- Ede- Veenendaal- Ederveen- Lunteren bestaan een aantal concullega's. Deze term is gebruikt in deze tekst omdat het nog niet duidelijk is of het collega-bedrijven of concurrenten zijn. Er is in de toekomst wel samenwerking tussen de bedrijven (het uitwisselen van diersoorten en/of samenwerkingsverband met adverteren) maar de term concullega's is gebruikt omdat het nog niet duidelijk is welke invloed de collega-bedrijven op dit bedrijfsconcept hebben.

Om een idee te krijgen hoe andere bedrijven een vergelijkbaar product op de markt hebben gekregen, is er op internet en aan de hand van de vragenlijst een onderzoek gedaan naar het aanbod van verschillende zorgboerderijen.

De volgende bedrijven zijn gevonden aan de hand van het internet:

- Kwekerij Bloemrijk
- Zorgboerderij "De Hoogenkamp";
- De Willemshoeve;
- De Bonte Koe;
- De Hooilanden;
- De Oordhoeve;
- Groot Wagensveld;
- Zorgboerderij De Kleine Weide;
- Zorgboerderij Eck-str.

Om een goede vergelijking te maken met het bedrijfsconcept worden er criteria opgesteld. De bedrijven aan moeten aan een aantal criterium voldoen om ze te kunnen vergelijken met het bedrijfsconcept:

- Het bedrijf moet een zorgboerderij zijn die werken met dieren.
- De website bevat duidelijke informatie over de diensten.
- Het bedrijf minimaal 3 jaar actief.

4.1.1 Bedrijven

Hieronder wordt kort samengevat om wat voor een type bedrijf het gaat (*zorgboeren, 2012*). In bijlage VI is een kaartje te zien van de zorgboerderijen.

De Willemshoeve is een zorg- en recreatieboerderij tussen Wageningen en Bennekom in. Ze bieden een zinvolle dagbesteding en om van het plattelandsleven te genieten. Daarnaast heeft De Willemshoeve ook een Bed & Breakfast. De zorgboerderij is zelfstandig en de financiering gebeurt buiten de zorginstelling om, heeft sinds maart 2008 het keurmerk “Kwaliteit laat je zien”.

De Bonte Koe is een zorgboerderij met daarnaast een kinderopvang te Randwijk. Ze hebben verschillende dieren waardoor ze een stimulerend verblijf en omgeving kunnen bieden. De zorgboerderij is zelfstandig en de financiering gebeurt buiten de zorginstelling om.

De Hooilanden is een biologische melkveehouderij te Bennekom. Het bedrijf telt 80 koeien en 60 jongvee. Het welzijn van de dieren en de natuur neemt een belangrijke plaats in. Het doel is om tot rust te komen op de zorgboerderij en te genieten van de rust en het plezier in het werken met dieren. De zorgboerderij is zelfstandig en heeft een samenwerkingsverband met een instelling of organisatie die cliënten aanbiedt.

De Oordhoeve is een zorgboerderij voor jong als oud te Ede. Iedereen is welkom als de deelnemers van het buitenleven en alles wat daar bij hoort houden. De boerderij heeft een moestuin en ook een boomgaardje en een bloementuin. De zorgboerderij is zelfstandig en de financiering gebeurt buiten de zorginstelling om.

Zorgboerderij De Kleine Weide is een recreatie- zorgboerderij met een bijzonder gemengd bedrijf met kleinvee te Renswoude. Op het bedrijf is ook een mini-camping, vijf bed & brood kamers en een vergaderruimte. De zorgboerderij is zelfstandig en heeft een samenwerkingsverband met een instelling of organisatie die cliënten aanbiedt.

4.1.2 Doelgroep

De Willemshoeve heeft de volgende doelgroepen op de zorgboerderij: ouderen en dementerende ouderen. Het maximum aantal deelnemers per dag is zeven.

De Bonte Koe heeft de volgende doelgroepen op de zorgboerderij: mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een autistische stoornis en een kinderopvang. Het maximum aantal deelnemers per dag is zeven.

De Hooilanden heeft de volgende doelgroepen op de zorgboerderij: mensen met psychische of psychiatrische problemen, mensen met een autistische stoornis, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, mensen die burn-out zijn geraakt. Het maximum aantal deelnemers per dag is negen.

De Oordhoeve heeft de volgende doelgroepen op de zorgboerderij: mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychische of psychiatrische problemen, mensen met een autistische stoornis, kinderopvang, jeugdigen/jeugdzorg, ouderen, mensen met niet aangeboren hersenletsel. Het maximum aantal deelnemers per dag is zestien.

Zorgboerderij De Kleine Weide heeft de volgende doelgroepen op de zorgboerderij: mensen met psychische of psychiatrische problemen, ouderen, dementerende ouderen, mensen met niet aangeboren hersenletsel, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die burn-out zijn geraakt.

4.1.3 Activiteiten

De Willemshoeve heeft verschillende activiteiten voor de dagbesteding onder anderen het volgende: zaaien en planten van groenten en bloemen in de moestuin en/of de tuinkamer, het oogsten en verwerken van groenten/ bloemen/ kruiden en fruit, het onderhouden van boerentuin en erf/ moestuin en weilanden, bereiden van streekgerechten uit grootmoeders keuken, wandelen in de mooie omgeving, het doen van oudhollandse spelen, de dierenverblijven schoonhouden, herinnering ophalen en het verzorgen van de dieren.

De Bonte Koe heeft verschillende activiteiten voor de dagbesteding onder anderen het volgende: het verzorgen van dieren en uitmesten van de hokken, spelletjes spelen, taarten bakken, pepernoten bakken, moestuin bij houden.

De Hooilanden heeft verschillende activiteiten voor de dagbesteding onder anderen het volgende: het voeren en schoonhouden van de kalfjes, koeien verhuizen en naar binnen brengen voor het melken, helpen op het land bij het inkuilen van het gras en het mais, het verzamelen, verwerken van fruit en tal van onderhoud (schilderen, timmeren, snoeien).

De Oordhoeve heeft verschillende activiteiten voor de dagbesteding onder anderen het volgende: dieren verzorgen, dieren knuffelen, in de moestuin en de boomgaard planten bijwerken en oogsten, creatief of culinair werken. Daarnaast is ook een werkplaats.

Zorgboerderij De Kleine Weide heeft verschillende activiteiten voor de dagbesteding onder anderen het volgende: werken in de groentetuin/kweekkas, dierverblijven uitmesten, licht onderhoud natuurgebied op de mini-camping, zaaien en oogsten, verkoop van producten in boerderij-winkel. Er is een werkplaats om met hout of andere materialen aan de slag te kunnen.

4.1.4 Sterkte punten

Aan de hand van de voor mij belangrijkste punten voor een zorgboerderij zijn de sterkte punten gevormd, voor de volgende zorgboerderijen.

De Willemshoeve Heeft als sterk punt zijn ligging voor de B&B. In de omgeving is genoeg recreatie vermogen en scholen waar mensen slaapplekken voor zoeken. Daarnaast heeft de zorgboerderij een keurmerk “voor kwaliteit” waardoor de zorgboerderij sneller in aanmerking komt voor AWBZ en WMO deelnemers.

De Bonte Koe Heeft als sterk punt dat ze veel verschillende soorten dieren hebben. Daarnaast hebben ze een voordeel dat ze via een gastouderbureau aangemeld zijn voor hun kinderopvang.

De Hooilanden Heeft als sterk punt dat het bedrijf 80 koeien en 60 jongvee telt. Dit geeft de voornaamste inkomen dus voornamelijk een productiebedrijf is. Daarnaast dat de zorgboerderij een samenwerkingsverband hebben met een zorginstelling.

De Oordhoeve heeft als sterk punt dat ze een heel hoog maximum hebben voor het aantal deelnemers per dag. Daarnaast is er voor zowel de dierenliefhebber dagbesteding als voor de technische mensen op de werkplaats. Daarnaast is een sterk punt de variëteit aan aantal dieren.

Zorgboerderij De Kleine Weide heeft als sterk punt dat ze een werkplaats hebben en ook andere cliënten aan te trekken dan alleen mensen die van dieren houden en daar aan mee willen werken. Daarnaast heeft de zorgboerderij ook een mini-camping en een boerderij-winkel waar uit men gefinancierd wordt. Daarnaast heeft de zorgboerderij een samenwerkingsverband hebben met een zorginstelling.

4.1.5 Concurrentieanalyse

Tabel 10: concurrentieanalyse van de concullega's

Concurrent criteria	De Willemshoeve	De Bonte Koe	De Hooilanden	De Oordhoeve	Zorgboerderij De Kleine Weide	DagVolPlezier
Ligging	Wageningen	Randwijk	Ede	Randwijk	Renswoude	Ede/ Wageningen
Keurmerk	Kwaliteit laat je zien	geen	geen	geen	Geen	Kwaliteit laat je zien
Deelnemers	7	7	9	60	10	16
Mini- camping	geen	geen	geen	geen	Heeft een mini- camping	geen
Kinderopvang	geen	6 kinderen Op een dag	geen	Geen	Geen	2 kinderen op een dag
Moestuin/ dieren	Kleine moestuin	Verschillende soorten dieren	geen	Veel verschillende soorten dieren	geen	Veel verschillende soorten dieren
Opleiding/ inkomsten	PGB of zorg in natura	PGB	PGB/ AWBZ	PGB	Camping/ PGB of ZIN	HBO diermanager/ SPW AWBZ, ZIN, PGB (nieuwe regeling na vallen van tweede kamer 2012)
Productie	B&B	-	melk	-	-	-

In de tabel hierboven is de concurrentieanalyse beschreven. In tabel 10 zijn de overeenkomsten daarnaast is te zien op welke criteria we kunnen profiteren met DagVolPlezier. Dus het krijgen van een keurmerk en het volgen van de SPW opleiding is een vereiste als ik goed in de markt wil staan.

4.2 Investerings

Investeren wil zeggen dat er bedrijfsmiddelen voor de onderneming gekocht worden (*belastingdienst, 2012*). De bedrijfsmiddelen zijn nodig om de zorgtak te kunnen aanbieden op een zorgboerderij. De meeste zorgboerderijen hebben in uitrusting voor cliënten en voorzieningen voor cliënten geïnvesteerd. In tabel 11 is een begin balans te zien. Dit overzicht houdt ik ook aan voor de investering van de zorgboerderij.

Tabel 11: Begin balans

Activa		Passiva	
Bedrijfspan	€ 250.000,00	Eigen vermogen	€ 40.000,00
Investerings	€ 220.450,00	Hypotheek	€ 250.000,00
		Bedrijfslening	€ 180.450,00
Totaal	€ 470.450,00	Totaal	€ 470.450,00

De conclusie van tabel 11 is dat deze begin balans nooit de goed keuring zal krijgen van een bank. Huis wordt verdeelt in privé en bedrijf en het bedrijfspan kost € 250.000,00. Daarnaast wordt de lening van mijn ouders niet in de begin balans opgenomen omdat de lening over de privéwoning gaat.

Tabel 12: Overzicht van de investeringskosten per benodigd bedrijfsmiddel voor het bedrijfsconcept. Met VE wordt de verbruikseenheid bedoeld.

Investerings				
Product	VE	Kosten/ VE	Benodigd VE	Totaal
Afrastering (<i>bron: KWIN-V</i>)	1m ²	€ 1,84	3850	€ 7.070,00
Drainage (<i>bron: KWIN-V</i>)	1m	€ 1,10	1300	€ 1.430,00
Erfverharding (<i>bron: werkspot</i>)	1m ²	€ 45	200	€ 9.000,00
Hooiruiven (<i>bron: Landbouwwinkel</i>)	1	€ 2.410,00	10	€ 24.100,00
Mestplaat (<i>bron: KWIN-V</i>)	1m ²	€ 65,00	20	€ 1.300,00
Ontvangstruimte (<i>bron: KWIN-V</i>)	1	€ 35.000,00	1	€ 35.000,00
Meubilair	1	€ 15.000,00	1	€ 15.000,00
Tweedehands auto aanschaf (<i>bron: KWIN-V</i>)	1	€ 30.000,00	1	€ 30.000,00
Dieren (<i>bron: KWIN-V</i>)	1	€ 1.780,00	20	€ 35.600,00
Inrichting	1	€ 2.350,00	1	€ 2.350,00
Toilet	1	€ 700,00	2	€ 1.400,00
Tractor (<i>bron: KWIN-V</i>)	1	€ 11.000,00	1	€ 11.000,00
Schuilstal (<i>bron: KWIN-V</i>)	1	€ 5.430,00	3	€ 16.290,00
Stallen en hokken (<i>bron: landbouwwinkel</i>)	1	€ 3.700,00	1	€ 3.700,00
Standaard gras inzaai (<i>bron: KWIN-V</i>)	1ha	€ 920,00	1	€ 920,00
Stro- en hooiopslag (<i>bron: KWIN-V</i>)	1m ²	€ 95,00	60	€ 5.700,00
Werktuigberging (<i>bron: KWIN-V</i>)	1m ²	€ 130,00	80	€ 10.400,00
Werktuigen/ uitrusting (<i>bron: landbouwwinkel</i>)	1	€ 1.019,00	10	€ 10.190,00
Subtotaal				€ 220.450,00

Werktuigen /uitrusting: alle kosten omtrent werktuigen/ uitrusting; schoppen, riek, bezems, hark, laarzen en overall-en.

In tabel 12 zijn de investeringskosten per benodigd bedrijfsmiddelen te zien. In de eerste kolom zijn de producten te vinden. De tweede kolom laat zien wat de verbruikseenheid (VE) is per bedrijfsmiddel, de eenheid waarin de kosten van een bepaalde investering berekend worden. De derde kolom geeft vervolgens de kosten van de producten weer per verbruikseenheid. Dit alles is exclusief BTW. In de vierde kolom is te vinden wat het benodigde aantal verbruikseenheid is, om het bedrijfsconcept te kunnen realiseren. In de laatste kolom zijn de totale investeringskosten weergegeven.

Ontvangstruimte

De ontvangstruimte kosten gaan uit naar de verbouwing van de ruimte om het toegankelijk te krijgen voor de deelnemers op de zorgboerderij. De verbouwingskosten zijn € 20.000,00 (Arbeidskosten voor verbouwing is € 3.297,00 en materiaal is € 16.703,00 (*eigenhuis, 2012*)) en de apparatuur en beveiligde stroomkabels kosten € 15.000,00. De totale kosten van de ontvangstruimte is € 35.000,00. Meubilairkosten zijn in totaal 15.000,00 de kosten bestaan uit:

Bali € 2.000,00
 Computer € 1.000,00
 Telefooncentrale € 300,00
 Bureaustoel € 200,00
 Zitje voor deelnemers € 1.000,00
 Stenen vloer € 2.500,00
 Afwerking plafond en muren € 2.000,00
 Leeshoek € 500,00
 Kast € 1.000,00
 Speelgoed € 1.000,00
 Vitrinekast € 500,00
 Archiefkast € 500,00
 Bedrijfskoffieautomaat € 2.500,00

Dieren (*Ferwerda-van Zonneveld, R. & Caron-Flinterman, F., 2011*).

De aanschaf van de dieren verschilt per dier en per ras waardoor er een gemiddelde is genomen van € 1.780,00. De totale kosten komen dan neer op € 35.600,00.

Totaal aantal kosten per diersoort:

8 Schapen € 1.000,00
 2 Geiten € 400,00
 20 Kippen € 700,00
 2 Koeien € 13.000,00 zeldzaam in Nederland. Ik wil perse deze soort van wegen hun zachtaardige karakter gebruiken.
 2 Varkens € 15.000,00 zeldzaam in Nederland. Ik wil perse deze soort van wegen hun zachtaardige karakter gebruiken.
 10 Konijnen € 500,00
 2 Ezels € 5.000,00

Schuilstal (*KWIN-V, 2011*)

Koeien € 800,00

Schapen € 400,00
 Geiten € 600,00
 Kippen € 180,00 5x hokken € 900,00
 Konijn € 340,00 5x hokken € 1.700,00
 Ezels/ varkens € 900,00
Vaste stal
 Vaste stallen € 2.210,00 x 4 stallen € 8.840,00

De totale kosten voor de stallen worden € 13.140,00

Hokken

De stallen en hokken die nu op het erf staan moeten vervangen worden omdat deze niet goed genoeg zijn om te gebruiken bij een zorgboerderij. Dit geeft een bedrag van € 3.700,00 extra investeringskosten (*landbouwwinkel, 2012*).

4.2.1 Afschrijvingen

De investering die voor de zorglandbouw gedaan moet worden wordt in 4 jaar afgeschreven met eenzelfde bedrag.

Tabel 13: Overzicht van jaarlijkse afschrijving op de zorgboerderij (bron: belastingdienst).

Afschrijvingen				
Product	Boekwaarde B		Afschrijving	Per jaar (excl. BTW)
Afrastering	€	7.070,00	20,00%	€ 1.414,00
Drainage	€	1.430,00	3,00%	€ 42,90
Erfverharding	€	9.000,00	3,00%	€ 270,00
Hooiruiven	€	24.100,00	10,00%	€ 2.410,00
Mestplaat	€	1.300,00	5,00%	€ 65,00
Ontvangstruimte	€	35.000,00	3,33%	€ 1.165,50
Meubilair	€	15.000,00	20,00%	€ 3.000,00
Tweedehands auto aanschaf	€	30.000,00	7,50%	€ 2.250,00
Dieren	€	35.600,00	18,75%	€ 6.675,00
Inrichting	€	2.350,00	3,33%	€ 78,26
Toilet	€	1.400,00	3,33%	€ 46,62
Tractor	€	11.000,00	7,50%	€ 825,00
Schuilstal	€	16.290,00	10,00%	€ 1.629,00
Stallen en hokken	€	3.700,00	25,00%	€ 925,00
Standaard gras inzaai	€	920,00	10,00%	€ 92,00
Stro- en hooiopslag	€	5.700,00	5,00%	€ 285,00
Werktuigberging	€	10.400,00	5,00%	€ 520,00
Werktuigen/ uitrusting	€	10.190,00	5,00%	€ 509,50
Totaal				€ 22.202,28

In tabel 13 zijn de afschrijvingen te vinden per investering zoals in 4.2 beschreven is. In de eerste kolom staan de verschillende producten. De tweede kolom geeft de investeringskosten aan per product, de derde kolom geeft deze kosten aan inclusief BTW. In

de vierde kolom is aangegeven wat het afschrijvingspercentage is per product, wat in de laatste kolom vertaald wordt naar het bedrag dat jaarlijks afgeschreven moet worden per product.

Kosten investering ouders

De woonboerderij heeft een kostprijs van € 450.000,00

De lening bedraagt € 250.000,00 en het bedrag wat mijn ouders investeren bedraagt € 200.000,00. Dit bedrag wordt met de jaarlijkse vrijgestelde schenking vermindert. De jaarlijks vrijgestelde schenking bedraagt: € 5.030,00 plus een eenmalige verhoogde vrijstelling voor het eerste jaar van € 50.300,00. De huur bedraagt € 1.000,00 per maand. Dit bedrag komt tot stand door 4% rente te berekenen (de rente die mijn ouders anders op een spaarrekening zouden ontvangen) over € 200.000,00 plus onderhoudskosten.

4.2.2 Kosten

Om een onderneming te starten en draaiende te houden moeten er naast investeringskosten ook nog andere kosten gemaakt worden (*belastingdienst, 2012*).

De kosten zijn belangrijk om de uiteindelijke winst van het bedrijf te bepalen. De winst is de kosten van de opbrengsten af te trekken.

Tabel 14: De jaarlijkse algemene kosten van een middelgroot bedrijf (er zijn minder dan 250 werknemers en een jaaromzet van € 50 miljoen Of een totaalbalans van € 43 miljoen) (excl. B.T.W) (bron: Europa, 2012)

algemene kosten	
Omschrijving	Kosten / jaar
Promotiekosten (<i>bron: KWIN-V, 2009</i>)	€ 1.800,00
Vervoerskosten (<i>bron: KWIN-V, 2009</i>)	€ 3.500,00
Accountant/Boekhouding (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 3.600,00
Rente- en bankkosten (<i>bron: Rabobank</i>)	€ 19.022,50
Verzekeringen (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 1.560,00
Energie (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 3.000,00
Telefoon (excl. Privé) (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 750,00
Vervangingskosten	€ 5.000,00
Contributie (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 800,00
Bedrijfskleding (<i>bron: KWIN-V</i>)	€ 400,00
Totaal kosten	€ 39.432,50

In tabel 14 zijn de algemene kosten van een middelgroot bedrijf opgenomen. Omdat er verder geen financiële gegevens bekend zijn van een zorgboerderij worden de gegevens uit tabel 14 daarentegen wel als leidraad gebruikt. Het gaat namelijk om een startende onderneming, waardoor bijvoorbeeld de reclamekosten in de eerste jaren een stuk hoger liggen. De ontvangstruimte/ kantine wordt elk jaar up to date gehouden.

Tabel 15: berekende kosten per dier en per soort per jaar

Omschrijving	Hoeveelheid	Prijs (€)	Berekening	Kosten/ jaar (€)	Kosten totaal aantal dieren (€)
Voerkosten per geit ruwvoer	Per geit	164,09	$164,09 \times 1$	164,09	328,18
Schapen (KWIN-V: p. 217)	40 DVE / dag	0,18	$40 \times 0,18 \times 365 \times 0.74$	1.944,72	4.562,00
Norm voerkosten zeugen (KWIN-V: p. 262)			$1060 \text{ kg} \times 0.20$	212,00	424,00
Kippen	1,5 kg /dag	0.23	$1,5 \times 0,23 \times 365$	125,93	2.518,50
Konijnen	100 kg / jaar	0,215	0.215×100	21,50	215,00
Grasland beheer	Dier / ha	0,08	$0.08 \times 1203,13$	96,25	96,25
Mestafvoer				80,00	1.840,00
Gezondheidszorg				141,00	6.486,00
Bekappen				91,00	1.092,00
Verzekeringen + water, energie, administratie				75,00	3.450,00
Totaal				2.929,77	21.011,93

Tabel 15 geeft aan wat de toegekende kosten zijn per bedrijfsdier. Deze kosten zijn in dit concept onder anderen gebaseerd op een rantsoen van ruwvoer en krachtvoer per dag, per dier. De hoeveelheid en prijs is afkomstig uit KWIN-V. Het strooisel in de stallen wordt eenmaal in de week vervangen. Het totaal bedrag komt voor alle dieren op € 21.000,93.

4.2.3 Begrote opbrengsten

De opbrengsten die gegenereerd worden zijn op basis van 4 betaalde uren per dagdeel, de cliënten komen 2 maal per week een dagdeel op de boerderij. De dagdeel prijs ligt op € 40 euro per persoon (*ationalehulp.gids*, 2012). Er wordt gekozen voor een financiële beloning vanuit het AWBZ zodat de vergoeding gerechtvaardigd wordt en kan oplopen tot € 30 euro. Er wordt 40 weken per jaar gewerkt op de zorgboerderij en daarnaast hebben de cliënten 2 weken vakantie. De andere 10 weken ga ik fulltime bijverdienen voor de zorgboerderij. Hieronder staan de berekeningen en opbrengsten.

Betaalde uren per dagdeel	2 dagdelen
De cliënten komen 3 maal per week	6 betaalde dagdelen
Gemiddelde dagdeel prijs in omgeving Gelderse vallei	40,-
Opbrengst per cliënt per week	€ 240,-
Opbrengst per maand	€ 1040,-

Aantal cliënten per week	Totale opbrengsten per week
8	€ 1.920,-
16	€ 3.840,-
Aantal cliënten per week	Jaar opbrengsten (40 weken jaar opvang)
8	€ 76.800,00
16	€ 153.600,00

Er wordt uitgegaan van de te verwachten bezetting van 8 cliënten per week met als jaar opbrengst € 76.800,00. De maximale bezetting zijn 16 cliënten per week met als jaar opbrengst € 153.600,00. De zorg valt geheel onder de BTW vrijstelling.

4.3 Resultatenbegroting

In dit deel is een overzicht van alle kosten en opbrengsten van het bedrijf te zien. Uit deze begroting kan opgemaakt worden of er voldoende omzet gemaakt wordt om de bedrijfskosten te dekken en daarnaast ook privé-uitgaven te doen en eventuele leningen af te lossen. Het eerste jaar is belastingvrij vanaf het tweede jaar moet er belasting betaald worden. De netto winst uit het bedrijf is de basis van het inkomen van de ondernemer. Na betaling van de BTW en belastingdienst moet er voldoende overblijven om privé-uitgaven en aflossingen te kunnen doen. Om die redenen is ook de ondernemer in de begroting opgenomen. Hieronder is de resultatenbegroting te zien.

Tabel 16: De resultatenbegroting aan de hand van de te verwachten bezetting (8 deelnemers) jaar 1.

Resultatenbegroting "verwachte bezetting"					
kosten			opbrengsten		
Afschrijvingen	€	22.202,28	Dagbesteding	€	76.800,00
Algemene kosten	€	39.432,50			
Kosten bedrijfsdieren	€	21.011,93			
			verlies	€	5.846,71
	€	82.646,71		€	82.646,71

Ter informatie op de resultatenbegroting: De zorg is BTW vrijgesteld maar mag van de kosten (exclusief verzekeringen, rente en aflossing) de BTW wel ontvangen.

Zoals te zien is in tabel 16 wordt er verlies gedraaid. De te verwachten opbrengsten van de activiteiten zijn onvoldoende dekkend om alle kosten te kunnen bekostigen. Als er echter gekeken wordt naar de maximale bezetting in tabel 17, wordt er, zelfs meer dan in de doelstelling gesteld was, winst gemaakt bij een maximale bezetting. Een maximale bezetting is daarentegen geen realistisch beeld bij de start van een bedrijf.

Tabel 17: De resultatenbegroting aan de hand van de maximale bezetting (16 deelnemers) jaar 1.

Resultatenbegroting "maximale bezetting"					
kosten			opbrengsten		
Afschrijvingen	€	22.202,28	Dagbesteding	€	153.600,00
Algemene kosten	€	47.452,50			
Kosten bedrijfsdieren	€	21.000,93			
Winst	€	62.932,80			
	€	153.600,00		€	153.600,00

Ter informatie op de resultatenbegroting: De zorg is BTW vrijgesteld maar mag van de kosten (exclusief verzekeringen, rente en aflossing) de BTW wel ontvangen.

4.3.1 Tweede scenario

Omdat het bedrijf verliesgevend blijkt te zijn bij de te verwachten bezetting, kan er gekeken worden of de kosten gedrukt kunnen worden. Nu wordt er gekeken of er besparingen gedaan kunnen worden op de hectare van het perceel. Er werd uit gegaan van 150 bij 80 meter. Daardoor worden de kosten van de afrastering goedkoper in plaats van de € 7.070,00 euro wordt het € 5.105,4 euro. Ook de quad wordt uit de investering gehaald. Op de volgende pagina zijn de tabellen 18 en 19 te zien. In tabel 18 is het overzicht van de investeringskosten te zien met de verandering aan de afrastering. In tabel 19 is het overzicht te zien van de afschrijvingen met de verandering aan de afrastering.

Tabel 18: Overzicht van de investeringskosten per benodigd product voor het tweede scenario

Investeringen					
Product	VE	Kosten/ VE	Benodigd VE		Totaal
Afrastering (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 2.01	2540	€	5.105,40
Drainage (bron: KWIN-V)	1m	€ 1,10	1300	€	1.430,00
Erfverharding (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 45,00	200	€	9.000,00
Hooiruiven (bron: Landbouwwinkel)	1	€ 2.410,00	10	€	24.100,00
Mestplaat (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 65,00	20	€	1.300,00
Ontvangstruimte (bron: KWIN-V)	1	€ 35.000,00	1	€	35.000,00
Meubilair	1	€ 15.000,00	1	€	15.000,00
Tweedehands auto aanschaf	1	€ 30.000,00	1	€	30.000,00
Dieren (bron: KWIN-V)	1	€ 1.780,00	20	€	35.600,00
Inrichting	1	€ 2.350,00	1	€	2.350,00
Toilet	1	€ 700,00	2	€	1.400,00
Tractor (bron: KWIN-V)	1	€ 11.000,00	1	€	11.000,00
Schuilstal (bron: KWIN-V)	1	€ 5.430,00	3	€	16.290,00
Stallen en hokken (bron: landbouwwinkel)	1	€ 3.700,00	1	€	3.700,00
Standaard gras inzaai (bron: KWIN-V)	1ha	€ 920,00	1	€	920,00
Stro en hooiopslag (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 95,00	60	€	5.700,00
Werktuigberging (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 130,00	80	€	10.400,00
Werktuigen uitrusting (bron: landbouwwinkel)	1	€ 1.019,00	10	€	10.190,00
Subtotaal					€ 218.485,40

Werktuigen /uitrusting: alle kosten omtrent werktuigen/ uitrusting; schoppen, riek, bezems, hark, laarzen en overall-en.

Tabel 19: Overzicht van de afschrijvingen per geïnvesteerde producten voor het tweede scenario

Afschrijvingen				
Product	Boekwaarde B		Afschrijving	Per jaar (excl. BTW)
Afrastering	€	5.105,40	20,00%	€ 1.021,08
Drainage	€	1.430,00	3,00%	€ 42,90
Erfverharding	€	9.000,00	3,00%	€ 270,00
Hooiruiven	€	24.100,00	10,00%	€ 2.410,00
Mestplaat	€	1.300,00	5,00%	€ 65,00
Ontvangstruimte	€	35.000,00	3,33%	€ 1.165,50
Meubilair	€	15.000,00	20,00%	€ 3.000,00
Tweedehands auto aanschaf	€	30.000,00	7,50%	€ 2.250,00
Dieren	€	35.600,00	18,75%	€ 6.675,00
Inrichting	€	2.350,00	3,33%	€ 78,26
Toilet	€	1.400,00	3,33%	€ 46,62
Tractor	€	11.000,00	7,50%	€ 825,00
Schuilstal	€	16.290,00	10,00%	€ 1.629,00
Stallen en hokken	€	3.700,00	25,00%	€ 925,00
Standaard gras inzaai	€	920,00	10,00%	€ 92,00
Stro en hooiopslag	€	5.700,00	5,00%	€ 285,00
Werktuigberging	€	10.400,00	5,00%	€ 520,00
Werktuigen uitrusting	€	10.190,00	5,00%	€ 509,50
Totaal				€ 21.809,86

Gewijzigde resultatenbegroting

De resultatenbegroting voor het tweede scenario zijn te vinden in tabel 20 en tabel 21. De eerste tabel geeft de resultaten met opbrengsten volgens de verwachten bezetting, de tweede tabel de resultaten van de maximale bezetting.

Tabel 20: De resultatenbegroting aan de hand van de te verwachte bezetting bij het tweede scenario

Resultatenbegroting "verwachte bezetting"				
kosten			opbrengsten	
Afschrijvingen	€	21.809,86	Dagbesteding	€ 76.800,00
Algemene kosten	€	39.432,50		
Kosten bedrijfsdieren	€	21.011,93		
			verlies	€ 5.454,29
	€	82.254,29		€ 82.254,29

Tabel 21: De resultatenbegroting aan de hand van de maximale bezetting bij het tweede scenario

Resultatenbegroting "maximale bezetting"				
kosten			opbrengsten	
Afschrijvingen	€	21.809,86	Dagbesteding	€ 153.600,00
Algemene kosten	€	47.452,50		
Kosten bedrijfsdieren	€	21.011,93		
Winst	€	63.325,71		
	€	153.600,00		€ 153.600,00

Volgens dit tweede scenario zijn de opbrengsten van de dagbesteding wel het zelfde gebleven. Dit is gedaan om het verschil tussen het originele en tweede scenario duidelijk weer te geven. Duidelijk moet zijn dat de te verwachte bezetting nog steeds een vrij positieve benadering is van de bezetting. Het is onwaarschijnlijk dat deze bezetting al meteen het eerste jaar wordt behaald, net als de kans vrij klein is dat de maximale bezetting in de eerste vijf jaar wordt behaald.

Om die reden geven de tabellen duidelijk inzicht in het feit of het bedrijfsconcept financieel rendabel is. Meer hier over is te zien in deel 4 de resultaten, waarin het bedrijfsconcept beoordeeld wordt op verschillende aspecten, waaronder ook de financiële haalbaarheid van de zorgboerderij.

4.3.2 Derde scenario

Omdat de bovenstaande scenario's niet rendabel zijn is het voor de bank verstandig om in dit scenario te kijken naar de investeringen. In dit scenario worden de investeringen van hierboven met de helft beperkt. Daarbij worden de hooiruiven, inrichting, stallen, werktuigberging en werktuigen/ uitrusting gehalveerd.

Tabel 22: Investerings volgens derde scenario

Investerings					
Product	VE	Kosten/ VE	Benodigd VE	Totaal	
Afrastering (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 1,84	3850	€	7.070,00
Drainage (bron: KWIN-V)	1m	€ 1,10	1300	€	1.430,00
Erfverharding (bron: werkspot)	1m ²	€ 45	200	€	9.000,00
Hooiruiven (bron: Landbouwwinkel)	1	€ 2.410,00	5	€	12.050,00
Mestplaat (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 65,00	20	€	1.300,00
Ontvangstruimte (bron: KWIN-V)	1	€ 35.000,00	1	€	35.000,00
Meubilair	1	€ 7.500,00	1	€	7.500,00
Tweedehands auto aanschaf	1	€ 30.000,00	1	€	30.000,00
Dieren (bron: KWIN-V)	1	€ 1.780,00	10	€	17.800,00
Inrichting	1	€ 1.175,00	1	€	1.175,00
Toilet	1	€ 700,00	2	€	1.400,00
Tractor (bron: KWIN-V)	1	€ 11.000,00	1	€	11.000,00
Schuilstal (bron: KWIN-V)	1	€ 4.072,50	2	€	8.145,00
Stallen en hokken (bron: landbouwwinkel)	1	€ 1.850,00	1	€	1.850,00
Standaard gras inzaai (bron: KWIN-V)	1ha	€ 920,00	1	€	920,00
Stro en hooiopslag (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 95,00	60	€	5.700,00
Werktuigberging (bron: KWIN-V)	1m ²	€ 130,00	80	€	10.400,00
Werktuigen/ uitrusting (bron: landbouwwinkel)	1	€ 1.019,00	5	€	5.095,00
Subtotaal				€	166.849,00

Tabel 23: Afschrijvingen volgens derde scenario

Afschrijvingen			
Product	Boekwaarde B	Afschrijving	Per jaar (excl. BTW)
Afrastering	€ 7.070,00	20,00%	€ 1.414,00
Drainage	€ 1.430,00	3,00%	€ 42,90
Erfverharding	€ 9.000,00	3,00%	€ 270,00
Hooiruiven	€ 12.050,00	10,00%	€ 1.205,00
Mestplaat	€ 1.300,00	5,00%	€ 65,00
Ontvangstruimte	€ 35.000,00	3,33%	€ 1.165,50
Meubilair	€ 7.500,00	20,00%	€ 1.500,00
Tweedehands auto aanschaf	€ 30.000,00	7,50%	€ 2.250,00
Dieren	€ 17.800,00	18,75%	€ 3.337,50
Inrichting	€ 1.175,00	3,33%	€ 39,13
Toilet	€ 1.400,00	3,33%	€ 46,62
Tractor	€ 11.000,00	7,50%	€ 825,00
Schuilstal	€ 8.145,00	10,00%	€ 814,50
Stallen en hokken	€ 1.850,00	25,00%	€ 462,50
Standaard gras inzaai	€ 920,00	10,00%	€ 46,00
Stro en hooiopslag	€ 5.700,00	5,00%	€ 285,00
Werktuigberging	€ 10.400,00	5,00%	€ 520,00
Werktuigen uitrusting	€ 5.095,00	5,00%	€ 254,75
Totaal			€ 14.254,40

Gewijzigde resultatenbegroting

De resultatenbegroting voor het derde scenario zijn te vinden in tabel 24 en tabel 25. De eerste tabel geeft de resultaten met opbrengsten volgens de verwachten bezetting, de tweede tabel de resultaten van de maximale bezetting.

Tabel 24: Resultatenbegroting "verwachte bezetting" volgens derde scenario

Resultatenbegroting "verwachte bezetting"					
kosten			opbrengsten		
Afschrijvingen	€	14.254,40	Dagbesteding	€	76.800,00
Algemene kosten	€	39.432,50			
Kosten bedrijfsdieren	€	21.011,93			
Winst	€	2.101,17			
	€	76.800,00		€	76.800

Tabel 25: Resultatenbegroting "maximale bezetting" volgens derde scenario

Resultatenbegroting "maximale bezetting"					
kosten			opbrengsten		
Afschrijvingen	€	14.254,40	Dagbesteding	€	153.600,00
Algemene kosten	€	47.452,50			
Kosten bedrijfsdieren	€	21.000,93			
Winst	€	70.881,17			
	€	153.600,00		€	153.600,00

Volgens dit derde scenario zijn de opbrengsten van de dagbesteding wel het zelfde gebleven. Dit is gedaan om het verschil tussen het originele en de twee scenario's duidelijk weer te geven. Duidelijk moet zijn dat de te verwachte bezetting nog steeds een vrij positieve benadering is van de bezetting. Het is onwaarschijnlijk dat deze bezetting al meteen het eerste jaar wordt behaald, net als de kans vrij klein is dat de maximale bezetting in de eerste vijf jaar wordt behaald.

4.4 Exploitatiebegroting

Door te berekenen na hoeveel tijd en de hoeveelheid verkochten producten, het bedrijf winst begint te maken, kan inzicht geven in de rentabiliteit van het bedrijf. De eerste twee jaren zijn niet rendabel en moet er subsidie en/ of fondsen worden aangevraagd.

Er is een eigen vermogen van € 40.000,00. Het bedrag wat mijn ouders investeren is € 200.000,00 wordt in een testament vermeld. Vergoeding voor rente bedraagt € 1.000,00 per maand. Dit bedrag komt tot stand door 4% rente te berekenen (de rente die mijn ouders anders op een spaarrekening zouden ontvangen) over € 200.000,00 plus onderhoudskosten. De lening bedraagt daardoor € 250.000,00 tegen een rentepercentage van 4% aflossing vrij. In de tabel hieronder is het overzichtelijke gemaakt wat in de tekst beschreven staat. In tabel 26 staat de exploitatiebegroting.

Figuur 10: Prognose familie kapitaal ondersteuning

Verkoop huis ouders					
Opbrengst huis ouders	€ 600,000.00				
Lening Tanya start eigen bedrijf	€ 200,000.00	Lening Frank start eigen bedrijf	€ 200,000.00	Ouders	€ 200,000.00
Verhoogde belastingvrije schenking eerste jaar	€ 50,300.00	Verhoogde belastingvrije schenking eerste jaar	€ 50,300.00		
Totaal na 1 jaar	€ 149,700.00	Totaal na 1 jaar	€ 149,700.00		
Schenking belastingvrij per jaar	€ 5.030,00	Schenking belastingvrij per jaar	€ 5.030,00		
looptijd 30 jaar op basis van schenkingen					
Vastleggen van deze belastingvrije schenkingen zijn voor de ficus niet nodig maar door een schenkingsacte op te laten stellen bij de notaris worden alle onzekerheden uitgesloten.					

Figuur 11: aankoop financieel zorgboerderij

Aankoop zorgboerderij		
Aankoop huis	€ 450.000,00	
Woning wordt gescheiden	Privé € 200.00,00	Bedrijf € 250.000,00
Lening ouders privé	€ 200.000,00	
Hypotheek aflossing vrij	€ 250.000,00	
Totaal	€ 450.000,00	

Figuur 12: Beginbalans privéwoning

Activa		Passiva	
Woning	€ 200.000,00	Eigen vermogen*	€ 250.300,00
Investering	€ 50.300,00		
Totaal	€ 250.300,00	Totaal	€ 250.300,00

* Eigen vermogen is de lening ouders en de verhoogde belastingvrije schenking eerste jaar.

Tabel 26: Uitgebreide resultatenbegroting van de eerste vier jaren op de zorgboerderij scenario 1. (voorbeeld bronnen: nieuwezijds, kamer van koophandel)

Resultatenbegroting (alle bedragen exclusief BTW)	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Jaaromzet	€ 76.800,00	€ 76.800,00	€ 76.800,00	€ 76.800,00
Afschrijvingskosten	€ -22.202,28	€ -22.202,28	€ -22.202,28	€ -22.202,28
Promotiekosten	€ -1.800,00	€ -1.800,00	€ -1.000,00	€ -1.000,00
Vervoerskosten	€ -3.500,00	€ -3.500,00	€ -5.000,00	€ -6.000,00
vervangingskosten	€ -5.000,00	€ -5.000,00	€ -5.000,00	€ -5.000,00
Accountant/boekhouder	€ -3.600,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00
Rente- en bankkosten	€ -19.022,50	€ -19.022,50	€ -19.022,50	€ -19.022,50
Verzekeringen	€ -1.560,00	€ -1.600,00	€ -1.650,00	€ -1.700,00
Energie (bron: Nuon)	€ -3.000,00	€ -3.000,00	€ -3.000,00	€ -3.000,00
Telefoon (excl. Privé)	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00
bedrijfsdieren	€ -21.011,93	€ -21.011,93	€ -21.011,93	€ -21.011,93
Contributie	€ -800,00	€ -800,00	€ -800,00	€ -800,00
Bedrijfskleding	€ -400,00		€ -400,00	€ -200,00
Af: Totaal kosten	€ -82.646,71	€ -82.237,21	€ -83.387,21	€ -84.237,21
Nettowinst	€ -5.846,71	€ -5.437,21	€ -6.587,21	€ -7.437,21

Ter informatie bij de exploitatie:

Vervoerskosten: Dat zijn de gemaakte kosten om deelnemers te vervoeren.

Autokosten: De gemaakte autokosten: benzine, motorrijtuigbelasting.

Accountant: Heeft de taak het opstellen van de jaarrekeningen.

Boekhouder: Heeft de taak het verzamelen en verwerken van gegevens voor de boekhouding.

Privé

De kosten die gemaakt worden voor privé staan beschreven in tabel hieronder. In tabel 28 staat een eindbalans.

Tabel 27: Privékosten.

Privé kosten	Per maand (€)	Per jaar (€)
Maandelijks uitgaven	1.000,00	12.000,00
Vervoer (auto)	240,83	2.889,96
Vergoeding ouders	1.000,00	12.000,00
Huislening		8.000,00
Totaal		34.889,96

tabel 28: Eindbalans

Activa		Passiva	
Bedrijfspand	€ 250.000,00	Eigen vermogen	€ -11.937,17
Investerings	€103.414,29	Hypothec	€ 250.000,00
Bank	€ 70.000,00	Bedrijfslening	€ 180.450,00
		Crediteuren	€ 4.901,46
Totaal	€ 423.414,29	Totaal	€ 423.414,29

Winstverdeling

De winst kan gebruikt worden voor onderhoud van de privé woning, het investering in nieuwe dieren, groei van bedrijf (advertenties) en inventaris. Ook kan de winst gebruikt worden om het erf te verharderen op verzwakte punten. Een andere optie is om te investeren in groenvoorzieningen zoals zonnepanelen en warmtepompen zodat er een kostenvermindering bij energie ontstaat. Dit komt weer ten goede aan de winst.

Verliesdekking.

De eerste twee jaar zijn verlies draaiende jaren. Er moet geleend gaan worden om deze verliezen te kunnen dekken. Maar een bank zou dit bedrijfsplan nooit financieren.

Samenvatting

- Een zorgboerderij is niet haalbaar voor mij als hoofdactiviteit omdat er een te groot investeringsbedrag nodig is om te kunnen beginnen.
- Het eerste jaar heb ik op de eindbalans zeker bij de crediteuren een schud.
- In het tweede scenario worden de kosten vermindert maar blijf ik met een schuld zitten.
- Het derde scenario geeft een positieve uitslag maar is niet reëel. Er moet worden voldaan aan de regels van AWBZ en tweedehandse spullen zullen dat niet allemaal zijn.

Deel 3 “ZZP-er/ medewerker op een zorgboerderij”

 Tanya van der Ploeg ZZP-er in de zorg ZZP-er Tanya van der Ploeg	Telefoonnummer: Adres:
--	--------------------------------------

Inhoudsopgave

Deel 3 “ZZP-er/ medewerker op een zorgboerderij”

Inleiding	58
1. Stappenplan ZZP-er	59
2. De specificaties	61
3. Ondernemingsvorm en rechtsvorm	63
4. Verplichtingen	64
4.1 Verplichte inschrijvingen & betalingen	64
4.2 Bedrijfsadministratie & auto van de zaak	65
4.3 Verzekeringen	66
5. Marketing	67
5.1 Onderneming	67
5.1.1 Idee zzp bedrijf	67
5.1.2 Doelgroepen	67
5.1.3 Concurrentie	67
5.1.4 Prijs	67
5.1.5 Plaats	68
5.1.6 Promotie	68
5.1.7 Doelstellingen	68
5.1.8 Kwantiteit	68
6. Ondernemingsplan	69
6.1 Persoonlijke motieven	69
6.2 Persoonlijke kwaliteiten	69

7. Kostprijsberekening.....	71
7.1 Investerings.....	72
7.1.1 Afschrijvingen.....	73
7.1.2 Kosten.....	73
7.2 Resultatenbegroting.....	74
7.3 Exploitatiebegroting.....	75

Inleiding

In deel drie staat een stappenplan voor het starten als ZZP-er. Alsmede komen aan de orde de kwalificaties die behaald moet worden om aan de slag te kunnen binnen een zorgboerderij. Aan de hand van de vragenlijst zijn een aantal criteria opgesteld voor de realisatie van het onderzoek. Ten eerste moet er voldoende vraag zijn naar ZZP-ers. Is er te weinig vraag voor ZZP-ers, dan is het starten als ZZP-er praktisch en financieel gezien niet haalbaar. Doordat uit het onderzoek toch 25 procent van de ondervraagde zorgboerderijen geïnteresseerd zijn in ZZP-ers, en wordt er in dit deel ook een bedrijfsplan opgezet voor een ZZP-er. Het bedrijfsplan is zo opgezet dat ik een deel van een woonboerderij kan huren om mijn ZZP-ers bedrijf op te kunnen zetten.

1. Stappenplan ZZP-er

Als beginnende ZZP-er moeten de volgende stappen ondernomen worden (*Rabobank, 2012*), (*zzp-Nederland, 2012*) :

- Het kiezen van een rechtsvorm.
De meeste zzp'ers zullen kiezen voor een eenmanszaak wat in dit bedrijfsplan ook de uitgang is. De eenmanszaak is een bedrijf waarvan één persoon eigenaar is. Er gelden geen oprichtingseisen voor de eenmanszaak. Er hoeft geen akte te worden opgemaakt. Juridisch gezien bestaat er in de eenmanszaak geen onderscheid tussen privévermogen en zakelijk vermogen.
- Inschrijven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.
Elke onderneming moet worden ingeschreven in het handelregister van de Kamer van Koophandel. Daarin staan alle bedrijfsgegevens van iedere onderneming in Nederland. Vanaf een week voor het starten als zzp'er kan er ingeschreven worden. Daarvoor is een persoonlijke afspraak nodig en een geldige legitimatiebewijs. De Kamer van Koophandel controleert het privéadres aan de hand van een origineel bankafschrift van de rekening of van een uittreksel uit het bevolkingsregister. Bij de Kamer van Koophandel kunt u zich ook inschrijven bij de belastingdienst en er ook terecht voor starterspakket, startersdag, seminars, brochures en persoonlijk gesprekken.
- Verdiepen in de belastingdienst.
Om het ondernemerschap te stimuleren komen startende ZZP-ers bij de belastingdienst in aanmerking voor subsidies en vrijstellingen. Als ZZP-er werkt u voor een opdrachtgever. Dan kan er onduidelijkheid zijn over de vraag of uw opdrachtgever loonheffingen moet inhouden en afdragen over uw inkomsten. De verklaring arbeidsrelatie (VAR) geeft u en uw opdrachtgever hierover duidelijkheid. Een ZZP-er, freelancer of zelfstandig ondernemer is voor de belastingdienst overigens hetzelfde. ZZP-er moet minimaal 1225 uren per jaar als ZZP-er werken.
- Administratie bijhouden.
Als zzp'er ben je verplicht een bedrijfsadministratie bij te houden. De wet schrijft voor dat een bedrijfsadministratie bijgehouden hoort te worden en zeven tot tien jaar te bewaren. De basisgegevens zoals het grootboek, de debiteuren en crediteuren, de voorraad, de in- en verkoop en de loonadministratie. Alle gegevens die op papier of elektronisch is vastgelegd moet worden bewaard. De kasadministratie, kassabonnen, inkoop- en verkoopboek, ontvangen facturen en kopieën van verzonden facturen, bankafschriften, contracten, overeenkomsten en andere afspraken, software en databestanden en agenda's. De eisen aan een factuur zijn dat het een factuurdatum, uniek factuurnummer, de BTW-identificatienummer heeft daarnaast de naam en adres van het bedrijf en naam en adres van klant. De andere dingen die een factuur moeten hebben zijn de hoeveelheid en aard van geleverde goederen of diensten, datum van levering, prijs exclusief BTW, het betaalde bedrag aan BTW en registratienummer bij de Kamer van Koophandel.

- Bank- en verzekeringen regelen.
Als zzp'er is er behoefte aan een compleet financieel pakket, daarnaast loop een zzp'er diverse risico's. verzekeringen voor uzelf en uw bedrijf zijn daarom erg belangrijk.

Als deze stappen gedaan zijn heb je een zzp'ers bedrijf opgezet en kun je aan de slag.

De staatssecretaris van VWA heeft de AWBZ aangepast. Nu mogen niet alleen zorginstellingen maar ook individuele zorgverleners thuiszorg leveren. Maar nu blijkt dat er eigenlijk hierdoor niet veel verandert. Zorgkantoren zijn ook na de wijziging niet van plan zorgverleners individueel te contracteren. En de fiscus zal koepels van ZZP-ers blijven beschouwen als werkgeversorganisaties. Met als gevolg dat ze hun zelfstandige status verliezen. De VWS-ambtenaren hebben tegenover ZZP-ers de verwachting uitgesproken dat pas in de nieuwe Wet cliëntenrechten zorg, de randvoorwaarden voor ZZP-ers zullen zijn vormgegeven. Die wet wordt in 2013 verwacht (*zorgvisie, 27 april 2011*).

Er zijn dus zoals hier boven te lezen is geen randvoorwaarden voor ZZP-ers in de zorg. Als de nieuwe Wet cliëntenrechten in 2013 er komt is er mogelijk meer duidelijkheid omtrent de randvoorwaarden voor de ZZP-ers in de zorg (*zorgvisie, 27 april 2011*).

2. De specificaties

Om aan de slag te kunnen binnen een zorgboerderij moet een ZZP-er als een medewerker aan verschillende specificaties voldoen. Hieronder volgen de volgende specificaties die de ondervraagde zorgboerderijen vinden dat een ZZP-er/ medewerker moet hebben om te komen werken in een zorgboerderij.

Om leiding te kunnen geven aan een zorgboerderij willen zorgboerderijen Hbo'ers. De opleiding voor Hbo'ers is de Hbo-opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) en/ of sociaal pedagogisch hulpverlener (SPH). Dit is noodzakelijk om goede kwaliteit te kunnen leveren. Daarnaast moeten ze kennis hebben van problematiek van deelnemers, kennis van het boerderijleven, algemene kennis met het runnen van een bedrijf en tenslotte een BHV of EHBO diploma hebben.

Als medewerker op de zorgboerderij willen zorgboerderijen Mbo'ers. De opleiding voor Mbo'ers is de opleiding Sociaal pedagogisch werk (SPW). Afhankelijk van de zorgvraag van de deelnemers moet Volgens het voor onderzoek de spp-er niveau 3 en/ of 4 hebben van de SPW.

Welke opleiding zijn voor mij relevant

In dit bedrijfsconcept moet een ZZP-er vooral SPW hebben op MBO niveau en moet er kennis zijn van de gehandicaptenzorg of specifieke doelgroepen. Door het vooronderzoek is ook gebleken dat een opleiding SPW nodig is.

SPW- Persoonlijk Begeleider Gehandicaptenzorg

Als persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werk je met mensen met een lichamelijke, zintuigelijke, verstandelijke of met een meervoudige beperking of problematiek. Als toelatingseisen voor deze opleiding is minimaal een vmbo- diploma nodig daarnaast moet een Verklaring Omrent Gedrag (VOG) in geleverd kunnen worden (ROC, 2012). De VOG moet aangevraagd worden bij de gemeente de kosten zijn 30.05 euro.

SPW- Persoonlijk Begeleider Specifieke Doelgroepen

Als persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen wordt er gewerkt met volwassen cliënten die zich niet zelfstandig staande kunnen houden in de samenleving. Als toelatingseisen voor deze opleiding is minimaal een vmbo- diploma nodig daarnaast moet een Verklaring Omrent Gedrag (VOG) in geleverd kunnen worden (ROC, 2012).

Als ZZP-er in dit bedrijfsconcept moet er te minsten SPW gehaald worden met daarbij een EHBO- diploma. Het kennis hebben van dieren, dus een dierenopleiding is een pre in deze situatie. Dit is onderzocht via het vooronderzoek waaruit is gebleken dat een EHBO diploma noodzakelijk is. Omdat ik al een HBO opleiding heb gedaan kan ik SPW verkort doen in 18 maanden (*profit opleiding, 2012*). De opleiding kan in BBL of BOL worden gedaan.

Prijzen:

Opleiding	€ 5.350,-
Boeken & lesmateriaal (1-malig)	€ 630,-
Intake	€ 125,-
(Intakekosten dienen contant op de intake dag te worden betaald)	

MBO Masterclass

Psychologie	€ 450,-
Pedagogiek	€ 450,-
Verpleegtechnische handelingen (Inbegrepen bij MMZ4 Gehandicaptenzorg)	€ 450,-
Masterclass Coaching	€ 450,-
Management	€ 450,-

Deze prijzen worden niet opgenomen in de resultatenbegroting aangezien het nog niet zeker is of SPW daadwerkelijk gevolgd moet worden. Dit ligt bij de werkgever.

3. Ondernemingsvorm en rechtsvorm

In verband met aansprakelijkheid en belastingplichten moet er voordat je als ZZP-er start bepaald worden in welke ondernemingsvorm en rechtsvorm de onderneming wordt beoefend, de zogenoemde ondernemingsvorm. Er bestaan verschillende ondernemingsvormen (*FNV Mooi, 2008*). Over deze vorm gaat dit bedrijfsconcept:

- Invalkracht op zorgboerderij

De rechtsvorm. Er bestaan verschillende rechtsvormen (*belastingdienst, 2012*). De volgende rechtsvorm wordt gebruikt in dit bedrijfsconcept:

- eenmanszaak

Welke rechtsvorm je ook kiest, de zorg/ dagbesteding moet altijd worden ingeschreven in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel (KvK).

Bij de rechtsvormen ‘eenmanszaak’ en ‘vennootschap onder firma’ ben je als ondernemer en als mede in privé zaken hoofdelijk aansprakelijk. Dat betekent dat je als privépersoon volledig financiële verantwoordelijkheid draagt als ZZP-er met zorgtak. Schuldeisers kunnen als je verlies draait beslag leggen op je privévermogen (zoals het huis, inboedel, spaarrekening en auto) (*FNV Mooi, 2008*).

4. Verplichtingen

Als je als ZZP-er wilt starten, krijg je te maken met een aantal wettelijke bepalingen en vergunningen. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste onderwerpen.

4.1 Verplichte inschrijvingen & betalingen

De belangrijkste verplichte inschrijvingen (en betalingen) voor een ZZP-er zijn de volgende (overheids)instanties (*FNV Mooi, 2008*):

- De Kamer van Koophandel;
- De Belastingdienst.

Inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel (KvK) is wettelijk verplicht. De KvK registreert alle bedrijven, onderhandelt met de overheid over regionale werkgelegenheid, bedrijfsterreinen, vergunningen en aanpassing van regels. Het bewijs dat je bent ingeschreven heet ‘het uittreksel van de KvK’. Dat uittreksel heb je onder meer nodig als je bij de groothandel wilt inkopen, als je bij de bank een lening voor je bedrijf wilt afsluiten en voor je belastingzaken. Je betaalt bij de Kamer van Koophandel jaarlijks een vast bedrag. De rechtsvorm en de omvang van je bedrijf bepalen de hoogte van de kosten. Als je je laat inschrijven, heb je een geldig legitimatiebewijs, een uittreksel uit het bevolkingsregister en een naam voor het bedrijf nodig. Zijn er in de loop der jaren wijzigingen in je bedrijf, dan ben je verplicht deze te melden (*FNV Mooi, 2008*).

Als je voor jezelf gaat beginnen, moet je voor de belastingdienst het formulier ‘opgaaf startende onderneming’ invullen. Als ZZP-er moet je verschillende (elektronische) aangiften doen bij de belastingdienst. Voor de aangifte inkomstenbelasting gebruik je de digicode en voor de aangifte BTW krijg je BTW- nummer van de belastingdienst toegekend. De belastingdienst let op de volgende punten (*FNV Mooi, 2008*):

- Werk minimaal 1225 uur per jaar als ZZP-er op een zorgboerderij of ambulant;
- Als je uit de WAO of WIA komt, werk je minimaal 800 uur per jaar als ZZP-er;
- Beschik je over voldoende geld om het bedrijf draaiende te houden;
- Hoe zelfstandig ben je als ondernemer;
- Wie zijn de deelnemers;
- Maak je reclame;
- Ben je aansprakelijk voor de schulden van het bedrijf;
- Loop je ondernemersrisico's.

De eerste jaren als ZZP-er draaien vaak nog op verlies. Gelukkig kun je als ondernemer een aantal kosten aftrekken, zodat je een belastingvoordeel hebt. Voorbeelden van deze kosten zijn (*FNV Mooi, 2008*):

- Zelfstandigenaftrek;
- Startersaftrek; De startersaftrek is een verhoging van de zelfstandigenaftrek bij de Nederlandse belastingwetgeving. De verhoging is bedoeld als stimulans om zelfstandig te ondernemen. Voor 2009 is dit bedrag gesteld op € 2.070.
- Het bedrag dat je spaart voor je oudedagsvoorziening of pensioen;
- De afschrijving van je inventaris en gereedschappen;
- Je lidmaatschap bij de stichting ZZP Nederland.

Als je voor de inkomstenbelasting gezien wordt als ondernemer, dan geldt dat ook voor de BTW. Als ondernemer moet je periodiek aan de belastingdienst opgeven en uiteraard in je boekhouding kunnen aantonen (FNV Mooi, 2008):

- Hoeveel BTW jij betaald hebt aan je leveranciers;
- Hoeveel BTW je deelnemers aan jou betaald hebben;
- De zorg is vrijgesteld van BTW.

Het verschil tussen de betaalde en in rekening gebrachte BTW moet aan de belasting worden betaald. Als je weinig omzet hebt gehad hoeft je via kleine ondernemers regeling geen BTW af te dragen aan de belastingdienst.

4.2 Bedrijfsadministratie & auto van de zaak

Ook de bedrijfsadministratie moet goed geregeld worden, voor jezelf maar ook voor derden.

De volgende zaken moeten worden bijgehouden (FNV Mooi, 2008):

- Het afsluiten van contracten en correspondentie;
- Het opzetten van een klantenbestand;
- Het bijhouden van je voorraad;
- Het registreren van afspraken;
- Het registreren van zakelijke gereden kilometers;
- Het voeren van de bedrijfsadministratie;
- Het voeren van de boekhouding;
- Het afsluiten van verzekeringen;
- Kasadministratie;
- Financiële aantekeningen;
- Tussentijds gemaakte controleberekeningen;
- Ontvangen facturen en kopieën van verzonden facturen;
- Bank- en giroafschriften;
- Contracten, overeenkomsten en andere afspraken;
- Agenda's en afsprakenboeken;
- Software en databestanden;
- Het doen van aangifte bij de belastingdienst.

Het opzetten van een klantenbestand is handig en noodzakelijk, want de belastingdienst kan er om vragen. Je mag niet zomaar het adressenbestand van een ex-werkgever “meenemen”. Het is wel zo handig als je de namen, (mail) adressen en telefoonnummers van je deelnemers direct in een bestand zet. Zet in een bestand of deelnemers van dieren houden alsmede de beperking waar de deelnemer tegen aanlopen zoals allergieën (FNV Mooi, 2008).

Als je een ambulant beroep uitoefent, is het de moeite waard je goed te informeren over de aanschaf van een auto. Er zijn verschillende opties mogelijk (FNV Mooi, 2008):

- De aanschaf van een ‘auto van de zaak’ op rekening van het bedrijf en op de balans van het bedrijf;
- Het leasen van een ‘auto van de zaak’;
- De aanschaf van een privéauto met een kilometervergoeding voor zakelijke kilometers.

Bij de belastingdienst moet er opgegeven worden voor welke optie er gekozen wordt, en dit staat voor een jaar vast. Daarnaast moet je rekening houden met de verzekering voor de verschillende opties. Als je voor de zaak rijdt, loop je meer risico's op schade, waardoor de premie hoger ligt. Het voordeel van een auto van de zaak is dat je de betaalde BTW kan terugvragen. Het nadeel is dat je met de auto van de zaak maximaal 500 kilometer per jaar privé mag rijden en dat je dit doormiddel van een goede kilometeradministratie moet kunnen bewijzen. Het voordeel van het leasen van de auto, is dat je precies weet welke vaste kosten je hebt. Het onderhoud, de wegenbelasting en verzekering zijn bij de leaseprijs inbegrepen. Het nadeel is dat het vaak een dure regeling is waar je voor een aantal jaren aan vast zit. En bovendien geldt dat je ook bij een lease- auto niet meer dan 500 kilometer per jaar privé mag rijden (*FNV Mooi, 2008*).

4.3 Verzekeringen

Iedere Nederlander is wettelijk verplicht een zorgverzekering af te sluiten. Als je een bedrijf aan huis of in een pand hebt, wordt door de verhuurder of hypotheekverstrekker vaak geëist dat je een opstalverzekering afsluit. Als het pand onverhoopt door storm, brand of wateroverlast beschadigd wordt, krijg je in ieder geval een schadevergoeding. Het spreekt voor zich dat je voor een 'auto van de zaak' minimaal een WA- verzekering afsluit en misschien wel een all- risk verzekering. Veel verzekeringsmaatschappijen bieden vervangend vervoer aan bij schade aan je eigen auto. Ook is het verstandig om een beroeps aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Het kan gebeuren dat eigendommen van deelnemers beschadigd worden of kwijtraken. Daarnaast lopen de deelnemers het risico om gebeten te worden door de dieren. Ook als privépersoon kun je andere mensen of eigendommen van anderen ongewild schade toebrengen. Het is daarom ook verstandig een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering particulieren af te sluiten (*FNV Mooi, 2008*).

Als ZZP-er ben je afhankelijk van het inkomen, daarom kun je overwegen om je voor dat inkomen te verzekeren. Dan is er de keuze uit een arbeidsongeschiktheidsverzekering of een inkomensverzekering voor ZZP-ers. Beide verzekeringen zijn niet goedkoop! Veel ZZP-er geven er dan ook de voorkeur aan zelf een 'spaarpot voor slechte tijden' aan te leggen. Als je wat ouder bent en wilt stoppen met werken is er misschien nog wel zoiets als de AOW, een staatspensioen voor mensen vanaf 67 jaar. Maar als je verstandig bent, leg je tijdens je werkzame leven voldoende geld opzij voor later. Dat is te doen door een spaarrekening te openen of een pensioenverzekering af te sluiten. Dan krijg je als ZZP-er gratis (juridisch) advies en hulp. Dit geldt alleen niet altijd, bijvoorbeeld bij privé-zaken (*FNV Mooi, 2008*).

5. Marketing

Zonder klanten kun je geen eigen zaak opbouwen. Om klanten te krijgen moet je laten weten dat het bedrijf bestaat. In dit hoofdstuk wordt dieper in gegaan op kwesties met betrekking tot klanten bestand en marketing.

5.1 Onderneming

Handelsnaam:	ZZP-er Tanya van der Ploeg
Rechtsvorm:	eenmanszaak
Wie doet de administratie?	Accountant
Frequentie van betalen omzetbelasting:	Per kwartaal Belastingdienst
Vergunningen:	Arbo, AWBZ.
Verzekeringen:	Aansprakelijkheid / Verzekeringen voor startende. Overlijdensrisico / ondernemers, Arbeidsongeschiktheid.

5.1.1 Idee zzp bedrijf

Het geven van zorg en begeleiding, zoals het helpen met werkzaamheden, het begeleiden van cliënten met in hun zorgplan. Om financieel rendabel te zijn moet er zeker 36.000,- netto per jaar worden verdient.

5.1.2 Doelgroepen

De doelgroep zijn vooral kinderen tussen vijf en vijftien jaar. Deze kinderen zijn licht verstandelijk beperkten (IQ 50-85). Deze mensen met een lichte verstandelijke beperking of zwakbegaafdheid én bijkomende problematiek zijn mensen die in hun ontwikkeling zijn belemmerd en die zich op grond van hun lagere intellectueel functioneren én beperkte sociale redzaamheid kunnen handhaven (*verstandelijk beperkt, 2011*), (*Mensen met een verstandelijke beperking, 2007*).

5.1.3 Concurrentie

Momenteel zijn er niet veel ZZP-ers werkzaam op een zorgboerderij omdat het een branche in opkomst is.

5.1.4 Prijs

Bedrijven kunnen mij voor hulp/ begeleiding per uur inhuren voor € 35,- dit is gebaseerd op de vragenlijst in deel 1: Het vooronderzoek. Uit de antwoorden op de vraag: “Als u belangstelling heeft, hoeveel euro per uur zou u deze ZZP-er in de zorg dan betalen?” is naar voren gekomen dat zorgboeren € 35,- zouden willen betalen voor een ZZP-er. Hieronder wordt ook aan de hand van het doel dat er zeker € 36.000,- netto per jaar verdient moet worden.

5.1.5 Plaats

Als ZZP-er heb je geen vaste standplaats. Als invalkracht kom je op verschillende zorgboerderijen die jou als kracht inhuren. Ik zou als ZZP-er werkzaam zijn in de regio de Gelderse Vallei.

5.1.6 Promotie

Dagbesteding

De belangrijkste motieven van deze doelgroep om van de producten en diensten van mijn onderneming gebruik te maken, zijn mensen die in deze stressvolle maatschappij op zoek zijn naar lichamelijke en geestelijke ontspanning en welzijn. Ik gebruik de volgende argumenten om mijn doelgroep ertoe over te halen bij mij de diensten af te nemen:

- Persoonlijke aandacht en begeleiding;
- De behandeling vindt plaats in een rustige, warme en sfeervolle omgeving;
- De zorg draagt een exclusief karakter;
- Daarbij worden onderstaande promotiemiddelen ingezet:
Een eigen website op internet waardoor bijna alle (nieuwe) klanten komen;
- Incidenteel worden advertenties ingezet. (Gouden gids en op internet) Folders dus mond tot mond reclame; dit wordt ook actief bevorderd;
- Incidenteel een mailing onder ouders in de regio en spreekbeurten in buurthuizen en gezondheidscentra.

5.1.7 Doelstellingen

Mijn missie

Volwassenen en kinderen (vooral die verstandelijk beperkt zijn) door middel van ontspanning en begeleiding in bezigheidstherapie ze uit hun dagelijkse milieu te halen en te laten genieten van het leven zonder zich bewust te zijn van hun beperking.

5.1.8 Kwantiteit

Ik wil in mijn eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Hiervoor heb ik mij ten doel gesteld om € 18.000,- als loon te kunnen genereren. De activiteiten bestaan voor 70% uit het geven van begeleiding en als ZZP-er te werken en voor 23% uit parttime baan voor een vaste inkomstenbron.

6. Ondernemingsplan

Persoonlijke gegevens:

Naam: Tanya van der Ploeg
Geslacht: Vrouw
Adres: Van Uvenweg 68
Postcode: 6707 BD
Woonplaats: Wageningen
Telefoonnummer: 0614529494
E-mailadres: t.vanderploeg@hetnet.nl
Geboortedatum: 07-03-1988
Nationaliteit: Nederlandse
Burgerlijke staat: Samenwonend

Opleiding(en):

- HAVO (diploma)
- Paraveterinair MBO+ (diploma)
- Diermanagement: verwachte datum eind juni 2012

Cursus:

- Cursus Hill's veterinary Nutrition Adviser Programme Niveau 1 (diploma)

6.1 Persoonlijke motieven

Sinds mijn stage vorig jaar op een zorgboerderij ben ik denkend over het zelfstandig ondernemerschap. Nu heb ik de knoop doorgehakt. Ik ben nog niet lang actief in deze branche. Om mij heen zie ik dat vergelijkbare ondernemingen redelijk succesvol zijn, terwijl ik daarbij steeds het idee heb 'het beter te kunnen'.

6.2 Persoonlijke kwaliteiten

Voor een betrouwbaar inzicht in mijn kwaliteiten als ondernemer heb ik de E-Scan Ondernemerstest gedaan (*ondernemerstest*, 2012). Dit gaf het volgende beeld:

Dominantie:

Dominantie is de behoefte om controle over anderen te hebben; om iemand je wil op te leggen. Dominantie kan een reden zijn om te ondernemen, omdat jij dan de touwtjes in handen hebt. Succesvolle ondernemers weten wat ze willen en hoe ze anderen kunnen beïnvloeden om hun eigen doelen te bereiken. Daarbij gaan ze er vanuit dat hun gezag of mening wordt geaccepteerd. Niet-succesvolle ondernemers zijn bescheiden. Ze treden liever niet op de voorgrond.

Hoe zit dat bij jou?

Je oefent niet graag invloed uit en je wilt anderen al helemaal niet overheersen. Je bent iemand die liever niet de eerste stap zet, maar het initiatief aan anderen over laat. Je doet je

best om het de ander naar de zin te maken en je loopt niet voorop met het kenbaar maken van je eigen wensen en behoeften.

Verder heb je er moeite mee anderen te overtuigen van jouw zienswijze.

Hoe kun je hier mee omgaan?

Je behoefte aan controle over anderen is niet groot. Maar de baas zijn is iets anders dan de baas spelen. Als ondernemer ben je de baas en anderen verwachten dat ook. Soms zul je je dominanter moet opstellen en de aandacht voor jezelf opeisen en dat niet alleen bij medewerkers.

Je behoefte om anderen te overtuigen is niet hoog. Wanneer je anderen probeert te overtuigen, leg hen dan uit waarom jij iets gedaan wilt krijgen. Motiveer ze voor jouw wens en wat zij daarin kunnen betekenen. Mensen willen graag helpen als ze inzien waarom en voor wie ze het doen.

7. Kostprijsberekening

Het is de bedoeling dat het bedrijf geld oplevert en dat er een goede verhouding is tussen gemaakte kosten en het inkomen. Daarom is het belangrijk te weten wat de kostprijs is van de dienst. Het bepalen van de kostprijs kun je vaststellen door onder andere te weten (FNV Mooi,2008):

- Wat je vaste (periodieke) kosten zijn;
- Welke kosten je hebt bij het starten van je onderneming;
- Welke afschrijvingstermijn je moet hanteren voor inventaris en apparatuur.

De vaste kosten

Vaste kosten komen altijd regelmatig terug. Dit kan één keer per maand, per kwartaal of per jaar zijn. Voorbeelden van vaste kosten zijn onder anderen (FNV Mooi,2008):

- Onderhoud;
- Huurkosten;
- Gas, water en elektriciteit;
- Abonnementkosten;
- Inschrijvingskosten KvK;
- Rente en aflossing van een rente;
- Verzekeringspremies;
- Advertentiekosten;
- Inkoop producten;
- Bij- en nascholing;
- Reiskosten;
- Reclame;
- Belasting.

De opstartkosten

Naast de vaste kosten heb je ook nog ‘opstartkosten’. Dit zijn de investeringen die je moet doen om te kunnen beginnen. Voorbeelden van opstartkosten zijn (FNV Mooi,2008):

- Aanschaf van je inventaris;
- Aanschaf van je handgereedschap en apparatuur;
- Aanschaf van een auto van de zaak;
- Goodwill (als je een bedrijf hebt overgenomen).

De afschrijvingskosten

Omdat de inventaris en apparatuur gebruikt worden, slijten ze, waardoor ze uiteindelijk minder waard worden. Voor de meeste investeringen hanteert de belastingdienst een termijn van vijf jaar. Elk jaar wordt je inventaris twintig procent minder waard. Als startende ZZP-er mag je echter zelf kiezen hoeveel je in het eerste jaar wilt afschrijven (FNV Mooi,2008).

7.1 Investerings

Investeren wil zeggen dat er bedrijfsmiddelen voor de onderneming gekocht worden (belastingdienst, 2012). Hieronder staat de begin balans.

Tabel 29: Begin balans

Activa		Passiva
Auto	€ 20.000,00	Eigen vermogen € 40.590,00
Werktuigen	€ 20.590,00	
Totaal	€ 40.590,00	Totaal € 40.590,00

Tabel 30: Overzicht van de investeringskosten per benodigd bedrijfsmiddel voor het bedrijfsconcept. Met VE wordt de verbruikseenheid bedoeld.

Investerings				
Product	VE	Kosten/ VE	Benodigd VE	Totaal
Werktuigberging	1m ²	€ 130,00	80	€ 10.400,00
Werktuigen/ uitrusting	1	€ 1.019,00	10	€ 10.190,00
Auto	1	€ 20.000,00	1	€ 20.000,00
Totaal				€ 40.590,00

In tabel 31 zijn de investeringskosten per benodigd bedrijfsmiddelen te zien. In de eerste kolom zijn de producten te vinden. De tweede kolom laat zien wat de verbruikseenheid (VE) is per bedrijfsmiddel, de eenheid waarin de kosten van een bepaalde investering berekend worden. De derde kolom geeft vervolgens de kosten van de producten weer per verbruikseenheid. Dit alles is exclusief BTW. In de vierde kolom is te vinden wat het benodigde aantal verbruikseenheid is, om het bedrijfsconcept te kunnen realiseren. In de laatste kolom zijn de totale investeringskosten weergegeven. Met de werktuigen worden de kruiwagens, bezems, schoppen en mestvorken bedoeld. Er moet genoeg opbergruimte zijn waar ook rolstoelen zich in kunnen bewegen er is uitgegaan van een opslagruimte van 8,0 bij 10,0 meter dat in totaal 80 vierkante meter benodigde VE uitkomt.

Werktuigen /uitrusting: alle kosten omtrent werktuigen/ uitrusting; schoppen, riek, bezems, hark, laarzen en overall-en.

7.1.1 Afschrijvingen

De investering die voor de zorglandbouw gedaan moet worden wordt in 4 jaar afgeschreven met eenzelfde bedrag.

Tabel 31: Overzicht van de afschrijvingen per geïnvesteerd bedrijfsmiddel.

Afschrijvingen					
Product		Boekwaarde B	Afschrijving	Per jaar	
Werktuigberging	€	10.400,00	5,00%	€	520,00
Werktuigen / uitrusting	€	10.190,00	5,00%	€	509,50
Auto	€	20.000,00	20,00%	€	4.000,00
Totaal				€	5.029,50

In tabel 32 zijn de afschrijvingen te vinden per investering zoals in 7.1 beschreven is. In de eerste kolom staan de verschillende producten. De tweede kolom geeft de investeringskosten aan per product, de derde kolom geeft deze kosten aan inclusief BTW. In de vierde kolom is aangegeven wat het afschrijvingspercentage is per product, wat in de laatste kolom vertaald wordt naar het bedrag dat jaarlijks afgeschreven moet worden per product.

7.1.2 Kosten

Om een onderneming te starten en draaiende te houden, moeten er naast investeringskosten ook nog andere kosten gemaakt worden (*belastingdienst, 2012*).

De kosten zijn belangrijk om de uiteindelijke winst van het bedrijf te bepalen. De winst is de kosten van de opbrengsten af te trekken.

Prijskosten plaatje: volgens het doel moet ik € 36.000,00 per jaar verdienen wil ik rendabel zijn. Nu heb ik een prijs opgesteld van € 35,00 om dit doel te halen moet ik zeker 40 uur werkweek hebben voor 42 weken per jaar. De opbrengst is dan € 58.800,00. Er wordt ook met een minimum gerekend van 30 uur werkweek voor 42 weken per jaar. De opbrengst is dan € 44.100,00.

Tabel 32: De jaarlijkse algemene kosten van een ZZP-er.

vaste kosten	per maand		per jaar	
Promotiekosten	€	150,00	€	1.800,00
Vervoerskosten	€	291,67	€	3.500,00
Vervangingskosten	€	1.250,00	€	15.000,00
Administratiekosten	€	195,83	€	2.350,00
Rente- en bankkosten	€	166,67	€	2.000,00
Verzekeringen	€	200,00	€	2.400,00
Energie	€	200,00	€	2.400,00
Telefoon	€	120,83	€	1.450,00
Accountant	€	260,42	€	3.125,00
Contributie	€	62,50	€	750,00
Bedrijfskleding	€	50,00	€	600,00
Totale vaste kosten per jaar				€ 35.375,00

In tabel 33 zijn de algemene kosten van een middelgroot bedrijf. Omdat er verder geen financiële gegevens bekend zijn van een ZZP-er in de zorg worden de gegevens uit tabel 28 daarentegen wel als leidraad gebruikt. Het gaat namelijk om een startende onderneming, waardoor bijvoorbeeld de reclamekosten in de eerste jaren een stuk hoger liggen. Vervangingskosten zijn kosten voor kapotte spullen maar ook auto onderhoud en wegenbelasting.

7.2 Resultatenbegroting

In dit deel is een overzicht van alle kosten en opbrengsten van het bedrijf te zien. Uit deze begroting kan opgemaakt worden of er voldoende omzet gemaakt wordt om de bedrijfskosten te dekken en daarnaast ook privé-uitgaven te doen. Hieronder is de resultatenbegroting te zien.

Tabel 33: De resultatenbegroting aan de hand van de te 25 uur per week 1ste jaar

Resultatenbegroting "25 uur per week"			
kosten		opbrengsten	
Afschrijvingen	€ 5.029,50	Dagbesteding	€ 44.100,00
Algemene kosten	€ 35.375,00		
Winst	€ 3.695,50		
	€ 44.100,00		€ 44.100,00

Tabel 34: De resultatenbegroting aan de hand van de 40 uur per week 1ste jaar

Resultatenbegroting "40 uur per week"			
kosten		opbrengsten	
Afschrijvingen	€ 5.029,50	Dagbesteding	€ 58.800,00
Algemene kosten	€ 35.375,00		
Winst	€ 18.395,50		
	€ 58.800,00		€ 58.800,00

Ter informatie op de resultatenbegroting: De zorg is BTW vrijgesteld maar mag van de kosten (exclusief verzekeringen, rente en aflossing) de BTW wel ontvangen.

Zoals te zien is in tabel 33 en 34 wordt er winst gedraaid. De te verwachten opbrengsten van de activiteiten zijn voldoende dekkend om alle kosten te kunnen dekken. Tabel 33 geeft duidelijk inzicht in het feit of het bedrijfsconcept financieel rendabel is. Meer hier over is te zien in deel 4 de resultaten, waarin het bedrijfsconcept beoordeeld wordt op verschillende aspecten, waaronder ook de financiële haalbaarheid van de ZZP-er.

7.3 Exploitatiebegroting

Door in een exploitatiebegroting te berekenen na hoeveel tijd en de hoeveelheid verkochten producten, het bedrijf winst begint te maken, kan inzicht geven in de rentabiliteit van het bedrijf.

Tabel 35: Overzicht van de uitgebreide resultatenbegroting voor een ZZP-er met een 25 uur werkweek

Resultatenbegroting (alle bedragen exclusief BTW)	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Jaaromzet	€ 44.100,00	€ 44.100,00	€ 44.100,00	€ 44.100,00
Afschrijvingskosten	€ -5.029,50	€ -5.029,50	€ -5.029,50	€ -5.029,50
Promotiekosten	€ -1.800,00	€ -1.800,00	€ -1.800,00	€ -1.800,00
Vervoerskosten	€ -3.500,00	€ -3.500,00	€ -3.500,00	€ -3.500,00
Inventariskosten	€ -15.000,00	€ -10.000,00	€ -3.100,00	€ -3.100,00
Administratiekosten	€ -2.350,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00
Rente- en bankkosten	€ -2.000,00	€ -2.000,00	€ -2.000,00	€ -2.000,00
Verzekeringen	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.500,00	€ -2.500,00
Energie	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.400,00
Accountant	€ -3.125,00	€ -3.125,00	€ -3.125,00	€ -3.125,00
Telefoon	€ -1.450,00	€ -1.450,00	€ -1.450,00	€ -1.450,00
Bedrijfskleding	€ -600,00	€ -600,00	€ -600,00	€ -600,00
Contributie	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00
Af: Totaal kosten	€ -40.404,50	€ -35.404,50	€ -28.604,50	€ -28.604,50
Nettowinst	€ 3.695,50	€ 8.695,50	€ 15.495,50	€ 15.495,50

Tabel 36: Overzicht van de uitgebreide resultatenbegroting voor een ZZP-er met een 40 uur werkweek.

Resultatenbegroting (alle bedragen exclusief BTW)	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Jaaromzet	€ 58.800,00	€ 58.800,00	€ 58.800,00	€ 58.800,00
Afschrijvingskosten	€ -5.029,50	€ -5.029,50	€ -5.029,50	€ -5.029,50
Promotiekosten	€ -1.800,00	€ -1.800,00	€ -1.800,00	€ -1.800,00
Vervoerskosten	€ -3.500,00	€ -3.500,00	€ -3.500,00	€ -3.500,00
Inventariskosten	€ -15.000,00	€ -10.000,00	€ -3.100,00	€ -3.100,00
Administratiekosten	€ -2.350,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00	€ -2.350,00
Rente- en bankkosten	€ -2.000,00	€ -2.000,00	€ -2.000,00	€ -2.000,00
Verzekeringen	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.500,00	€ -2.500,00
Energie	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.400,00	€ -2.400,00
Accountant	€ -3.125,00	€ -3.125,00	€ -3.125,00	€ -3.125,00
Telefoon	€ -1.450,00	€ -1.450,00	€ -1.450,00	€ -1.450,00
Bedrijfskleding	€ -600,00	€ -600,00	€ -600,00	€ -600,00
Contributie	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00	€ -750,00
Af: Totaal kosten	€ -40.404,50	€ -35.404,50	€ -28.604,50	€ -28.604,50
Nettowinst	€ 18,395,50	€ 23,395,50	€ 30,195,50	€ 30,195,50

Ter informatie bij de exploitatie:

Vervoerskosten: Dat zijn de gemaakte kosten bijvoorbeeld; benzine, reparatie.

Ontvangstruimte/ kantine: Het invullen van de ontvangstruimte/ kantine.

Accountant: Heeft de taak het opstellen van de jaarrekeningen.

Boekhouder: Heeft de taak het verzamelen en verwerken van gegevens voor de boekhouding.

Privé

De kosten die gemaakt worden voor privé zijn beschreven in dit tabel.

Privé kosten	Per maand (€)	Per jaar (€)
Maandelijkse uitgaven	1.000,00	12.000,00
Vervoer (auto)	230,83	2.770,00
Totaal		14.770,00

De winst kan worden gebruikt voor privé, en het investeren in de groei van het bedrijf en inventaris. In tabel 37 staat een eindbalans.

Tabel 37: Eindbalans van 40 werkweek

Activa		Passiva	
Auto	€ 19.760,00	Eigen vermogen	€ 44.215,50
Machines	€ 19.364,89		
Kas	€ 5.090,61		
Totaal	€ 44.215,50	Totaal	€ 44.215,50

Samenvatting

- Een ZZP-er is wel rendabel omdat er geen groot investeringsbedrag nodig is om op te starten.
- Een ZZP-er is wel rendabel omdat er geen eigen pand nodig is maar is wel afhankelijk van het aanbod van de werkgevers.
- Een ZZP-er moet wel met een goed marketingbeleid komen wil je fulltime kunnen werken als ZZP-er. Laat je eerst goed inwerken zonder salaris.

Deel 4 “Resultaten”

Resultaten

Inhoudsopgave

Deel 4 “Resultaten”

Inleiding	79
1. Project beoordeling	80
1.1 Afbakening	80
1.2 Criteria	80
1.2.1 Bedrijfseconomische haalbaarheid	80
1.3 Pluspunten onderneming	81
1.4 minpunten onderneming	81
2. Stappenplan vergelijkingstabel	82
3. MCA vergelijking van bedrijfsplannen	83
3.1 Conclusie	84
3.2 Aanbevelingen	86
4. Discussie	87
4.1 Discussie berekeningen	87
Bronvermelding	88
Bijlage I: Grafieken statistieken	I
Bijlage II: vragenlijst voor zorgboerderijen	III
Bijlage III: Statistieken vragenlijst	VII
Bijlage IV: MTZi aanvraag formulier	XIV
Bijlage V: Plattegrond en kadaster van zorgboerderij	XXVI
Bijlage VI: Kaartje van zorgboerderijen	XXXI

Inleiding

In de inleiding van de scriptie is al vermeld dat de bezuiniging op de PGB de aanleiding was van het onderzoek. De doelstelling van het onderzoek was om tot een bedrijfsplan te komen dat toegepast kan worden op beginnende zorgboerderijen die hun bedrijfsvoering financieel anders moeten gaan bekostigen dan met het vroegere PGB. Het doel van dit onderzoek is: doormiddel van het opstellen van twee bedrijfsplannen, één voor een beginnende zorgboerderij en een andere voor een beginnende ZZP-er, een haalbaarheidsonderzoek via de inkomsten en uitgaven op te zetten om een zorgboerderij te beginnen of juist als ZZP-er in de zorg aan de slag te gaan. De ZZP-er wordt ingehuurd door een eigenaar van een zorgboerderij of werkt vanuit een huurlocatie op een zorgboerderij, eventueel met eigen cliënten. Tijdens dit onderzoek wordt ook in kaart gebracht waar de gegenereerde inkomsten daadwerkelijk vandaan gehaald worden nu het persoonsgebonden budget door de bezuinigingen wordt afgeschaft. Om dit doel te bereiken was de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Het beschrijven van een bedrijfsplan van eigen zorgboerderij.
2. Het beschrijven van een bedrijfsplan voor een ZZP-er.
3. Het evalueren van de haalbaarheid eigen zorgboerderij of ZZP-er.
4. Het vergelijken van de inkomsten en uitgaven van eigen zorgboerderij of ZZP-er.
5. Aanbevelingen formuleren op welke wijze het rendabel is om een zorgboerderij op te zetten.

Het antwoord op de onderzoeksvragen moet namelijk een beginnende ondernemer kunnen ondersteunen in de beslissing om wel of niet een bedrijf te starten dat qua bedrijfsvoering is gericht op de zorgtak. In dit deel wordt door middel van een project beoordeling tot een conclusie gekomen, waarop de beslissing van een ondernemer gebaseerd kan worden. Het project wordt beoordeeld aan de hand van de informatie die in de voorgaande delen ter sprake is gekomen. Op basis van de projectbeoordeling wordt dan een conclusie getrokken.

1. Project beoordeling

Voordat er een definitief besluit kan worden genomen, moet het project beoordeeld worden. In dit geval wordt er onder project het bedrijfsplan van zorgboerderijen verstaan dat in deel 2 is uitgewerkt. Allereerst wordt er aangegeven op welke punten het onderzoek voorgaand aan de totstandkoming van deze scriptie, was afgebakend. Vervolgens worden de criteria uitgelegd, waaraan het project getoetst wordt. Als laatst worden zowel de plus- en minpunten van het project besproken.

1.1 Afbakening

Het vooronderzoek werd beperkt tot bepaalde vormen van bedrijfsvoering. De vormen zijn: particulier zorgboerderij, zorgboerderij als onderdeel van een zorginstelling, zorgboerderij met eigen AWBZ. Het algemene gedeelte moet weergeven welke vorm de bedrijfsvoering is van de zorgboerderij. Het financiële gedeelte geeft aan hoe de zorgboerderij gefinancierd wordt door middel van: PGB, zorginstelling, AWBZ of geen vergoeding. Met daarbij de vraag of de zorgboerderij de hoofdactiviteit van het bedrijf is. In het gedeelte toekomst moet blijken of er een toekomst is voor zorgboerderijen, ook na de aanscherping van de PGB. Het ZZP-er gedeelte moet de uitkomst weergeven of een ZZP-er gewenst is in de branche zorgboerderijen.

Tijdens het onderzoek is geen rekening gehouden met gemeentespecifieke bepalingen. De algemene wetgeving en ruimteordelijke bepalingen voor zorgboerderijen zijn wel in acht genomen, maar de onderlinge verschillen tussen gemeentes zijn niet bij het onderzoek betrokken.

In dit onderzoek wordt onderzocht of een zorgboerderij rendabel is zonder PGB. Ook wordt er onderzocht of een ZZP-er op een zorgboerderij rendabel is.

Het marktonderzoek richtte zich enkel op de zorgboerderijen. Hieronder worden bedrijven verstaan die in de regio tussen Barneveld, Arnhem, Randwijk en Veenendaal bevinden. De afname van de financiële ondersteuning bij vergelijkbare bedrijfsvoering die vergelijkbaar product aanbieden zijn niet onderzocht. De reden hiervoor is dat de arrangementen slecht met elkaar te vergelijken zijn in verband met het verschil in bijvoorbeeld aanbod, locatie en bekendheid.

1.2 Criteria

Aan de hand van de vragenlijst zijn een paar criteria opgesteld voor de realisatie van het onderzoek. Ten eerste moet er voldoende vraag zijn naar ZZP-ers. Is er te weinig vraag voor ZZP-ers, dan is het starten als ZZP-er praktisch en financieel gezien niet haalbaar. Ten tweede moeten er voldoende mogelijkheden zijn om als zorgboerderij financieel rendabel te zijn. Zijn er te weinig mogelijkheden en is het financieel niet haalbaar, dan is het starten van een zorgboerderij praktisch en financieel gezien niet haalbaar. Ten derde moet de zorgboerderij bedrijfseconomisch haalbaar zijn. Het bedrijf moet in totaal meer baten dan kosten opleveren.

1.2.1 Bedrijfseconomische haalbaarheid

Voordat je een bedrijf begint moet de financieel-economische haalbaarheid worden onderzocht. Dit is gedaan in deel 2 en 3. Uit de resultatenbegroting aan het einde van deel 2 en 3, kan worden geconcludeerd worden dat de bedrijven verliesgevend zijn, in de eerste

paar jaren zonder maximale bezetting. In deel 2: Eigen zorgboerderij starten, blijft zelfs in een tweede scenario bij de te verwachten bezetting, met een kleiner perceel en een kleiner bedrag aan investeringen en kosten, verliesgevend. Bij maximale bezetting blijkt er wel winst geboekt te kunnen worden. De kans dat er in de eerste vijf jaar van het bedrijf sprake is van een volledige bezetting, is vrij klein. Het is onwaarschijnlijk dat een nieuw bedrijf al meteen start met winst maken. Er is minstens een aanloopperiode nodig van drie jaar. De eerste drie jaar zal vooral geïnvesteerd moeten worden in het bedrijf, dienst, publiciteit en deelnemerswerving. Zelfs de te verwachten bezetting zal in de eerste of tweede jaar van het bedrijf niet behaald worden. Dit betekent dat het bedrijf in ieder geval op de korte termijn onrendabel is. In deel 3: ZGP-er in de zorg, in de tweede scenario bij de te verwachten bezetting blijkt het wel winstgevend te zijn.

1.3 Pluspunten onderneming

Zorgboerderij

Een pluspunt voor een zorgboerderij is dat er zelf werkaanbod wordt geboden.

ZGP-er

Een ander pluspunt is dat voor een ZGP-er minder investeringen gedaan hoeven te worden om tot de realisatie te komen met een eigen bedrijf.

1.4 minpunten onderneming

Algemeen

Een groot minpunt van de bedrijven is dat er geen sprake is van een vaste inkomstenbron, terwijl er wel vaste lasten zijn.

Zorgboerderij

Een ander minpunt is het grote aantal investeringen dat gedaan moet worden om tot de realisatie van een zorgboerderij te komen. Dit betekent dat er een woonboerderij gekocht moet worden wat niet goedkoop is. Daarnaast voldoet een woonboerderij niet meteen aan de eisen voor een zorgboerderij. Daarnaast komt ook de wet WTZi aan de orde voor de zorgboerderij en dat maakt het een stuk lastiger om een zorgboerderij op te zetten. Dit is nodig om de zorgboerderij een AWBZ-instelling te maken. En de inkomsten te krijgen uit de AWBZ.

ZGP-er

Een minpunt voor een ZGP-er is dat een werkgever vraagt van een invalhulp (ZGP-er) dat ze niet hoeven te worden ingewerkt waardoor ze eerder voor interne oplossing kiezen. Als je de diploma's hebt en ervaren bent is er geen probleem, maar zoals de onervaren starters van school zullen extra diploma's moeten halen zoals de SPW en ervaring op zien te doen. Daarnaast is dit nodig om AWBZ en WMO deelnemers diensten te kunnen aanbieden. Eisen die gesteld zijn aan de WMO vanuit de gemeente zijn:

1. Eén loket;
2. Betrokkenheid burgers bij beleid;
3. Meerjarig WMO-beleidsplan;
4. Uitvoering bij instellingen en woningbouwcoöperaties;
5. Zichtbaar en goed verantwoorden.

2. Stappenplan vergelijkingstabel

In de tabel hieronder is een vergelijkingstabel te zien van de stappenplannen die gemaakt zijn in deel 2 en deel 3 van deze scriptie.

Tabel 38: vergelijkingstabel stappenplan zorgboerderij en ZZP-er

Stappen	Zorgboerderij	ZZP-er
Ondernemersplan maken	X	
Rechtsvorm bepalen	X	X
Locatie van bedrijf	X	
Inschrijven bij KvK	X	X
Melden bij belastingdienst	X	X
Administratie	X	X
Bank- en verzekeringen	X	X
Personeel regelen	X	
Merkbescherming krijgen	X	X
Randvoorwaarden maximaal deelnemers		X

Uit de tabel hier boven is te zien dat er verschillen zijn in de stappen die genomen dienen te worden voor het opzetten van een zorgboerderij en het opzetten van een zelfstandige zonder personeel. Het eerst wat opvalt is dat voor ZZP-ers geen ondernemersplan vereist is (*rabobank, 2012*). Over het algemeen is een ondernemingsplan verstandig te maken en te hebben. In een goed ondernemingsplan staat informatie over uzelf, uw plannen, uw markt en uw financiën. Verder bestaat een ondernemingsplan uit een marketingplan en een financieel plan. Het bevat naast persoonlijke gegevens ook persoonlijke motieven. Een marketingplan bevat de volgende onderdelen: het idee, de markt, de doelgroepen, de concurrent, marketingmix en doelstellingen. In het financiële gedeelte van het marketingplan komt de exploitatiebegroting van de opbrengsten en kosten in de eerste drie jaar. Tenslotte een liquiditeitsbegroting met daarin het verloop van de inkomsten en uitgaven. Daarnaast is in dit tabel te zien dat een zelfstandige zonder personeel geen locatie hoeft te hebben om als ZZP-er aan de slag te gaan. Dit is in aanvangskosten aanzienlijk goedkoper dan een zorgboerderij starten. Nog een voordeel is dat een ZZP-er geen personeelskosten heeft maar daarnaast is het onzekere nadeel dat een ZZP-er wel ingehuurd moet worden. Voldoende klandizie is dus een voorwaarden om als ZZP-er aan de slag te kunnen en te blijven functioneren als ZZP-er op zorgboerderijen. Daarnaast zijn er geen randvoorwaarden voor een ZZP-er in de zorg op gesteld. Waarschijnlijk wordt daar in 2013 wat meer duidelijkheid ingeschept (*zorgvisie, 2012*).

3. MCA vergelijking van bedrijfsplannen

Binnen het vierde deel worden de bedrijfsplannen vergeleken in een Multi Criteria-analyse (MCA) op verschillende onderdelen welke vorm van bedrijf het meest rendabel is. Zie tabel 39.

Hieronder volgt de uitleg van de hieronder staande tabel.

Financieel: Onder financieel wordt verstaan de kosten van de zorgboerderij. Daarnaast de mogelijke opbrengsten die een zorgboerderij maakt. Dit deel krijgt 4 punten bedeeft, omdat het een belangrijk deel is voor de haalbaarheid van de zorgboerderij.

Kosten: Hier worden de kosten voor beide bedrijfstvormen vergeleken aan de hand van investering, onderhoud van zorgboerderij.

Opbrengsten: Hier worden de opbrengsten van de beide bedrijfstvormen vergeleken aan de hand van cliënten inkomsten, activiteiten inkomsten, verkoop van producten.

Technisch: Onder technisch wordt de bedrijfstvorm van de zorgboerderij/ ZZP-er verstaan. Dit deel krijgt 1 punt bedeeft, omdat het minder van belang is voor de haalbaarheid van de zorgboerderij/ ZZP-er.

Bedrijfstvorm: De voordeligste bedrijfstvorm wordt hier vergeleken qua kosten en winst.

Juridisch: Hieronder wordt verstaan de benodigde vergunningen voor een zorgboerderij/ ZZP-er. Dit deel krijgt 2 punten bedeeft, omdat het wel van belang is dat je vergunningen hebt of krijgt voor de zorgboerderij/ ZZP-er.

Commercieel: Hieronder wordt verstaan de markt en de concullega 's waar een start van een Zorgboerderij/ ZZP-er mee gepaard gaat. Dit deel krijgt 2 punten bedeeft, omdat de zorgboerderij/ ZZP-er te maken krijgt met concullega's.

Markt: De markt is het potentieel van het waarmaken van de rendabele.

Concullega 's: De concullega 's is het netwerken binnen de zorg tak op zorgboerderijen.

Sociaal: Onder sociaal wordt verstaan de nevenactiviteiten. Dit deel krijgt 3 punten bedeeft, omdat uit het financiële deel en uit vooronderzoek komt dat een zorgboerderij zonder de zorg als nevenactiviteit niet haalbaar is.

Nevenactiviteit: Onder de nevenactiviteiten wordt de zorgtak verstaan van de zorgboerderij, en de andere inkomsten van een ZZP-er als deze niet wordt gevraagd om op een zorgboerderij te komen werken.

Tabel 39: vergelijkingsoverzicht MCA van de zorgboerderij en ZZP-er

MCA			
Onderdelen	Zwaarte	Zorgboerderij (totaal inclusief zwaarte)	ZZP-er (totaal inclusief zwaarte)
Financieel	++++	0+	8+
Technisch	+	1+	1+
Juridisch	++	2+	4+
markt	++	0+	4+
Concullega 's	++	0+	4+
Sociaal	++	2+	2+
nevenactiviteiten	+++	6+	6+
Totaal		11	29

Uit de resultaten van tabel 39 is gekomen dat het opzetten van een zorgboerderij nadelig is ten opzichten van de ZZP-er. Uit het tabel is te leiden dat de zorgboerderij 38 procent nadeliger is dan een ZZP-er.

3.1 Conclusie

Om de zorgboerderij of een ZZP-er in de sector zorgboerderij, rendabel te maken moet er een besluit genomen worden dat in het belang van de toekomst is. Dit is tevens de centrale vraag geweest tijdens het onderzoek. In deze conclusie worden de punten uit de resultaten tegen elkaar afgewogen om tot een verantwoord besluit te komen.

Er is onderzocht wat de bedrijfseconomische kansen zijn op het gebied dagbesteding op een zorgboerderij en op het gebied dagbesteding van een ZZP-er in de sector zorgboerderijen. In de vorige delen is de centrale vraag aan de hand van een aantal criteria, dat in paragraaf 1.2 is te zien, al getoetst.

MCA

Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat volgens het stappenplan en de MCA de ZZP-er de beste kans heeft om op korte termijn financieel rendabel te zijn. De stappen, die genomen moeten worden volgens het stappenplan zijn minder groot en daarnaast heeft de ZZP-er in het MCA negenentwintig punten en een zorgboerderij maar elf punten behaald, een verschil van veertien punten.

Hoe kansrijk en lonen voor de auteur is het zelf starten van een zorgboerderij?

Er kan geconcludeerd worden dat er zeker kansen zijn om een zorgboerderij zonder PGB inkomsten te starten, maar bedrijfseconomische gezien blijkt het vrij onwaarschijnlijk dat de zorgboerderij binnen twee jaar winst zal gaan maken. De zorgboerderij blijkt uit de bedrijfseconomie geen hoofdactiviteit te kunnen zijn maar wel goed als nevenactiviteit te kunnen fungeren.

Hoe kansrijk en lonen voor de auteur is het werken als ZZP-er op een zorgboerderij?

Voor een ZZP-er in de sector zorgboerderijen kan er geconcludeerd worden dat er mogelijkheden zijn in dit werkgebied. De enige beperkingen liggen vooral op het markt vlak.

Vijfentwintig procent van de ondervraagde zorgboeren overweegt een ZZP-er in te huren. Op bedrijfseconomisch vlak is te zien dat het bedrijfsplan wel rendabel is en er kans is om als ZZP-er te starten.

Welke werkgelegenheidsperspectief voor de auteur is het meest haalbare?

Doordat er zeker kansen zijn om een zorgboerderij zonder PGB inkomsten te starten luidt de conclusie dat een zorgboerderij zonder eigen vermogen onrendabel is om als zorgboerderij te starten en het bedrijfseconomische gezien vrij onwaarschijnlijk is dat de zorgboerderij binnen twee jaar winst zal maken. Daarnaast luidt dat het bedrijf van een ZZP-er in de sector zorgboerderijen rendabel is en hiermee is de doelstelling van dit onderzoek gehaald. De doelstelling van het onderzoek was om tot een bedrijfsplan te komen die rendabel is. En is voor het werkgelegenheidsperspectief voor de auteur een ZZP-er in de sector zorgboerderijen het meest haalbare.

In hoeverre is een zorgboerderij rendabel als de PGB voorwaarden worden aangescherpt in 2012?

Uit het financiële gedeelte in hoofdstuk 4 in deel 2 is te zien dat een zorgboerderij onrendabel is zonder nevenactiviteiten. Uit de resultatenbegroting en de exploitatiebegroting komen negatieve resultaten, voor het eerste jaar is er een verlies van € -5.846,71 in de resultatenbegroting, wat resulteert dat een op zichzelf staande zorgboerderij onrendabel is.

In hoeverre is een ZZP-er binnen een zorgboerderij rendabel als de PGB voorwaarden worden aangescherpt in 2012?

Uit het financiële gedeelte in hoofdstuk 7 in deel 3 is te zien dat een ZZP-er binnen een zorgboerderij rendabel kan zijn. Uit de resultatenbegroting en de exploitatiebegroting komen positieve resultaten, voor het eerste jaar is er een winst van € in de resultatenbegroting, wat resulteert dat een ZZP-er rendabel is.

Wat zijn de verschillen in de te zetten stappen voor het oprichten van een bedrijfsplan van ZZP-er en zorgboerderij?

Uit het vergelijkingstabel in hoofdstuk 2 van deel 4 is te zien dat er minder stappen ondernomen hoeven te worden bij een ZZP-er. De voornamelijk reden hiervoor is dat een ZZP-er geen eigen pand koopt waardoor de stappen ondernemersplan maken, locatie van bedrijf kunnen worden overgeslagen. Daarnaast wordt de stap personeel regelen overgeslagen omdat een ZZP-er zonder personeel werkt.

3.2 Aanbevelingen

Zorgboerderij als nevenactiviteit:

Om te zorgen dat het bedrijf zoals in deze scriptie beschreven is, op korte en lange termijn rendabel wordt, moet de zorgtak een nevenactiviteit worden van de zorgboerderij. Als hoofdactiviteit kan er gedacht worden aan kinderopvang. Hiervoor moeten dan wel ook een extra investeringen gedaan worden om te zorgen dat de kinderopvang geen beperkende factor wordt in de mogelijke maximale bezetting voor de zorgtak op de zorgboerderij. Om meer geld te genereren kan er gedacht worden aan persoonlijke inzamel acties of in plaats van een eenmanszaak een CV of VOF te worden.

Een ander voorbeeld van een hoofdactiviteit is een bed and breakfast (B&B). Door een goede ligging zijn toeristen aan te trekken, zodat ze kunnen overnachten. Ook kunnen wandeltochten in de buurt aanleiding zijn voor wandelaars om één of meerdere nachten te boeken in een B&B. De organisatie van deze B&B moet wel goed op orde zijn zodat het niet de mogelijkheden van de zorgboerderij beperkt. Daarnaast moeten de regels om een B & B te starten nader worden onderzocht. Ook moet uitgezocht worden of alle werkzaamheden bij deze optie nog wel door één ondernemer uit te voeren zijn. Het is daarom raadzaam om uit te zoeken hoe de bedrijfseconomische resultaten zullen zijn wanneer er meer ondernemers op het bedrijf werken.

De ondernemer moet goed de mogelijkheden en de in deze paragraaf genoemde aanbevelingen overwegen, voordat hij of zij besluit een dergelijk bedrijf te realiseren. Alleen wanneer de ondernemer hart voor het project en bedrijf heeft, heeft de zorgboerderij een kans van slagen mits de zorgtak op de zorgboerderij een nevenactiviteit is.

ZZP-er in de zorg:

De ZZP-er in de zorg is winstgevend in dit bedrijfsplan als de ZZP-er 25 uur per week werkt. Omdat niet altijd 25 uur per week werk beschikbaar is, kan er aan een andere inkomstenbron gedacht worden, bijvoorbeeld werken op een kinderboerderij of paraveterinair. De parttime baan moet wel een goed georganiseerd zijn zodat het niet de mogelijkheden van de ZZP-er op een zorgboerderij beperkt. Maak een goed marketing op om gewild te zijn door middel van gratis meelopen op een zorgboerderij voordat de eerste betaalde werkdag begint. Denk ook aan de unieke Selling Proposition. Hierbij kan ik denken aan het veel weten van oude rassen.

De ondernemer moet goed de mogelijkheden en de in deze paragraaf genoemde aanbevelingen overwegen, voordat hij of zij besluit een dergelijk bedrijf te realiseren. Alleen wanneer de ondernemer hart voor het project en bedrijf heeft, heeft het project kans van slagen.

4. Discussie

Aan het begin van het opstellen van het onderzoek was de verwachting dat er meer potentie was voor de zorgboerderijensector. Uit onderzoek is gebleken dat een op zichzelf staande zorgboerderij onrendabel is. Gezien de beperkte omvang van de onderzoeksgroep, kunnen geen harde conclusies getrokken worden voor heel Nederland. Deze scriptie heeft alleen betrekking op de regio Gelderse Vallei. Desalniettemin is het opmerkelijk te noemen dat binnen de zorgboerderijensector meerdere financiële mogelijkheden zijn, waaronder PGB, ZIN, WMO en AWBZ. Omdat mijn ouders het kopen van een huis mede financieren kan er gesproken worden over een VOF bedrijf en geen eenmansbedrijf. Dit zou nog beter uitgezocht moeten worden als er gekozen wordt voor het starten van een zorgboerderij. Tijdens het maken van deze scriptie is het kabinet gevallen en daardoor zijn er nu weer andere regels opgesteld omtrent de PGB voor zorgboerderijen. Dit kan van grote invloed zijn op deze scriptie. De nieuwe regels voor het PGB zorgen er voor dat mijn conclusies veranderen en dat het bedrijfsplan voor een zorgboerderij wel rendabel wordt. Tijdens het onderzoek is gebleken dat er zeker meer onderzoek moet komen naar de regels bij de gemeenten en naar de verbeterde en diepgaande regels omtrent de zorgboerderijen. Als er nog nauwkeurige resultaten nodig zijn voor het onderzoek is een bezoek en enquête bij meerdere zorgboerderijen noodzakelijk. Daarnaast heb ik voor zeldzame rassen in Nederland gekozen waardoor de aanschaf van de dieren hoog uitkomen.

4.1 Discussie berekeningen

Er is aangegeven dat er een paar berekeningen niet haalbaar of anders gedaan kunnen worden. Hieronder komen de aanpassingen van de berekeningen zodat niet mijn hele scriptie aangepast dient te worden. dagdeel prijs wordt € 45,- in plaats van € 40,- en woning wordt niet opgesplitst in privé en bedrijf.

De cliënten komen 3 maal per week	3 dagen
Dag prijs	90,-
Opbrengst per cliënt per week	€ 270,-
Opbrengst per maand	€ 1170,-
Aantal cliënten per week	Totale opbrengsten per week
8	€ 2.160,-
16	€ 4.320,-
Aantal cliënten per week	Jaar opbrengsten (40 weken jaar opvang)
8	€ 86.400,00
16	€ 172.800,00

Tabel 40: Beginbalans zorgboerderij 1ste jaar

Activa		Passiva	
Pand	€ 450.000,00	Eigen vermogen	€ 290.300,00
Investerings	€ 270.750,00	Hypotheek	€ 250.000,00
		Bank lening	€ 180.450,00
Totaal	€ 670.450,00	Totaal	€ 670.450,00

Tabel 41: Eindbalans zorgboerderij 1ste jaar

Activa		Passiva	
Pand	€ 450.000,00	Eigen vermogen	€ 238.362,84
Investerings	€ 153.714,29	Hypotheek	€ 250.000,00
		Bank lening	€ 115.351,45
Totaal	€ 603.714,29	Totaal	€ 603.714,29

Bronvermelding

- Baarda & De Goede (2007). Basisboek Methoden en Technieken. Constructief onderzoek. (4de druk). Houten: Noordhoff Uitgevers B.V.
- Belasting collectief Nederland (2011). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.belastingcollectief.nl>.
- Belastingdienst (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.belastingdienst.nl>.
- Boerema, L. (2006). Bouwvergunning nodig?. Hoefslag 58 (37), 46-48.
- CBS (2009). Cijfers zorgboerderij. Geraadpleegd op 19 december 2011. Verkregen van <http://www.CBS.nl>.
- Eigenhuis (2012). Verbouwingskosten. Geraadpleegd op 2 mei 2012. Verkregen van <http://www.eigenhuis.nl>.
- Encyclo (2011^a). Betekenis zorgboerderij. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Encyclo (2011^b). Betekenis zzp. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Encyclo (2011^c). Betekenis gehandicaptenzorg. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Encyclo (2011^d). Betekenis PGB. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Encyclo (2011^e). Betekenis bemiddelingsbureaus. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Encyclo (2011^f). Betekenis budgethouders. Geraadpleegd op 10 november 2011. Verkregen van <http://www.encyclo.nl>.
- Dierenbeeldbank (2012). Geraadpleegd op 12 juni 2012. Verkregen van <http://www.dierenbeeldbank.nl>.
- Federatie Landbouw & Zorg (2011). Financiële problemen regeling PGB. Geraadpleegd op 19 december 2011. Verkregen van <http://www.landbouwzorg.nl>.
- Ferwerda-van Zonneveld, R. & Caron-Flinterman, F. (2011). Programma van eisen voor landbouwhuisdieren in de zorg. Dieren op zorgboerderijen 3. 8. Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://levendehave.nl>.
- FNV mooi (2008). Starten als zzp'er. Geraadpleegd op 25 februari 2012. Gekregen van Rik Mulder en is te vinden op <http://www.fnvmooigeregeld.nl>.
- Gemeente Wageningen (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.wageningen.nl>.
- Hassink J. (2002^a). Landbouw en zorg. Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.libary.wur.nl>.
- Hassink J. (2009^b). Kwaliteit werkgebieden op zorgboerderijen. Werkgebied veehouderij 2a, 3-4. geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.gerbrandastate.nl>.
- HKZ (2008). Geraadpleegd op 4 januari 2012. Verkregen van <http://www.hkz.nl>.
- Hsleiden (2012). Geraadpleegd op 9 maart 2012. Verkregen van <http://www.hsleiden.nl>.
- HU (2012). Geraadpleegd op 9 maart 2012. Verkregen van <http://www.bachelors.hu.nl>.
- Invoering WMO (2010). WMO. Geraadpleegd op 5 januari 2012. Verkregen van <http://www.invoeringWMO.nl>.
- Meer. van der. J. (2007). Mensen met een verstandelijke beperking. IQ verstandelijk

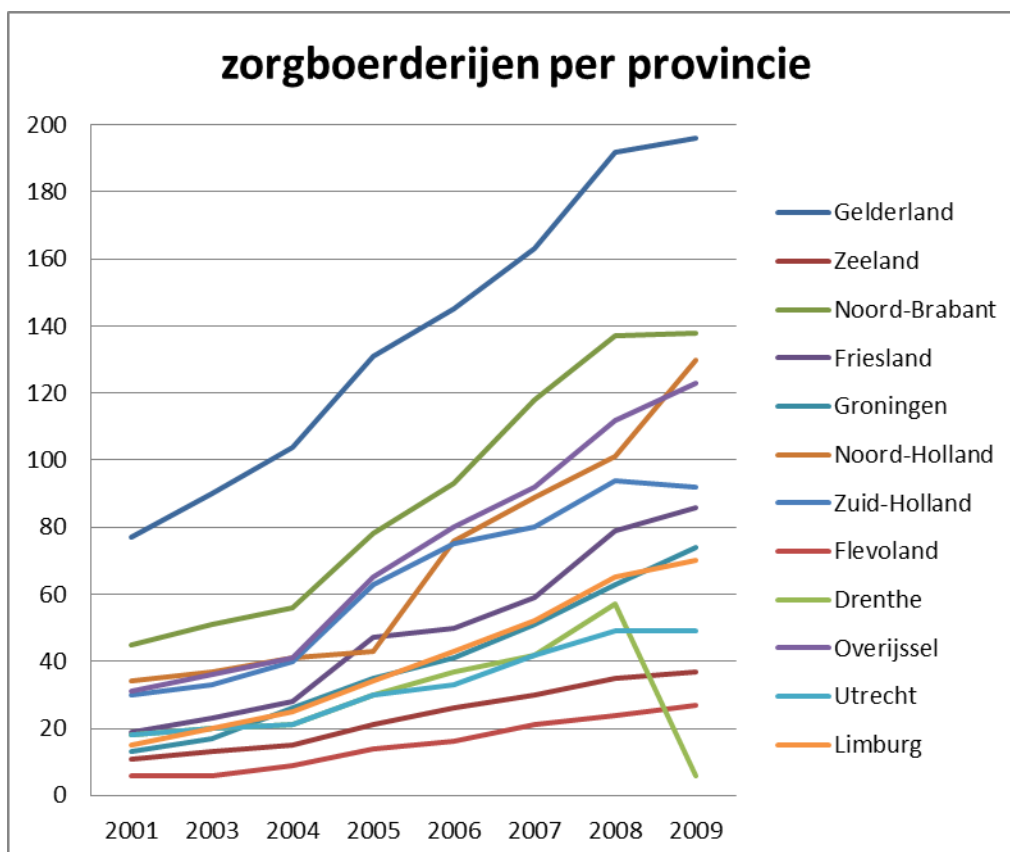
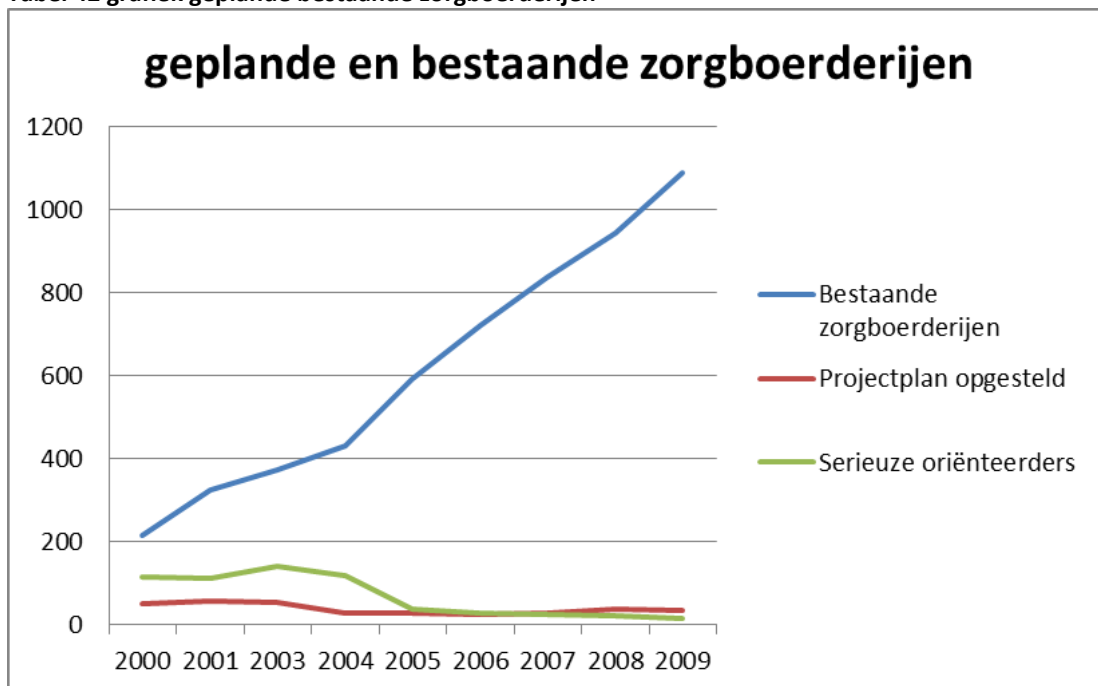
- beperkten. (3de druk). Dordrecht: Dekkers Boek & Kantoor.
- Kvk (2011). Geraadpleegd op 16 december 2011. Verkregen van <http://www.kvk.nl>.
- KWIN-V (2012). Kwantitatieve Informatie voor de Veehouderij 2011-2012. Geraadpleegd 25 februari 2012. Verkregen van <http://www.wur.nl>.
- Landbouwwinkel (2012). Geraadpleegd op 25 februari 2012. Verkregen van <http://www.landbouwwinkel.nl>.
- Landbouwzorg (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.landbouwzorg.nl>.
- levende have (2012). Geraadpleegd op 9 maart 2012. Verkregen van <http://www.levendehave.nl>.
- LTO (2012). Geraadpleegd op 25 februari 2012. Verkregen van <http://www.lto.nl>.
- Nationalehulpguids (2012). Geraadpleegd op 6 juni 2012. Verkregen van <http://www.nationalehulpguids.nl>.
- Mitros (2012). Geraadpleegd op 22 maart 2012. Verkregen van <http://www.mitros.nl>.
- Ondernemerssupport (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.ondernemerssupport.nl>.
- Ondernemerstest (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.ondernemerstest.nl>.
- Per Saldo (2011^a). PGB voor zorg zonder verblijfsindicatie verdwijnt per 2014. Geraadpleegd op 1 oktober 2011. Verkregen van <http://www.PGB.nl>.
- Per Saldo (2011^b). Wat zijn de gevolgen van de bezuiniging voor u?. Geraadpleegd op 1 oktober 2011. Verkregen van <http://www.PGB.nl>.
- Per Saldo (2011^c). Betekenis PGB. Geraadpleegd op 1 oktober 2011. Verkregen van <http://www.PGB.nl>.
- Profit opleidingen (2012). Geraadpleegd op 4 juni 2012. Verkregen van <http://www.locprofit.nl>.
- Rabobank (2012). Stappenplan. Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.rabobank.nl>.
- Regelhulp (2012). WMO: ondersteuning bij zelfstandig leven en meedoen in de samenleving. Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.regelhulp.nl>.
- Rijksoverheid (2011). Geraadpleegd op 1 januari 2012. Verkregen van <http://www.rijksoverheid.nl>.
- ROC (2012). Geraadpleegd op 9 maart 2012. Verkregen van <http://www.roc.nl>.
- RU (2012). Geraadpleegd op 22 maart 2012. Verkregen van <http://www.ru.nl>.
- Startbedrijf (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.startbedrijf.nl>.
- Saunders, M. & Lewis, P. (2004). Methoden en technieken van onderzoek. Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.books.google.nl>.
- Schenking-info (2012). Geraadpleegd op 7 april 2012. Verkregen van <http://www.schenking-info.nl>.
- Vereniging zorgboerderijen (2010). Geraadpleegd op 10 december 2011. Verkregen van <http://www.zorgboeren.nl>.
- Verstandelijk beperkt (2011) doelgroepen. Geraadpleegd op 8 februari 2012. Verkregen van <http://www.verstandelijkbeperkt.nl>.
- Windesheim (2012). Geraadpleegd op 9 maart 2012. Verkregen van <http://www.windesheim.nl>.

- WMO (2012). WMO. Geraadpleegd op 5 januari 2012. Verkregen van <http://www.rechtopWMO.nl>.
- Woorden-boek (2011). Betekenis PGB. Geraadpleegd op 9 december 2011. Verkregen van <http://www.woorden-boek.nl>.
- Woorden Nederlandse Taal (2010^a). Betekenis ZZP. Geraadpleegd op 9 december 2011. Verkregen van <http://www.woorden.org>.
- Woorden Nederlandse Taal (2010^b). Betekenis ZZP. Geraadpleegd op 9 december 2011. Verkregen van <http://www.woorden.org>.
- Woorden Nederlandse Taal (2010^c). Betekenis ZZP. Geraadpleegd op 9 december 2011. Verkregen van <http://www.woorden.org>.
- Zorgboerderijgids (2010^a). PGB. Geraadpleegd op 4 januari 2012. Verkregen van <http://www.zorgboerderijgids.nl>.
- Zorgboerderijgids (2010^b). ZIN. Geraadpleegd op 4 januari 2012. Verkregen van <http://www.zorgboerderijgids.nl>.
- Zorgboerderijgids (2010^c). keurmerk. Geraadpleegd op 4 januari 2012. Verkregen van <http://www.zorgboerderijgids.nl>.
- Zorgboerderijgids (2010^d). subsidies, fondsen, sponsoring en donateurs. Geraadpleegd op 4 januari 2012. Verkregen van <http://www.zorgboerderijgids.nl>.
- Zorgvisie (2011). PGB. Geraadpleegd op 19 december 2011. Verkregen van <http://www.zorgvisie.nl>.
- Zorgvisie (27 april 2011). Rookgordijn rond ZZP-ers in de zorg. Geraadpleegd op 22 februari. Verkregen van <http://www.dezorgproffesional.nl>.
- ZZP-Nederland (2012). Geraadpleegd op 22 februari 2012. Verkregen van <http://www.zzp-nederland.nl>.
- ZZP in de zorg (2012). Geraadpleegd op 15 maart 2012. Verkregen van <http://www.zzp-nederland.nl>.

Bijlage I: Grafieken statistieken

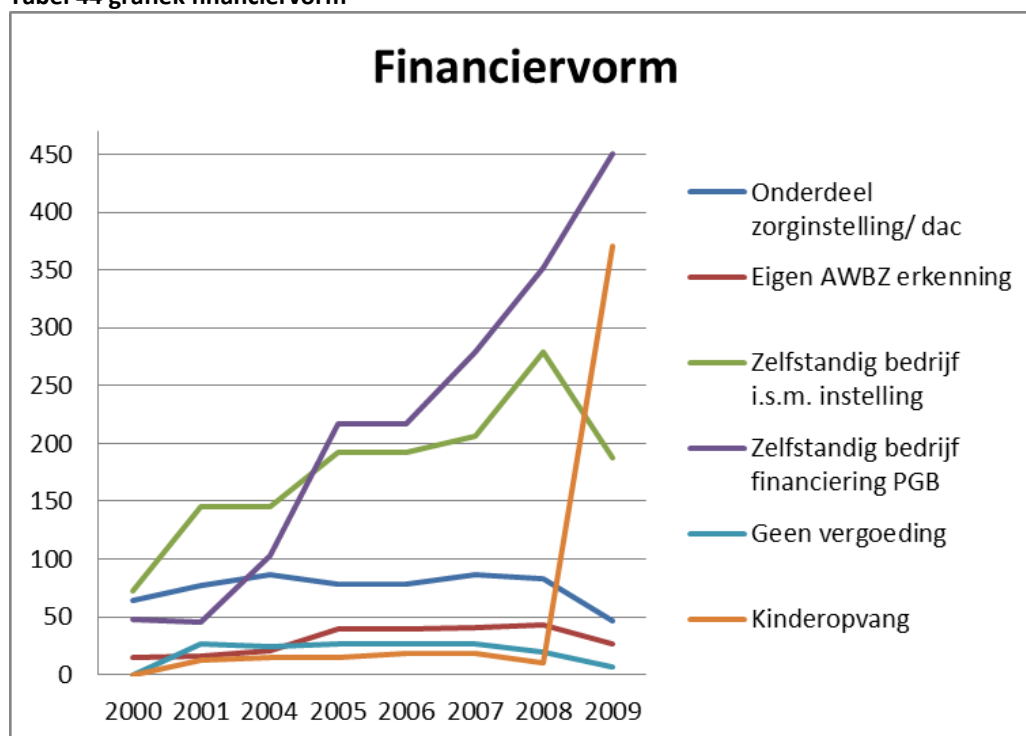
Hieronder zijn de grafieken te zien van de tabellen in deel 1 hoofdstuk 2. De grafieken zijn afgeleid van de tabellen uit deel 1 hoofdstuk 2 die afkomstig zijn van vereniging zorgboerderijen.

Tabel 42 grafiek geplande bestaande zorgboerderijen

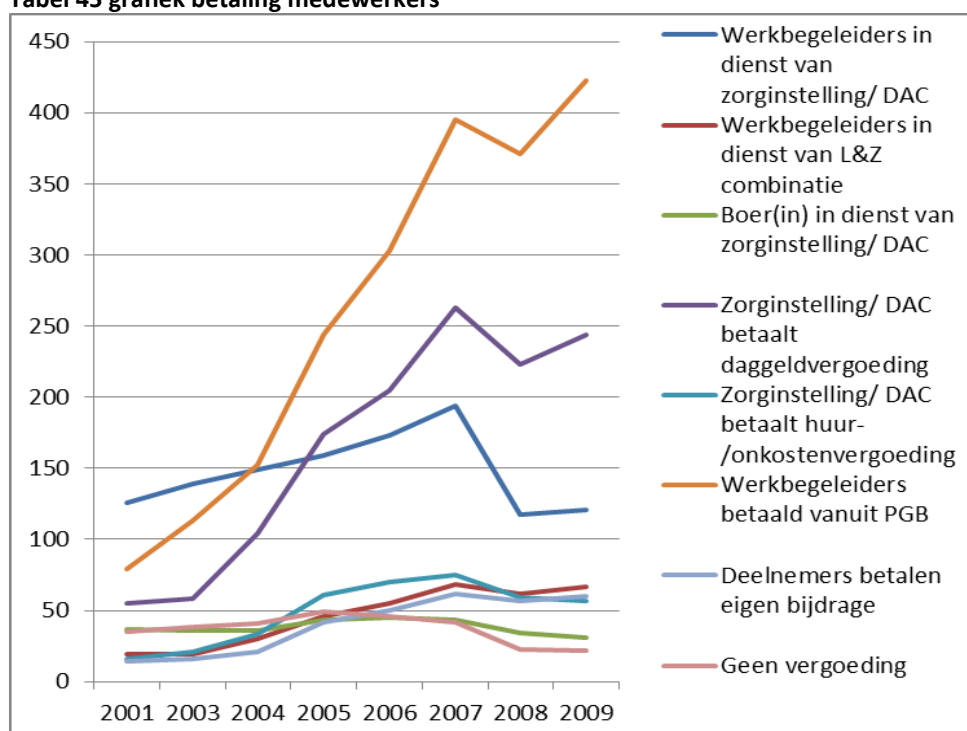

Tabel 43
grafiek
overzicht
zorgboerderije
n per provincie

Tabel 44 grafiek financievorm

Tabel 45 grafiek betaling medewerkers

Bijlage II: vragenlijst voor zorgboerderijen

Geachte lezer,

Mijn naam is Tanya van der Ploeg en ik studeer aan hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden. Mijn afstudeeropdracht is een scriptie over de zorgboerderijen na aanscherping van de PGB regels en ik wil graag aan de hand van de uitslag van deze enquête mijn afstudeeropdracht baseren. In deze enquête vind u vragen over zorgboerderijen in zijn algemene vorm. Daarnaast vind u vragen over de toekomst van zorgboerderij. Als laatste is er een onderdeel bijgevoegd over uw mening over het inhuren van een ZZP-er in de zorg op een zorgboerderij. Het invullen van deze vragenlijst zal hooguit 10 minuten van uw tijd kosten. De gegevens zullen anoniem verwerkt worden. Alvast bedankt voor uw medewerking.

Onderdeel 1: Zorgboerderijen algemeen

1) Wat voor een soort zorgboerderij is uw bedrijf?

- ☐ Onderdeel zorginstelling/ DAC
- ☐ Eigen AWBZ erkenning
- ☐ Zelfstandig bedrijf i.s.m. instelling
- ☐ Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB
- ☐ Geen vergoeding
- ☐ anders nl;

2) Heeft uw bedrijf AWBZ erkenning en/ of heeft u het kwaliteit certificaat?

- ☐ AWBZ erkenning
- ☐ certificering
- ☐ anders nl;

3) Is de zorgboerderij de hoofdactiviteit van uw bedrijf of een nevenactiviteit?

- ☐ Hoofdactiviteit
- ☐ Nevenactiviteit
- ☐ anders nl;

4) Welke nevenactiviteit(en) heeft uw bedrijf?

5) Wat is nu uw grootste bron van inkomsten?

6) Wat voor een diploma's vindt u of heeft u nodig voor uw zorgboerderij?

7) Wat voor een investering heeft u gemaakt voor de zorgboerderij/nevenactiviteit?

- ☐ In geld;
- ☐ In tijd;

Onderdeel 2: Toekomst zorgboerderij bij aanscherping PGB:

8) Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?

- ☐ Zorginstelling/ DAC
- ☐ PGB
- ☐ Deelnemers betalen eigen bijdrage
- ☐ Geen vergoeding
- ☐ anders nl;

9) Momenteel wordt de PGB aangescherpt. Heeft uw zorgboerderij hier onder te leiden?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ gedeeltelijk nl;

10) Als de deelnemers via PGB de zorgbesteding betalen, hoeveel deelnemers stoppen dan met de zorgbesteding, denkt u?

- ☐ Aantal;
- ☐ N.v.t.

11) Heeft u een oplossing gevonden om het missen van de PGB inkomsten te dekken? Zo ja, wat is die oplossing?

- ☐ Ja nl;
- ☐ Nee
- ☐ N.v.t.

Onderdeel 3: ZZP-er in de zorg in dienst op een zorgboerderij:

12) Heeft u werknemers in dienst?

- ☐ Ja
- ☐ Nee (ga verder met vraag 15)

13) Hoeveel medewerkers heeft u in dienst?

14) Waar komen uw medewerkers vandaan? Heeft u deze werknemers via een zorginstelling, als ZZP-er of anders aangesteld?

- ☐ Zorginstelling
- ☐ ZZP-er
- ☐ anders nl;

15) Heeft u belangstelling om een ZZP-er in de zorg die als invalhulp, werkbegeleider of vakantievervangende kan worden ingezet in te huren?

- ☐ Ja nl; (ga door met vraag 16)
- ☐ Nee nl; (ga door met vraag 19)

16) Als u belangstelling heeft, hoeveel euro per uur zou u deze ZZP-er in de zorg dan betalen?

17) Hoe zou u deze ZZP-er in de zorg in willen zetten? (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Zorg
- ☐ Dieren
- ☐ Management
- ☐ Landbouw
- ☐ Invalskracht

18) Welke kwaliteitseisen stelt u aan de ZZP-er?

a; voor de zorg:

- ☐ Minimaal MBO, opleiding;
- ☐ Minimaal HBO, opleiding;
- ☐ anders nl;

b; voor de dieren:

- ☐ Minimaal MBO, opleiding;
- ☐ Minimaal HBO, opleiding;
- ☐ anders nl;

c; voor het management:

- ☐ Minimaal MBO, opleiding;
- ☐ Minimaal HBO, opleiding;
- ☐ anders nl;

d; voor de landbouw:

- ☐ Minimaal MBO, opleiding;
- ☐ Minimaal HBO, opleiding;
- ☐ anders nl;

e; als invalskracht:

- ☐ Minimaal MBO, opleiding;
- ☐ Minimaal HBO, opleiding;
- ☐ anders nl;

19) Als u bij vraag 15 nee hebt ingevuld, wat is de voornaamste reden van het niet inhuren van een ZZP-er?

Dit was de vragenlijst als u nog opmerkingen of advies heeft voor een beginnende zorgboer/ZZP-er kunt u dat hier doen. Al vast bedankt voor uw medewerking!

Bijlage III: Statistieken vragenlijst

Statistieken voor vraag 1 : Wat voor een soort zorgboerderij is uw bedrijf?

1	Onderdeel zorginstelling/ DAC	0.00%
2	Eigen AWBZ erkenning	14.29%
3	Zelfstandig bedrijf i.s.m. instelling	14.29%
4	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	71.43%
5	Geen vergoeding	0.00%

Statistieken voor vraag 2 : Heeft u bedrijf AWBZ erkenning en/ of heeft u het kwaliteit certificaat?

2.1	AWBZ erkenning	37.50%
2.2	certificering	87.50%

Statistieken voor vraag 3 : Is de zorgboerderij de hoofdactiviteit van uw bedrijf of een nevenactiviteit?

1	Hoofdactiviteit	37.50%
2	Nevenactiviteit	62.50%

Statistieken voor vraag 4 : Welke nevenactiviteit(en) heeft uw bedrijf?

- Bed and Breakfast. De Bed and Breakfast richt zich op respijtzorg, buitenlandse gasten die de WUR bezoeken en recreanten.
- Melkvee en vleesvarkens bedrijf met zorgtak.
- Dagbesteding, het Thomashuis is geen zorgboerderij, maar een woonvoorziening voor mensen met een verstandelijke beperking. Dagbestedingsruimte doen we erbij onder naam Impresario.
- Kinderopvang.
- kippen akkerbouw, meubelmakerij, metaalbewerking, openhaardhout.
- Kinderopvang.

Statistieken voor vraag 5 : Wat is nu uw grootste bron van inkomsten?

- De zorgboerderij
- Melkvee zorgtak
- Gelijk
- PGB
- Kinderopvang
- Zorg

Statistieken voor vraag 6 : Wat voor een diploma's vindt u of heeft u nodig voor uw zorgboerderij?

- HBO. Dit vindt ik noodzakelijk om goede kwaliteit te kunnen leveren.
- SPW.
- MBO SPW.
- Minimaal swp 4, voor het runnen van zorgonderneming als directeur heb je minstens HBO nodig.
- basiskennis van problematiek van deelnemers - kennis van boerderijleven - algemene kennis mbt het runnen van een bedrijf - BHV/EHBO.
- afhankelijk van de zorgvraag van de deelnemers. nu is het spw 3 en 4 en hbo mwd en sph en vaktechnische opleidingen in metaal, hout en dieren.

Statistieken voor vraag 7 : Wat voor een investering heeft u gemaakt voor de zorgboerderij/nevenactiviteit?

- Restauratie/verbouwing voor uitbreiding zorgboerderij en realisatie b&b.
- Kantine en sanitaire voorzieningen.
- Bouw van een kantine.
- Bedrijfskrediet.
- Over de laatste 15 jaar € 350.000,-

Statistieken voor vraag 8 : Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

8.1	Samenwerking instelling	37.50%
8.2	PGB	100.00%
8.3	Deelnemers betalen eigen bijdrage	12.50%
8.4	Geen vergoeding	25.00%

Alle zorgbesteding inkomsten komen uit het PGB met daarnaast nog de verschillende andere inkomsten.

Statistieken voor vraag 9 : Momenteel wordt de PGB aangescherpt. Heeft uw zorgboerderij hier onder te leiden?

1	Ja	71.43%
2	Nee	28.57%

Statistieken voor vraag 10 : Als de deelnemers via PGB de zorgbesteding betalen hoeveel deelnemers stoppen dan met de zorgbesteding, denkt u?

- De gasten die nu op de zorgboerderij verblijven behouden hun PGB. Er zijn er reeds al geïndiceerd met een zzp. Nieuwe gasten gaan naar zorg in natura.
- als deelnemers geen zorgvergoeding meer krijgen stoppen ze met zorg afnemen ze gaan het nooit zelf.
- geen
- Voorlopig valt het nog mee, want wie al een PGB had behoudt dat tot uiterlijk eind 2013. Maar herindicatie zullen ook strenger worden. uiteindelijk zullen ze allemaal stoppen, maar bij ons zal het waarschijnlijk langzaam afgebouwd worden. Verwachting is dat eind 2012 4 (van de 11) deelnemers gestopt zijn.

Statistieken voor vraag 11 : Heeft u een oplossing gevonden om het missen van de PGB inkomsten te dekken? Zo ja, wat is die oplossing?

- Geen oplossing
- Ander werk zoeken?
- Werken aan het contact leggen met gemeenten met het doel uiteindelijk tot goede afspraken te komen. daarnaast oriënteren we ons op uitbreiding van de nevenactiviteiten en misschien de ontwikkeling van nieuwe activiteiten.

Statistieken voor vraag 12 : Heeft u werknemers in dienst?

1	Ja	50.00%
2	Nee (ga verder met vraag 15)	50.00%

Statistieken voor vraag 13 : Hoeveel medewerkers heeft u in dienst?

- 25 medewerkers.

Statistieken voor vraag 14 : Waar komen uw medewerkers vandaan? Heeft u deze werknemers via een zorginstelling, als ZZP-er of anders aangesteld?

1	Zorginstelling	0%	Werknemers van een onderneming.
2	ZZP-er	0%	Loondienst.
			Zelf aangemeld.

Statistieken voor vraag 15 : Heeft u belangstelling om een ZZP-er in de zorg die als invalhulp, werkbegeleider of vakantievervanging kan worden ingezet in te huren?

1	Ja (ga door met vraag 16)	25.00%
2	Nee (ga door met vraag 18)	75.00%

Statistieken voor vraag 16 : Als u bij vraag 15 ja heeft ingevuld waar gaat u belangstelling naar uit om een ZZP-er in te huren? (meerdere antwoorden mogelijk)

16.1	Invalhulp	50.00%
16.2	Werkbegeleider	100.00%
16.3	Vakantievervanging	0.00%

Statistieken voor vraag 17 : Als u belangstelling heeft, hoeveel euro per uur zou u deze ZZP-er in de zorg dan betalen?

ergens tussen de 20, 25 of 35 euro per uur, mits er voldoende deelnemers zijn.

Statistieken voor vraag 18 : Als u bij vraag 15, nee hebt ingevuld wat is de voornaamste reden van het niet inhuren van een ZZP-er?

- Wij werken met 2 professionele krachten. Daarnaast werken met een team van 23 vrijwilligers. Waarvan de meesten een achtergrond in de zorg hebben.
- Te duur stage nemers en vrijwilligers kan ook goed.
- Genoeg personeel.
- Moet al helemaal ingewerkt zijn, dus inval is moeilijk.

Ruwe materiaal

Bijlagen

Datum	1 Wat voor een soort zorgboerderij is uw bedrijf	2.1 Heeft u bedrijf AWBZ erkenning en/ of heeft u het kwaliteit certificaat? Antwoord=AWBZ erkenning	2.2 Heeft u bedrijf AWBZ erkenning en/ of heeft u het kwaliteit certificaat? Antwoord=certificering	3 Is de zorgboerderij de hoofdactiviteit van uw bedrijf of een nevenactiviteit?	4 Welke nevenactiviteit(en) heeft uw bedrijf?	5 Wat is nu uw grootste bron van inkomsten?	6 Wat voor een diploma's vindt u of heeft u nodig voor uw zorgboerderij??
27/1/2012 om 19u 22m 30s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	1	1	Hoofdactiviteit	Een Bed and Breakfast. De Bed and Breakfast richt zich op respijtzorg, buitenlandse gasten die de WUR bezoeken en recreanten.	De zorgboerderij	HBO. Dit vindt ik noodzakelijk om goede kwaliteit te kunnen leveren.
27/1/2012 om 20u 32m 09s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	1	1	Nevenactiviteit	Melkvee en vleesvarkens bedrijf met zorgtak	Melkvee zorgtak	SPW
27/1/2012 om 22u 19m 49s	Eigen AWBZ erkenning	1	0	Nevenactiviteit	Geen	Gelijk	MBO SPW
27/1/2012 om 22u 36m 57s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	0	1	Nevenactiviteit	Dagbesteding, het Thomashuis is geen zorgboerderij, maar een woonvoorziening voor mensen met een verstandelijke beperking. Dagbestedingsruimte doen we erbij onder naam Impresario.	PGB	Minimaal swp 4, voor het runnen van zorgonderneming als directeur heb je minstens HBO nodig
28/1/2012 om 12u 24m 55s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	0	1	Hoofdactiviteit	-handel/onderhoud/repairatie golfkarren en onderdelen - veiligheidskeuringen	zorgboerderij	- basiskennis van problematiek van deelnemers - kennis van boerderijleven - algemene kennis mbt het runnen van een bedrijf - BHV/EHBO
29/1/2012 om 11u 07m 44s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	0	1	Nevenactiviteit	Kinderopvang	Kinderopvang	mbo2
29/1/2012 om 17u 36m 03s	via de cooperatie	0	1	Nevenactiviteit	De opvang van mensen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.	Landbouw en zorg	IK heb als diploma werkbegeleider zorgboerderij van Helicomdiploma.
30/1/2012 om 9u 02m 41s	Zelfstandig bedrijf i.s.m. instelling	0	1	Hoofdactiviteit	kippen akkerbouw, meubelmakerij, metaalbewerking, openhaardhout	zorg	afhankelijk van de zorgvraag van de deelnemers. nu is het spw 3 en 4 en hbo mwd en sph en vaktechnische opleidingen in metaal, hout en dieren
29/2/2012 om 20u 43m 59s	Zelfstandig bedrijf gefinancierd door PGB	1	1	50-50	biologische kippen zorg	half zorg half biologische eieren	opleiding agrarisch plus zorg is een goede combinatie. nuchter boerenverstand vinden wij het belangrijkste

Ruwe materiaal

Bijlagen

7 Wat voor een investering heeft u gemaakt voor de zorgboerderij/nevenactiviteit?	8.1 Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?	8.2 Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?	8.3 Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?	8.4 Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?	8 Waar komen de inkomsten voor de zorgbesteding voor u bedrijf vandaan?	9 Momenteel wordt de PGB aangescherpt. Heeft uw zorgboerderij hier onder te leiden?	10 Als de deelnemers via PGB de zorgbesteding betalen hoeveel deelnemers stoppen dan met de zorgbesteding, denkt u?
De zorgboerderij bestaat sinds 1 september 2006. Sinds maart 2012 zijn we gestart met een restauratie/verbouwing voor uitbreiding zorgboerderij en realisatie Bed and breakfast. Realisatie verbouwing 28 oktober 2011. Zie voor informatie de site:www.dewillemshoeve.eu en www.bbdewillemshoeve.eu	0	1	0	0	0	Ja	De gasten die nu op de zorgboerderij verblijven behouden hun PGB. Er zijn er reeds al geïndiceerd met een ZZP. Nieuwe gasten gaan naar Zorg in Natura.
Kantine en sanitaire voorzieningen	1	1	0	1	ZIN	Nog niet	Als deel nemers geen zorgvergoeding meer krijgen stoppen ze met zorg afnemen ze gaan het nooit zelf betalen
Bouw van een kantine	1	1	0	0	0	Nee	Geen
Bedrijfskrediet	0	1	0	0	0	Nee	0 deelnemers
financieel niet veel, we hebben vooral gebruik gemaakt van de bestaande mogelijkheden	0	1	0	0	0	Ja	voorlopig valt het nog mee, want wie al een PGB had behoudt dat tot uiterlijk eind 2013. Maar herindicaties zullen ook strenger worden. uiteindelijk zullen ze allemaal stoppen, maar bij ons zal het waarschijnlijk langzaam afgebouwd worden. Verwachting is dat eind 2012 4 (van de 11) deelnemers gestopt zijn.
aanpassingen	0	1	0	0	0	Ja	allemaal
De uitbouw van de keuken,en op onze deel is een groep bejaarden gehuisvest.	0	1	0	0	0	Ja	twee
over de laatste 15 jaar € 350.000,-	1	1	1	1	gemeentelijke projecten	Ja	0
bouw dierenverblijf kantine/multifunctionele ruimte aanpassingen op het erf en speelruimte	0	1	0	0	ZIN	nog niet maar in de toekomst zou dit heel goed kunnen gebeuren	

11 Heeft u een oplossing gevonden om het missen van de PGB inkomsten te dekken? Zo ja, wat is die oplossing?	12 Heeft u werknemers in dienst?	13 Hoeveel medewerkers heeft u in dienst?	14 Waar komen uw medewerkers vandaan? Heeft u deze werknemers via een zorginstelling, als ZZP-er of anders aangesteld?	15 Heeft u belangstelling om een ZZP-er in de zorg die als invalhulp, werkbegeleider of vakantievervanging kan worden ingezet in te huren?	16.1 Als u bij vraag 15 ja heeft ingevuld waar gaat u belangstelling naar uit om een ZZP-er in te huren? Antwoord=Invalhulp
Zie het antwoord hierboven.	Nee (ga verder met vraag 15)	weggevalen	weggevalen	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
nee	Nee (ga verder met vraag 15)	weggevalen	weggevalen	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
nee	Nee (ga verder met vraag 15)	weggevalen	weggevalen	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
Niet nodig	Ja	25	Werknemers van een onderneming	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
nog niet, we werken aan het contact leggen met gemeenten met het doel uiteindelijk tot goede afspraken te komen. daarnaast oriënteren we ons op uitbreiding van de nevenactiviteiten en misschien de ontwikkeling van nieuwe activiteiten	Ja	1 in loondienst en ook nog een aantal vrijwilligers	zelf gezocht, zelf aangemeld, viavia	Ja (ga door met vraag 16)	1
ander werk zoeken?	Nee (ga verder met vraag 15)	weggevalen	weggevalen	Ja (ga door met vraag 16)	0
Nee	Ja	Een	lemand uit het dorp melde zich aan	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
overzetten naar zin	Ja	3	loondienst	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen
we hebben nog voldoende vertrouwen in toekomst. werk buitenshuis of uitbreiden van de kippen is een mogelijkheid	Ja	4	en een paar invalkrachten in loondienst	Nee (ga door met vraag 18)	weggevalen

16.2 Als u bij vraag 15 ja heeft ingevult waar gaat u belangstelling naar uit om een ZZP-er in te huren?			
Antwoord=Werkbegeleider	17 Als u belangstelling heeft, hoeveel euro per uur zou u deze ZZP-er in de zorg dan betalen?	18 Als u bij vraag 15, nee hebt ingevuld wat is de voornaamste reden van het niet inhuren van een ZZP-er?	19 Dit was de vragenlijst als u nog opmerkingen of iets wilt toevoegen kunt u dat hier doen.
weggefallen	weggefallen	Wij werken met 2 professionele krachten. Mij vrouw heeft een HBO-opleiding verpleegkunde en ik ben maatschappelijk werker. Daarnaast werken met een team van 23 vrijwilligers. Waarvan d emeesten een achtergrond in de zorg hebben.	Ik ben benieuwd naar de inhoud van de scriptie als je haar hebt afgerond. Succes ermee.
weggefallen	weggefallen	te duur stage nemers en vrijwilligers kan ook goed	0
weggefallen	weggefallen	We kunnen het samen goed aan	0
weggefallen	weggefallen	Genoeg personeel	Geen opmerkingen
1	ergens tussen de 20 en 35 euro per uur, mits er voldoende deelnemers zijn.	- kosten	0
1	€ 25,00	nvt	0
weggefallen	weggefallen	Moet al helemaal ingewerkt zijn,dus inval is moeilijk	IK ben wel op zoek naar een persoon die voor 2 dagen in de week de zorg opzich neemt dit in de vorm van ZZP-er
weggefallen	weggefallen	genoeg eigen mensen om uitval op te vangen	0
weggefallen	weggefallen	we zijn tevreden met de mensen die we nu hebben	0

Bijlage IV: MTZi aanvraag formulier

CIBG
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aanvraag in het kader van de WTZi Nieuwe toelating

Waarom dit formulier?

Met dit formulier vraagt u voor het eerst om een toelating zoals aangegeven in de WTZi (Wet toelating zorginstellingen).

Zorginstellingen hebben van de Minister of Staatssecretaris van VWS een toelating nodig wanneer zij zorg willen aanbieden die op grond van de Zorgverzekeringswet (ZVW) of de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) voor vergoeding in aanmerking komt.

Een aanvraag op grond van de WTZi wordt alleen in behandeling genomen, als de aanvraag op de juiste wijze is ingediend, voorzien van het juiste formulier en van de correcte bijlagen (*zie Checklist*). Het ingevulde formulier stuurt u aan:

CIBG

Cluster beschikkingen

Postbus 16114

2500 BC Den Haag

Beslissing

De indiener van een aanvraag om een toelating moet er rekening mee houden dat de

1 Uw gegevens*Lees toelichting***1.1** Beherend rechtspersoon

Naam rechtspersoon		
Nummer KvK		
Rechtsvorm		
Statutaire vestigingsplaats		
Adres		
	Postcode	Plaats
Postcode en Plaats		
Postadres (indien afwijkend)		
	Postcode	Plaats
Postcode en Plaats		
Telefoonnummer		

1.2 Instelling

Naam instelling		
Nummer KvK		
Rechtsvorm		
Adres		
	Postcode	Plaats
Postcode en Plaats		
Telefoonnummer		
Website		

1.3 Contactpersoon voor deze aanvraag

Naam contactpersoon (Volledige achternaam met voorletters (M/V))	
Functie	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
E-mailadres	

2 Ingangsdatum toelating

Ingangsdatum (Met ingang van welke datum wilt u worden toegelaten? Bv 01-01-2011)	
--	----------------------

3 In welke categorie vraagt u toelating

Lees de toelichting

Categorie

U kunt maximaal 1 keuze maken

- ☐ AWBZ-instelling
- ☐ Combinatie AWBZ/ZVW
- ☐ ZVW-instelling (instelling voor medisch specialistische zorg)
- ☐ Audiologische centra
- ☐ Trombosediensten

vul vraag 4 in

vul vragen 4 én 5 in

vul vraag 5 in

ga verder bij 6

ga verder bij 6

4 Toelating AWBZ-instelling

Lees de toelichting

Voor welke functie vraagt u toelating
U kunt meerdere functies kiezen

- ☐ Persoonlijke verzorging art. 4¹
- ☐ Verpleging art. 5¹
- ☐ Begeleiding art. 6¹
- ☐ Behandeling art. 8¹
- ☐ Verblijf art. 9¹

ga verder bij 4.5

ga verder bij 4.5

ga verder bij 4.5

ga verder bij 4.5

ga verder bij 4.1

¹van het besluit zorgaanspraken AWR7

4.1 Toelating voor de functie AWBZ-verblijf

Lees de toelichting

Grondslag(en) en verblijfs-
specificatie(s)

**Geef in bijlage 3 aan voor welke grondslag(en) en
verblijfsspecificatie(s) u een aanvraag indient.**

vul bijlage 3 in

Is uw aanvraag van

- ~~verpleging en verzorging~~ ☐ Nee ☐ Ja
- ~~gehandicaptenzorg (GHZ)~~ ☐ Nee ☐ Ja
- ~~geestelijke gezondheidszorg~~ ☐ Nee ☐ Ja

Indien ja vul vraag 4.2 in

Indien ja vul vraag 4.3 in

Indien ja vul vraag 4.4 in

Indien u alle bovenstaande vragen met Nee heeft beantwoord, ga dan verder bij 4.5

4.2 V&V-aanvragen

Lees de toelichting

Is het standpunt van de cliënten bijgevoegd?

☐ Nee ☐ Ja

Indien nee, graag toelichting weergeven bij punt 6

Zijn er afspraken gemaakt over de capaciteit van opvang
van mensen met (zeer) ernstige beperkingen in
crisisituaties in de regio?

☐ Nee ☐ Ja

Biedt u verblijf aan cliënten anders dan op
eenpersoonskamers of op splitsbare
tweepersoonskamers?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, hoe?

4.3 GHZ-aanvragen

Lees de toelichting

Ruwe materiaal Is het standpunt van de cliënten bijgevoegd?

☐ Nee ☐ Ja

Bijlagen

Indien nee, graag toelichting weergeven bij punt 6

Zijn er afspraken gemaakt over de capaciteit van opvang van mensen met (zeer) ernstige beperkingen in crisissituaties in de regio?

☐ Nee ☐ Ja

Vraagt u een toelating aan voor het oprichten van een multifunctioneel centrum?

☐ Nee ☐ Ja

Vraagt u een toelating in verband met het realiseren van verblijf voor de achtervangfunctie voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen (LVGj)?

☐ Nee ☐ Ja

Vraagt u een toelating voor behandeling van sterk gedragsgestoorde licht verstandelijke gehandicapten (klinische SGLVG-behandelplaatsen)?

☐ Nee ☐ Ja

Beschikt u nog over gebouwen voor verblijf, die op grond van het Referentiekader voor bestaande bouw AWBZ-voorzieningen rood en/of oranje scoren in de monitor van het College bouw zorginstellingen (dus niet voldoen) en waar tevens de privacy van de cliënten in het geding is?

☐ Nee ☐ Ja

4.4 GGZ-aanvragen

Lees de toelichting

Is het standpunt van de cliënten bijgevoegd?

☐ Nee ☐ Ja

Indien nee, graag toelichting weergeven bij punt 6

Zijn er afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van acute GGZ zorg in de regio?

☐ Nee ☐ Ja

Vraagt u om een toelating voor uitbreiding van de capaciteit voor een kliniek voor intensieve behandeling (KIB)?

☐ Nee ☐ Ja

Vraagt u om een toelating voor klinische behandeling voor kinderen met een autisme?

☐ Nee ☐ Ja

Is er sprake van een combinatie van Kinder- en jeugdpsychiatrie met volwassenen-

☐ Nee ☐ Ja

psychiatrie/verslaafdenzorg?

Is er sprake van een combinatie van niet-strafrechtelijke en strafrechtelijke GGZ-zorg?

☐ Nee ☐ Ja

Heeft uw aanvraag betrekking op forensische zorg?

☐ Nee ☐ Ja

Indien u verblijf aanbiedt met behandeling, beschikt u over een separeervoorziening?

☐ Nee ☐ Ja

7c) ia. hoe wordt voorzien in deze senareervoorziening?

[illegible]

4.5 Aanvragen voor kinderdagcentra

Lees de toelichting

Biedt u zorg in het kader van een Kinderdagcentrum?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, voor hoeveel plaatsen wilt u worden toegelaten?

Ga verder bij 6

5 ZVW-verblijf*Lees de toelichting*

Biedt u ZVW-verblijf, uitsluitend in verband met een psychiatrische aandoening?

☐ Nee ☐ Ja

Zo ja, voor hoeveel plaatsen wilt u worden toegelaten?

Geef uw toelichting op de aanvraag voor ZVW-verblijf duidelijk weer bij punt 6

6 Toelichting op de aanvraag

☐ Bijlage(n) bijgevoegd

7 Ondertekening

Lees de toelichting

(door iemand die bevoegd is
om namens de organisatie te
tekenen)

Ondergetekende verklaart bij ondertekening naar de volle waarheid te hebben geantwoord en verklaart zich er bewust van te zijn dat het verstrekken van verkeerde inlichtingen gevolgen kan hebben voor de aanvraag van een toelating in het kader van de WTZi.

Handtekening

Naam met voorletters (M/V)

Functie

Plaats en datum

Plaats

Datum (bv 01-01-2011)

Als sprake is van een gezamenlijke aanvraag, dan dient de aanvraag meeondertekend te worden door de andere aanvragers.

7.1 Visie zorgkantoor/zorgverzekeraar (alleen bij de functie verblijf)

Het zorgkantoor/zorgverzekeraar ondersteunt de instelling in de aanvraag voor:

Handtekening	Naam met voorletters (M/V)	Functie
Plaats en datum	Plaats	Datum (bv 01-01-2011)

CHECKLIST

☐ **Bestuursstructuur**

In artikel 6.1, van het Uitvoeringsbesluit WTZi, staat dat in de statuten moet staan dat:

- er een orgaan is dat toezicht houdt op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en deze met raad ter zijde staat; geen persoon kan tegelijk deel uitmaken van het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding;
- het toezichthoudend orgaan zodanig is samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de dagelijkse en algemene leiding van de instelling en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren;
- de instelling schriftelijk en inzichtelijk de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding vastlegt, alsmede de wijze waarop interne conflicten tussen beide organen worden geregeld.

Let op

Instellingen die geen rechtspersoon zijn (eenmanszaak, VOF, maatschap) zijn, hebben geen statuten nodig. Hiervoor kan de verklaring voor niet-rechtspersoon in worden ingevuld (**zie bijlage nr. 1**).

☐ **Enquêterecht** **(alleen voor stichtingen en verenigingen die verplicht zijn om een Ondernemingsraad in te stellen.**

In artikel 6.2, van het Uitvoeringsbesluit WTZi, staat dat, als de instelling de rechtsvorm van stichting of vereniging als bedoeld in artikel 344 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek heeft, zij in de statuten aan een orgaan dat de cliënten van de instelling vertegenwoordigt, de in artikel 346, onder c, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde bevoegdheid toekent tot het indienen van een verzoek als bedoeld in artikel 345 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De instelling kan die bevoegdheid daarnaast ook aan anderen toekennen.

☐ **Bedrijfsvoering**

In de artikelen 6.3 tot en met 6.5 van het Uitvoeringsbesluit WTZi, staan bepalingen met betrekking tot de bedrijfsvoering. Deze eisen houden in dat:

- a. De instelling schriftelijk heeft vastgelegd welk orgaan of welke organen van de instelling welke bevoegdheden heeft onderscheidenlijk hebben ten aanzien van welk onderdeel of aspect van de bedrijfsvoering;
- b. De instelling schriftelijk en inzichtelijk heeft vastgelegd hoe de zorgverlening wordt georganiseerd, van welke andere organisatorische verbanden daarbij gebruik wordt gemaakt en wat de aard is van de relaties met die andere verbanden, waaronder begrepen verantwoordelijkheden, taken en beslissingsbevoegdheden;
- c. De activiteiten van de instelling waarvoor de toelating wordt aangevraagd financieel worden onderscheiden van andere activiteiten van de instelling;
- d. In de financiële administratie ontvangsten en betalingen duidelijk traceerbaar zijn naar bron en bestemming en duidelijk is wie op welk moment welke verplichtingen voor of namens de instelling is aangegaan.

De eisen met betrekking tot de bedrijfsvoering kunnen in de statuten van uw instelling zijn verwerkt. Aan deze eisen kan echter ook op een andere manier worden voldaan. Indien de transparantie-eisen met betrekking tot de bedrijfsvoering niet in de statuten of oprichtingsakte van uw instelling zijn verwerkt, verzoek ik u om na te gaan in hoeverre uw instelling aan deze eisen voldoet. Indien de instelling aan de gestelde eisen voldoet, dient u de bijgevoegde verklaring transparantie-eisen WTZi in te vullen en aan mij terugsturen (**zie bijlage nr. 2**).

Bijlage 1 Niet rechtspersonen

Verklaring transparantie-eisen Wet toelating zorginstellingen (WTZi)

_____ heeft een orgaan dat toezicht houdt op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en deze met raad ter zijde staat.

Geen persoon maakt tegelijk deel uit van het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding van _____

Het toezichthoudend orgaan van _____ is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de _____ dagelijkse en algemene leiding van de instelling en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk de verantwoordelijkheidsverdeling vast tussen het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding.

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk vast op welke manier interne conflicten tussen het orgaan dat toezicht houdt op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en de dagelijkse of algemene leiding van de instelling, worden geregeld.

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk vast welk orgaan of welke organen van de instelling welke bevoegdheden heeft onderscheidenlijk hebben ten aanzien van welk onderdeel of aspect van de bedrijfsvoering.

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk vast hoe de zorgverlening georganiseerd wordt, van welke andere organisatorische verbanden daarbij gebruik wordt gemaakt en wat de aard is van de relaties met die andere verbanden, waaronder begrepen

verantwoordelijkheden, taken en beslissingsbevoegdheden.

De activiteiten van _____ waarvoor de toelating geldt, worden in ieder geval financieel onderscheiden van andere activiteiten van de instelling.

In de financiële administratie van _____ zijn ontvangsten en betalingen duidelijk traceerbaar naar bron en bestemming, en duidelijk is wie op welk moment welke verplichtingen voor of namens de instelling is aangegaan.

Namens _____

Naam met voorletters (M/V in blokletters)

Functie

Handtekening

Plaats

Datum (bv 01-01-2011)

Plaats en datum

Bijlage 2 Rechtspersonen

Verklaring transparantie-eisen Wet toelating zorginstellingen (WTZi)

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk vast welk orgaan of welke organen van de instelling welke bevoegdheden heeft onderscheidenlijk hebben ten aanzien van welke onderdeel of aspect van de bedrijfsvoering.

_____ legt schriftelijk en inzichtelijk vast hoe de zorgverlening georganiseerd wordt, van welke andere organisatorische verbanden daarbij gebruik wordt gemaakt en wat de aard is van de relaties met die andere verbanden, waaronder begrepen

verantwoordelijkheden, taken en beslissingsbevoegdheden.

De activiteiten van _____ waarvoor de toelating geldt, worden in ieder geval financieel onderscheiden van andere activiteiten van de instelling.

In de financiële administratie van _____ zijn ontvangsten en betalingen duidelijk traceerbaar naar bron en bestemming, en duidelijk is wie op welk moment welke verplichtingen voor of namens de instelling is aangegaan.

Namens _____

Handtekening _____ Naam met voorletters (M/V in blokletters) _____ Functie _____

Plaats en datum _____ Plaats _____ Datum (bv 0101-2011) _____

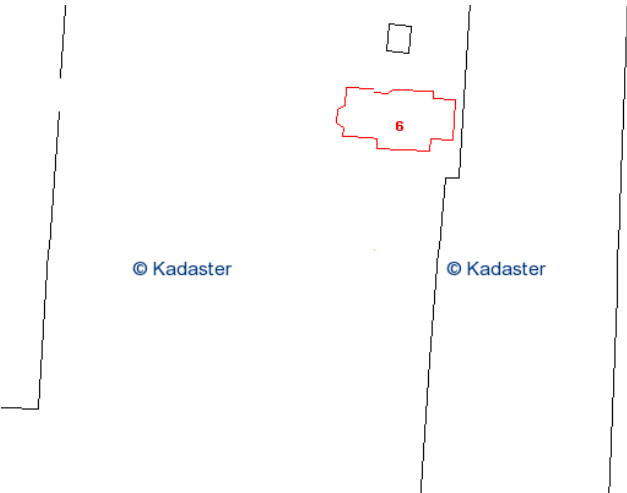
Bijlage 3 Grondslag(en) en verblijfsspecificatie(s)

Geef per locatie aan welke grondslag(en) en verblijfsspecificatie(s) u aanvraagt.

Let op: alleen bij de functie verblijf invullen

[illegible]

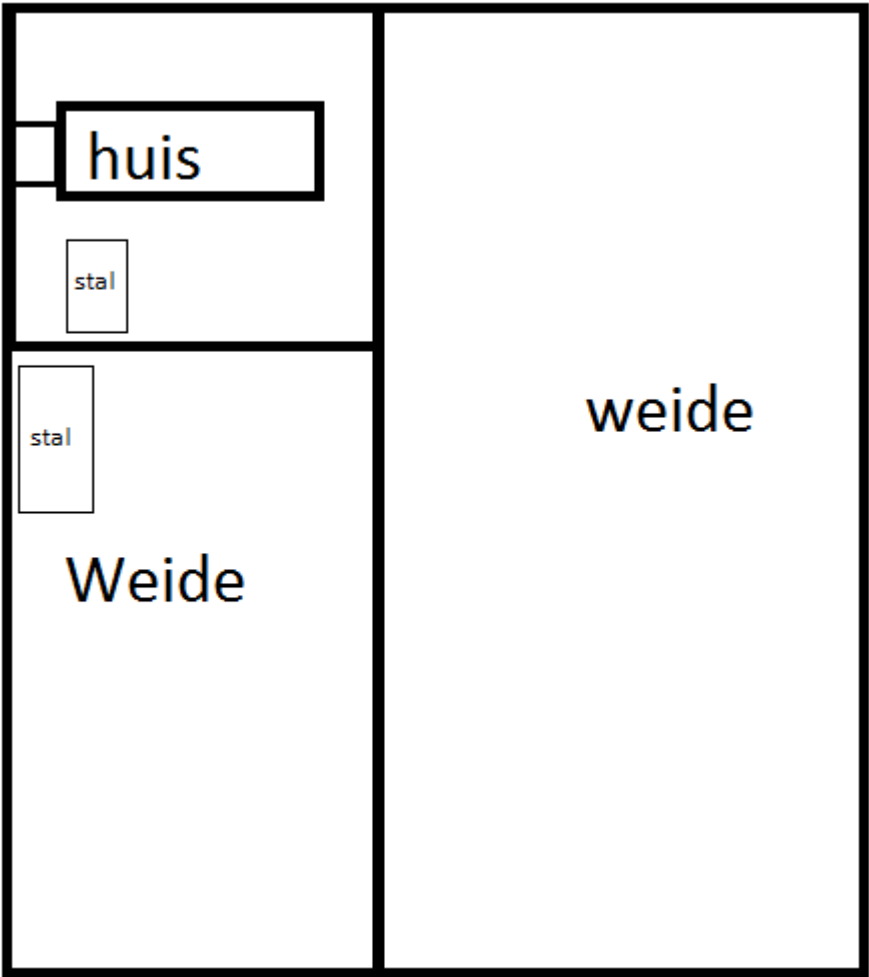
Bijlage V: Plattegrond en kadaster van zorgboerderij

Figuur 13: kadaster via funda

Figuur 14: bovenaanzicht van woonboerderij via google maps

Figuur 15: Plattegrond perceel

Hier onder is de brochure te zien van de woonboerderij

€ 450.000,- k.k.

Zuiderkade 8, Ede

Fraai gerenoveerd vrijstaand woonhuis met diverse opstallen en gelegen op een kavel van 3850m2.

INDELING/BESCHRIJVING

Beschrijving

Aan een rustige, doodlopende weg, net buiten de bebouwde kom gelegen, sfeervol en uitstekend onderhouden en tevens fraai gerenoveerd **VRIJSTAAND WOONHUIS** met een vrij uitzicht over de weilanden, het geheel is gesitueerd op een kavel van 3850m². De woning bevindt zich in een uitstekende staat van onderhoud en is sfeervol afgewerkt met veel authentieke details. De vrije ligging met een zeer verzorgde tuin en natuurlijke waterpartij is uitermate geschikt voor de paarden- of ander kleinvee liefhebber. Er is een **STAL** en **SCHUUR** beschikbaar. Het tweede aangebouwde woonhuis is geschikt voor dubbele inwoning, maar kan middels een bouwkundige ingreep ook bij de hoofdwoning worden getrokken.

Indeling hoofdwoning:

Begane grond

Hal, entree met plavuizenvloer, open hardhouten trap naar de eerste verdieping. Vanuit de hal is er toegang tot de 'opkamer', de sfeervolle woonkeuken, voorzien van een inbouwkeuken met gasfornuis, afzuigkap, vaatwasser, koelkast en combimagnetron. Tussenportaal met de volledig betegelde toiletruimte met hoekfontein, een vaste kast met de badgeiser en toegang tot de eveneens volledig betegelde badkamer welke is uitgerust met een douchecabine, wastafel en de wasmachine- en droger aansluitingen. Sfeervolle woonkamer met veel raampartijen met roedeverdeling waardoor veel daglicht naar binnen treedt. De woonkamer beschikt over een massief eiken houtenvloer, sfeervolle schouw en balkenplafond.

1e Verdieping

Overloop met bergruimte achter knieschotten en toegang tot drie slaapkamers. Slaapkamer 1 beschikt over een dakkapel en een vaste kast. De ouderslaapkamer is uitgerust met een wastafelmeubel en laminaatvloer. Een kleinere slaapkamer is tevens uitgerust met een dakkapel.

Afmetingen

Hal/Entree 3.50 x 2.85 = 10.00m²
 Woonkamer ca. 26.20m²
 Keuken 3.24 x 3.26 = 10.50m²
 Opkamer 3.40 x 1.98 = 6.75m²
 Kelder 1.96 x 2.53 = 6.70m²
 Slaapkamer 1 3.62 x 3.02 = 10.90m²
 Slaapkamer 2 5.11 x 2.15 = 11.00m²
 Slaapkamer 3 3.82 x 2.38 = 9.10m²
 Badkamer 1.95 x 2.53 = 4.95m²
 Perceelsoppervlakte 3.850m²
 Inhoud woning 575m³
 Woonoppervlakte 160m²

Bijzonderheden

Verwarming Gaskachel
 Warmwater Geiser
 Isolatie Gedeeltelijk geïsoleerd
 Bouwjaar 1939
 Tuinligging Zuid
 Aanvaarding In overleg

Overig

Mogelijkheid om de twee woningen bij elkaar te trekken door de tussenmuur op de begane grond en de eerste verdieping te verwijderen. Vrijstaande **SCHUUR/GARAGE**. Vrijstaande **STAL** (nu in gebruik als hobbyruimte, tevens verwarmd) en klein houten schuurtje. Zeer fraai en uiterste verzorgde voor en achtertuin. Het achterste gedeelte van het perceel is een 'natuurlijke tuin' met waterpartij. Eigen **WATERPOMP** (30m diep). Uitermate geschikt object voor de paarden- of ander kleinvee liefhebber. Het geheel ligt in het buitengebied op korte afstand van Veenendaal oost, Ede, Bennekom en diverse uitvalswegen o.a. de A12. Sfeervolle afwerking met fraaie details. Inruil van uw eigen woning is bespreekbaar.

Zuiderkade 8 te Ede

Indeling tweede woning:

Begane grond

Entree (tevens bijkeuken) met de opstelling van de geiser en wasmachine en drogeraansluitingen.

Gang garderobe,

kelderkast en trapopgang naar de eerste verdieping. Sfeervolle woonkamer met schouw en gashaard.

Nette keuken voorzien van een aanrechtblok, gaskookplaat, afzuigkap en gevelkachel. Leuke op het zuiden gelegen achtertuin met een praktische houten schuurtje.

1e Verdieping

Overloop met toegang tot twee ruime slaapkamers. De ouderslaapkamer beschikt over een vaste kast. Volledig betegelde badkamer met douchecabine en wastafel.

Afmetingen

Entree/

Bijkeuken $1.64 \times 3.08 = 5.05\text{m}^2$

Woonkamer $4.71 \times 3.28 = 15.45\text{m}^2$

Keuken $4.22 \times 1.79 = 7.55\text{m}^2$

Slaapkamer 1 $4.71 \times 2.78 = 13.10\text{m}^2$

Slaapkamer 2 $4.23 \times 2.23 = 9.43\text{m}^2$

Badkamer $1.79 \times 1.93 = 3.45\text{m}^2$

Bijzonderheden

Verwarming Gaskachels

Warmwater Geiser

Isolatie Gedeeltelijk geïsoleerd

Bouwjaar 1939

Tuinligging Zuid

Aanvaarding In overleg

Afmetingen overige opstallen

Schuur $4.24 \times 6.69 = 28.35\text{m}^2$

Tuinhuis 1 $1.97 \times 2.31 = 4.55\text{m}^2$

Tuinhuis 2 $2.32 \times 2.33 = 5.40\text{m}^2$

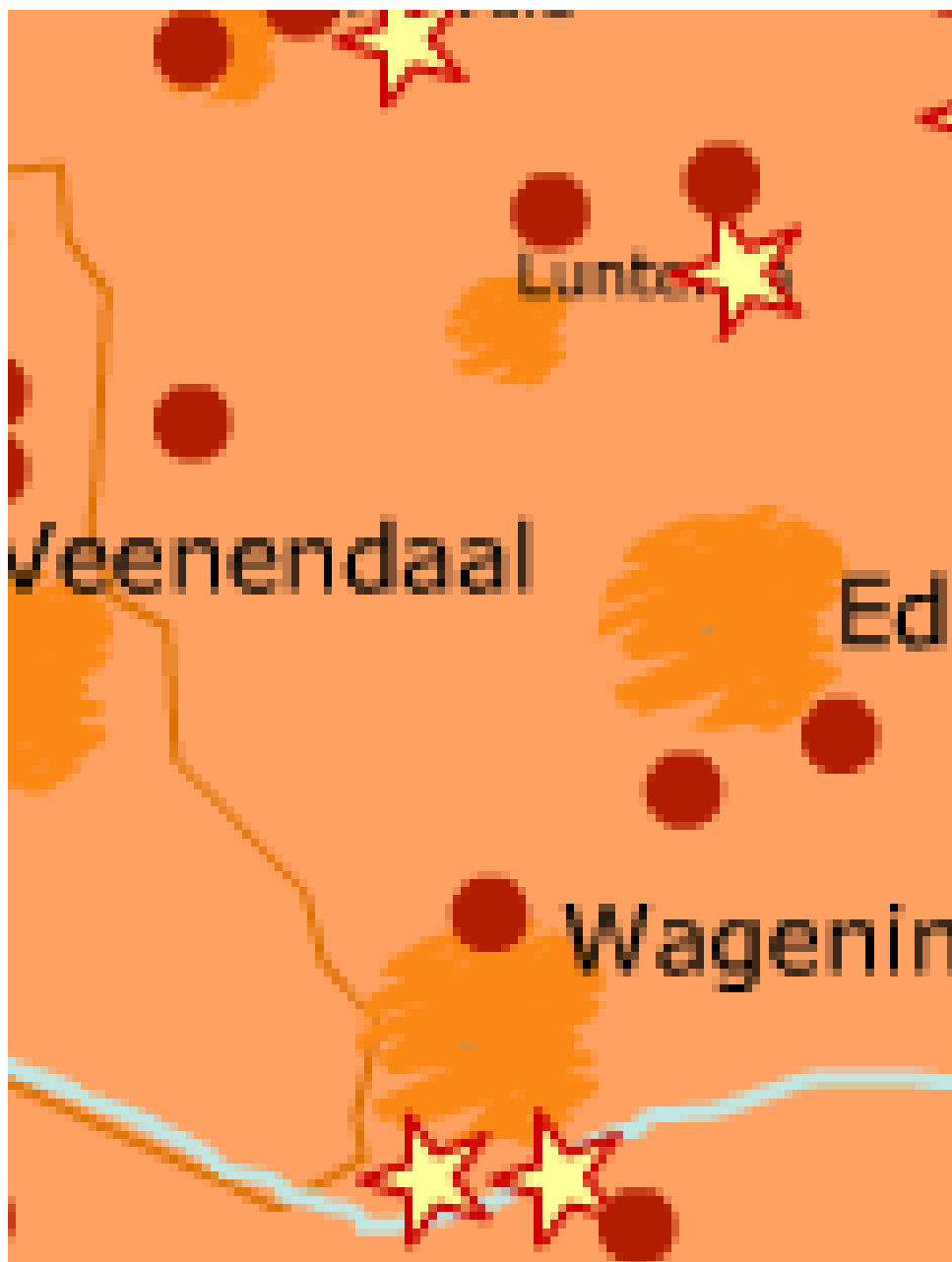
Stal/

hobbyruimte $5.96 \times 4.53 = 27.00\text{m}^2$

Theehuis/

Prieel doorsnede = 2.92m

Bijlage VI: Kaartje van zorgboerderijen

Figuur 16: Regio Gelderse vallei (bron: zorgboeren)